

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH
A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**NORMOTVORNÁ ČINNOST ÚZEMNĚ SAMOSPRÁVNÝCH
CELKŮ**

Autor práce: Vladimíra Božovská

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: JUDr. Marie Krybusová

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2009

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vykonala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna ke studijním účelům.

Děkuji vedoucí práce JUDr. Marii Krybusové za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Děkuji také tajemníkovi Městského úřadu Týn nad Vltavou panu Ing. Lud'kovi Chlandovi za důležité podklady a informace, které mi v rámci práce poskytl.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala své rodině, která mne po celou dobu studia výrazně podporovala.

OBSAH

ÚVOD.....	7
1. HISTORICKÝ NÁSTIN VÝVOJE MÍSTNÍ NORMOTVORBY V LETECH	
1918- 1990.....	9
1.2. Normotvorba územní samosprávy 1918-1945.....	9
1.2.1. <i>Obecní samospráva.....</i>	9
1.2.2. <i>Okresní samospráva.....</i>	10
1.2.3. <i>Zemská samospráva.....</i>	11
1.3. Normotvorba národních výborů 1945-1990.....	12
1.3.1. <i>Období 1944-1960.....</i>	12
1.3.2. <i>Období 1960-1967.....</i>	13
1.3.3. <i>Období 1967-1989.....</i>	14
1.3.4. <i>Dozor státu nad právo tvorbou národních výborů.....</i>	15
1.3.5. <i>Právní povaha obecně závazných nařízení.....</i>	15
2. PRAVOMOCI ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY PODLE ZÁKONŮ O OBCÍCH A	
KRAJÍCH PŘI VYDÁVÁNÍ NORMATIVNÍCH SPRÁVNÍCH AKTŮ.....	17
2.1. Územní samospráva.....	18
2.2. Pravomoc a působnost samosprávy.....	19
2.2.1. <i>Samostatná a přenesená působnost obce.....</i>	20
2.2.2. <i>Dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti obce.....</i>	21
2.2.3. <i>Samostatná a přenesená působnost kraje.....</i>	23
2.2.4. <i>Dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti kraje.....</i>	24
2.3. Místní politika a samospráva.....	25
2.4. Základní územně samosprávný celek – obec.....	26
2.4.1. <i>Pravomoci orgánů obce.....</i>	26
2.4.1.1. <i>Pravomoci zastupitelstva obce.....</i>	26
2.4.1.2. <i>Pravomoci rady obce.....</i>	28
2.5. Vyšší územně samosprávný celek – kraj.....	29
2.5.1. <i>Pravomoci orgánů kraje.....</i>	29
2.5.1.1. <i>Pravomoci zastupitelstva kraje.....</i>	29

2.5.1.2. Pravomoci rady kraje.....	30
------------------------------------	----

3. VYDÁVÁNÍ NORMATIVNÍCH SPRÁVNÍCH AKTŮ ORGÁNY SAMOSPRÁVY V RÁMCI SAMOSTATNÉ A PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI.....	32
3.1. Legislativní proces místních právních předpisů.....	33
3.2. Místní právní předpisy.....	35
3.2.1. <i>Obecně závazné vyhlášky obcí.....</i>	35
3.2.2. <i>Narizení obcí.....</i>	36
3.3. Místní normotvorba k veřejnému pořádku a čistotě podle zákona o obcích.....	37
3.3.1. <i>Ochrana veřejného pořádku.....</i>	37
3.3.2. <i>Podmínky pořádání sportovních a kulturních akcí.....</i>	37
3.3.3. <i>Zajištění čistoty.....</i>	38
3.3.4. <i>Povinnosti k ochraně životního prostředí a zeleně.....</i>	38
3.4. Místní normotvorba k ochraně veřejného zdraví.....	38
3.4.1. <i>Narizení speciální ochranné deratizace.....</i>	38
3.4.2. <i>Narizení speciální ochranné desinsekce.....</i>	39
3.4.3. <i>Omezení nebo zákaz podávání a prodeje alkoholických nápojů.....</i>	39
3.4.4. <i>Omezení nebo zákaz prodeje tabákových výrobků.....</i>	40
3.4.5. <i>Omezení nebo zákaz podávání a prodeje návykových látek.....</i>	40
3.5. Místní normotvorba k regulaci podnikání.....	41
3.5.1. <i>Tržní řád.....</i>	41
3.5.2. <i>Podávání a prodej alkoholických nápojů, tabákových výrobků, návykových látek.....</i>	41
3.5.3. <i>Pořádání kulturních akcí.....</i>	42
3.5.4. <i>Výherní hrací přístroje.....</i>	42
3.5.5. <i>Taxislužba.....</i>	42
3.6. Místní poplatky.....	43
3.6.1. <i>Zavedení místních poplatků.....</i>	43
3.6.2. <i>Poplatek ze psů.....</i>	44
3.6.3. <i>Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt.....</i>	45
3.6.4. <i>Poplatek za užívání veřejného prostranství.....</i>	46
3.6.5. <i>Poplatek ze vstupného.....</i>	47
3.6.6. <i>Poplatek z ubytovací kapacity.....</i>	47

3.6.7. Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem.....	48
3.6.8. Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj.....	49
3.6.9. Poplatek za komunální odpad.....	49
3.6.10. Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku.....	50
3.7. Plány povodí, požární poplachové plány, územní plány, regulační plány, odpadové plány.....	50
3.7.1. Územní plán.....	50
4. ANALÝZA STAVU VYDÁVÁNÍ AKTŮ VE MĚSTĚ TÝN NAD VLTAVOU.....	52
4.1. Město Týn nad Vltavou.....	52
4.2. Normotvorná činnost orgánů města v rámci samostatné a přenesené působnosti.....	53
4.2.1. Vybírání místních poplatků v Týně nad Vltavou.....	61
ZÁVĚR.....	65
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	66
SEZNAM PŘÍLOH.....	68
PŘÍLOHY.....	69
ABSTRAKT.....	114
ABSTRACT.....	116

ÚVOD

Tato práce se zabývá problematikou normotvorné činnosti územně samosprávných celků. Jsou zde především používány a uváděny zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, a zákon č. 556/1990 Sb., o místních poplatcích, dále pak odborná literatura a internetové stránky sloužící obcím jako pomůcka a občanům k porozumění této problematice. Velmi důležité pro mou práci byly informace týkající se tohoto tématu získané od tajemníka Městského úřadu Týn nad Vltavou pana Ing. Ludka Chlandy a informace a připomínky vedoucí této práce JUDr. Marie Krybusové předsedkyně senátu Krajského soudu v Českých Budějovicích.

První kapitola je zaměřena na historický nástin normotvorby v českých zemích v letech 1918 – 1989. Je rozdělena na dvě hlavní období. První období představuje normotvorbu územní samosprávy rozdělenou na obecní, okresní a zemskou samosprávu v letech 1918 – 1945. Druhé období představuje normotvorbu Národních výborů v letech 1945 – 1989, rozděleno podrobněji dále na období 1944 – 1960, období 1960 – 1967, období 1967 – 1989 a dozor státu nad právo tvorbou Národních výborů.

Ve druhé kapitole se nachází pravomoci územní samosprávy při vydávání normativních správních aktů, které jsou jim svěřeny zákony č. 128/2000 Sb., o obcích a č. 129/2000 Sb., o krajích. Zákony upravují samostatnou a přenesenou působnost obce a kraje a dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti obce a kraje. Dále jsou zde vysvětleny pojmy: územní samospráva, místní politika, základní územně samosprávný celek, vyšší územně samosprávný celek, orgány obce a kraje a v neposlední řadě pravomoci zastupitelstva a rady obce a pravomoci zastupitelstva a rady kraje, které jim svěřují zákony.

Třetí kapitola se zabývá současným platným postupem při vydávání normativních správních aktů orgány samosprávy v rámci samostatné a přenesené působnosti. Nejprve popisuje legislativní proces místních právních předpisů, na které navazují místní právní předpisy obcí - obecně závazné vyhlášky obcí a nařízení obcí. Obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí jsou rozděleny do jednotlivých oblastí, např. místní normotvorba k ochraně veřejného zdraví, místní poplatky atd. Zaměřuji se zejména na místní poplatky a jejich výši, která je upravena v zákoně č. 556/1990 Sb., o místních poplatcích. Na tuto kapitolu navazují přílohy, kterými jsou nálezy Ústavního soudu, týkající se jednotlivých právních předpisů.

Záměrem poslední kapitoly byla analýza stavu vydávání aktů ve městě Týn

nad Vltavou. Nejprve představuje město Týn nad Vltavou a normotvornou činnost orgánů města. Cílem především bylo zjistit, jaké vydalo město obecně závazné vyhlášky a nařízení, a v jaké výši vybírá místní poplatky. Na tuto kapitolu také navazují přílohy všech obecně závazných vyhlášek a nařízení města Týn nad Vltavou, tabulky a grafy obecně závazných vyhlášek, nařízení, místních poplatků a jejich výše.

Téma normotvorná činnost územně samosprávných celků jsem si vybrala proto, že mne celková problematika veřejné správy zajímá. V rámci studia oboru Veřejnoprávní činnost na střední škole a současného studia oboru Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě na vysoké škole, jsem dostala možnost vykonávat odbornou praxi na Městském úřadě. Tam mne seznámili s veškerou prací zaměstnanců, proškolili několika odbory, získala zde nemalé zkušenosti v komunikaci s občany a vyzkoušela si role zaměstnanců Městského úřadu. Po ukončení studia bych se ráda touto nebo podobnou problematikou chtěla dále zabývat.

1. HISTORICKÝ NÁSTIN VÝVOJE MÍSTNÍ NORMOTVORBY V LETECH 1918-1990

1.2. Normotvorba územní samosprávy 1918-1945

1.2.1. Obecní samospráva

Právní úpravou obecní samosprávy v českých zemích po celé období Československé republiky představovaly v duchu recepční normy jednotlivé obsahově si velmi blízké zemské obecní řády vydané v 60. letech 19. století na základě říšského rámcového obecního zákona. Rámcový zákon obecní stanovil základní pravidla pro uspořádání základní územní samosprávy, včetně vymezení orgánů obcí, působnosti obcí a základních pravidel státního dozoru.

Jednotlivá zemská obecní zřízení, která byla opakovaně novelizována, v souladu se zmíněným rámcovým zákonem stanovila za orgány obce obecní zastupitelstvo a obecní radu. Zákonnou úpravu právo tvorby obcí představovala jednak generální klauzule samostatné působnosti obsažená v ustanovení věty první § 28 a dále pak konkrétní ustanovení § 35 obecního zřízení českého zmocňující obce k vydávání pořádkových předpisů.

Orgánem obce, kterému bylo vyhrazeno přijímání právních předpisů obce, bylo obecní zastupitelstvo. Nebyl-li takový právní předpis vydán obecním zastupitelstvem a šlo-li o neodkladné pomíjející opatření v oboru místní policie, mohl jej vydávat obecní starosta.

Proces přijímání blíže specifikovala ustanovení § 43 a 48 obecního zřízení českého věnovaná jednání obecního zastupitelstva. Obecní zastupitelstvo bylo způsobilé jednat a usnášet se, byla-li přítomná nadpoloviční většina všech jeho členů. K přijetí nařízení obce byl potřebný souhlas nadpoloviční většiny přítomných členů zastupitelstva a hlasování bylo veřejné.

V souvislosti s tehdejší právo tvorbou obcí je třeba zmínit zejména právní názory profesora Jiřího Hoetzela, který je v této oblasti dodnes považován za jednu z nejvýznačnějších autorit. Ty totiž měly zjevně přímý vliv na dnešní judikaturu Ústavního soudu v oblasti právo tvorby územní samosprávy.¹

---

¹ KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 97 – 101. ISBN 80-7179-794-4

Vedle členění působnosti obcí na samostatnou a přenesenou rozlišoval Hoetzel „správu vrchnostenskou“ a „správu nevrchnostenskou“ a to podle toho, zda-li stát vystupuje jako subjekt práva určovatí pro občana jednostrannými příkazy a zákazy, co je pro něho právem a co není.²

1.2.2. Okresní samospráva

Okresní samospráva v Čechách v době rakousko-uherského mocnářství byla tvořena okresními zastupitelstvy, okresními výbory a komisemi, na Moravě a ve Slezsku pak tzv. silničními výbory. Po vzniku Československé republiky tak byly v Čechách v roce 1919 okresní zastupitelské sbory rozpuštěny a na jejich místo jmenovány okresní správní komise, na Moravě a ve Slezsku však i nadále fungovaly tzv. silniční výbory.

Právní úpravu okresní samosprávy tak v českých zemích v následujícím období představoval zákon o organizaci politické správy, který byl novelizován až v roce 1945 v souvislosti se zřízením okresních a krajských národních výborů. Tento zákon v oblasti okresní samosprávy stanovil základní pravidla jejího uspořádání včetně vymezení orgánů okresů, jejich působnosti a základních pravidel státního dozoru.

Zákon o organizaci politické správy tak vedle vybudování funkční správy na úrovni okresů přinesl další centralizaci, včetně faktického podřízení samosprávných zastupitelských orgánů státní správě. To platilo tím spíše, že organizační zákon dával ministerstvu vnitra právo rozpustit okresní zastupitelstva, a to v rámci neomezené diskreční pravomoci. V tomto duchu nebyla právotvorná pravomoc samosprávným zastupitelským sborům na úrovni okresů svěřena. Právotvorná pravomoc byla naopak svěřena okresním úřadům jako politickým úřadům služebně podřízeným ministerstvu vnitra, a to v oblasti veřejného pořádku.³

---

² KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 101. ISBN 80-7179-794-4

³ KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 103 - 104. ISBN 80-7179-794-4

1.2.3. Zemská samospráva

Zemská samospráva v Čechách, na Moravě a ve Slezsku v době rakousko-uherského mocnářství měla víceméně charakter spolkového uspořádání.

Jako taková byla v oblasti právtvorby obdařena zákonodárnou pravomocí, tu však ztratila se vznikem Československé republiky. V letech 1918-1928 pak byly výrazně omezeny i její další samosprávné atributy, když např. v Čechách byl tzv. zemský správní výbor jmenován Národním shromážděním a moravský zemský výbor stejně jako slezská správní komise byly jmenovány československou vládou. Změnu přinesl až prosinec roku 1928, kdy byl v českých zemích realizován výše zmíněný tzv. organizační zákon z roku 1927.

Právní úpravu zemské samosprávy v zemi České a v zemi Moravskoslezské tak v následujícím období představoval zákon o organizaci politické správy. Tento zákon v oblasti zemské samosprávy stanovil pravidla jejího uspořádání, vymezil orgány zemí, jejich působnost a základní pravidla státního dozoru.

Zákonnou úpravu samosprávné právtvorby zemí představovala ustanovení § 56 a 57 organizačního zákona, a to obdobně s předchozí úpravou župní právtvorby. Šlo tedy pouze o omezenou a odvozenou právtvornou delegaci k vydávání územních předpisů prováděcích, statutů krajských nařízení a předpisů blíže upravujících hospodaření s majetkem územních jednotek.

Orgánem země, kterému bylo vyhrazeno přijímání samosprávných právních předpisů země, bylo zemské zastupitelstvo. Stejně jako v případě okresů pak byla rozsáhlá právtvorná pravomoc svěřena zemským úřadům jako politickým úřadům služebně podřízeným ministerstvu vnitra, a to v oblasti veřejného pořádku.

Proces přijímání samosprávných právních předpisů zemským zastupitelstvem pak blíže specifikovalo ustanovení § 16 a ustanovení následující věnovaná jednání zemského zastupitelstva. Zemské zastupitelstvo bylo způsobilé jednat a usnášet se o právních předpisech, byly-li přítomny alespoň dvě třetiny všech jeho členů.⁴

---

⁴ KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 104 - 106. ISBN 80-7179-794-4

1.3. Normotvorba národních výborů 1945-1990

1.3.1. Období 1944-1960

Po osvobození Československa z nacistické okupace byly ústavním dekretem prezidenta republiky z prosince 1944 zřízeny místní, okresní a zemské národní výbory jakožto prozatímní orgány veřejné správy ve všech jejích oborech. Dne 9. května 1948 pak byla přijata nová Ústava, která znamenala likvidaci parlamentní demokracie i územní samosprávy.

Nová ústava již nepočítala se zemským uspořádáním a naopak trvale zakotvovala národní výbory jako územní orgány státní moci a správy, přičemž nijak neodlišovala mezi státní správou a samosprávou zakotvující postátnění činnosti Národních výborů. Mezi jejími základními články tak byl i článek IX, podle něhož nositelem a vykonavatelem státní moci v obcích, okresích a krajích a strážcem práv a svobod lidu jsou Národní výbory.

Ústavní úprava Národních výborů pak byla blíže rozvedena v ustanoveních kapitoly šesté Ústavy ČSR. Ta mimo jiné stanovila, že Národní výbory jsou podle správní soustavy Československé republiky místní, okresní a krajské.

Ústavní úpravu právo tvorby Národních výborů tehdy představovalo ustanovení § 90 odst. 3 Ústavy ČSR, podle kterého platilo, že zákon a v jeho mezích vládní nařízení může svěžit bližší úpravu obecným právním předpisům ministerstev, Národních výborů, jakož i jiných úřadů. Zakotvena tak byla právo tvorba Národních výborů prováděcího charakteru za podmínky zmocnění. Právo tvorba Národních výborů přitom mohla být delegovaná i subdelegovaná. Neexistovalo však žádné obecné zmocnění k právo tvorbě Národních výborů.

Bližší právní úpravu Národních výborů a jejich právo tvorby představovaly jednotlivé zákony přijaté na základě zmiňované Ústavy. Šlo přitom zejména o ústavní zákon o Národních výborech a zákon o Národních výborech z roku 1954. Tyto zákony stanovily základní pravidla pro uspořádání soustavy Národních výborů.⁵

Ústavní zákon o Národních výborech pro oblast právo tvorby Národních výborů stanovil svým ustanovením § 5, že Národní výbory mohou k plnění svých úkolů

---

⁵ KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 107 - 109. ISBN 80-7179-794-4

vydávat pro svůj obvod nařízení. Podmínky pro vydávání takových nařízení stanoví zákon. Zákon o Národních výborech toto zmocnění rozvedl na zákonné úrovni tak, že Národní výbory mohou vydávat obecně závazná nařízení, pokud je toho třeba k plnění jejich úkolů. Tím bylo Národním výborům obecně umožněno, aby v mezích své působnosti vydávaly obecně závazná nařízení bez konkrétního výslovného zákonného zmocnění.

Ohledně zařazení obecně závazných nařízení Národních výborů do hierarchie právního řádu zákon výslovně stanovil, že obecně závazná nařízení Národních výborů nesmějí být v rozporu se zákony a předpisy, vydanými národními výbory vyšších stupňů nebo vládou, nebo předpisy, vydanými k provedení zákona nebo rozhodnutí vlády ministry, ministerstvy nebo jinými ústředními úřady.

Proces přijímání byl regulován tak, že vydávat obecně závazná nařízení a schvalovat nařízení vydaná v nutných a neodkladných případech radou Národního výboru bylo vyhrazeno zasedání Národního výboru. V nutných a neodkladných případech mohla se souhlasem vyššího orgánu vydat obecně závazné nařízení i rada Národního výboru. Takové nařízení však pozbylo platnosti, neschválil-li je Národní výbor v nejbližším zasedání.

Ohledně účinnosti bylo stanoveno, že obecně závazná nařízení nabývala účinnosti dnem vyhlášení, leda že by v nich byla stanovena účinnost na pozdější dobu. Zvláštní omezující ustanovení pak regulovalo délku platnosti těchto nařízení, když bylo stanoveno, že tato pozbývala platnosti po uplynutí dvou let od počátku účinnosti, pokud v nich nebyla stanovena kratší doba platnosti.⁶

1.3.2. Období 1960-1967

Dalším vývojovým krokem v právní úpravě právo tvorby Národních výborů bylo přijetí Ústavy Československé socialistické republiky a nového zákona o Národních výborech v roce 1960. Nová ústava upravila problematiku Národních výborů ve své hlavě sedmé, kde mimo jiné stanovila, že Národní výbory jako nejširší organizace pracujících jsou orgány státní moci a správy v krajích, okresech a obcích. Národní výbory jsou krajské, okresní a v obcích městské nebo místní.

---

⁶ KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 107 - 109. ISBN 80-7179-794-4

Ohledně orgánů Národních výborů pak bylo ústavou stanoveno, že Národní výbory si vytvářejí radu, komise a další orgány a řídí jejich práci. Rada pod vedením Národního výboru řídí a sjednocuje práci ostatních orgánů Národního výboru i jeho organizací a zařízení. Národní výbor ji volí ze svých členů na celé funkční období. Rada i její členové jsou ze své činnosti odpovědní Národnímu výboru. Národní výbor může ji i její členy kdykoli odvolat. Komise jsou iniciativní, kontrolní a výkonné orgány Národního výboru pro jednotlivá odvětví nebo úseky jeho činnosti. Jsou k tomu vybaveny potřebnou pravomocí. Komise, které národní výbor volí ze svých členů a z dalších občanů, prohlubují soustavnou účast pracujících na činnosti Národního výboru. Jsou odpovědní Národnímu výboru a jeho radě.

Ve vztahu mezi jednotlivými stupni Národních výborů bylo ústavou opět zakotveno, že Národní výbory vyšších stupňů usměrňují a řídí činnost Národních výborů nižších stupňů. Dbají přitom plně jejich pravomoci a odpovědnosti. Opírají se o jejich iniciativu a zkušenosti a plní své úkoly ve stálé součinnosti s nimi.

Všechny Národní výbory tedy mohly přímo na základě ústavního zmocnění vydávat obecně závazná nařízení, a to bez konkrétního zákonného zmocnění. Rovněž běžný zákon již nemohl stanovit omezující podmínky pro vydávání obecně závazných nařízení v působnosti Národních výborů. Nařízení ovšem nesměla být v rozporu s jinými právními předpisy.⁷

1.3.3. Období 1967-1989

Poslední socialistickou úpravu Národních výborů a jejich právo tvorby představoval zákon o Národních výborech z roku 1967, který byl přijat za nezměněné ústavní úpravy. Zdůraznit je však třeba, že tento zákon nově zakotvil institut tzv. samostatné působnosti Národních výborů, v jejímž rámci vykonávaly Národní výbory svou působnost samostatně, řídící se jen zákony a jinými obecně závaznými právními předpisy a usneseními vlády.

Proces přijímání byl regulován tak, že usnášet se na obecně závazných nařízeních bylo vyhrazeno plenárnímu zasedání Národního výboru. Obecně závazná nařízení Národního výboru pak podepisoval jeho předseda a tajemník. K usnesení plenárního zasedání se vyžadovala většina hlasů všech poslanců.

---

⁷ KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 110 - 111. ISBN 80-7179-794-4

Plenární zasedání Národních výborů byla veřejná. V nutných a neodkladných případech mohla vydat obecně závazné nařízení i rada Národního výboru. Takové nařízení však pozbylo platnosti, neschválilo-li je nejbližší zasedání Národního výboru.

1.3.4. Dozor státu nad právotvorbou Národních výborů

Stejně tak jako se vyvíjela právotvorba Národních výborů, vyvíjela se v socialistickém Československu i právní úprava státního dozoru nad právotvorbou Národních výborů. Po celou dobu však platilo, že národní výbory neměly nikdy charakter samosprávné korporace a vždy byla dána jejich podřízenost vládě, respektive Národnímu výboru vyššího stupně.

Původní úprava státního dozoru byla formulována v duchu hierarchických vztahů. Národní výbor nižšího stupně je řízen Národním výborem vyššího stupně, ústřední a krajské Národní výbory řídí vláda, na Slovensku prostřednictvím sboru pověřenců. Novou úpravu státního dozoru, která alespoň v oblasti právo tvorby oslabovala centralizaci a silné vztahy hierarchické nadřízenosti a podřízenosti, přinesl až zákon o Národních výborech z roku 1967, a to pod rubrikou náprava nesprávných opatření.⁸

1.3.5. Právní povaha obecně závazných nařízení

Obecně závazná nařízení Národních výborů byla tedy jakousi zvláštní obdobou právních předpisů územní samosprávy v československém socialistickém právním řádu. Tyto právní předpisy prošly od doby vzniku Národních výborů poměrně složitým vývojem. Zejména v počátcích jejich existence byla nařízení Národních výborů velice silně vázána zákonnými podmínkami jejich vydávání. V průběhu vývoje došlo k jejich značné emancipaci. V závěrečném období jejich existence na ně byl v podstatě jednotný názor, podle kterého měly charakter neodvozených podzákonných pramenů práva.

Obecně závazná nařízení Národního výboru mají tak jako normy ostatních zastupitelských sborů především charakter prvotních normativních aktů.

---

⁸ KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 112 - 113. ISBN 80-7179-794-4

Jejich prvotnost je dána tím, že je Národní výbory vydávají jako místní orgány státní moci v mezích své působnosti, vydávají je bez dalšího zvláštního zmocnění a upravují jimi dosud neregulované společenské vztahy.⁹

---

⁹ KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 114. ISBN 80-7179-794-4

2. PRAVOMOCI ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY PODLE ZÁKONŮ O OBCÍCH A KRAJÍCH PŘI VYDÁVÁNÍ NORMATIVNÍCH SPRÁVNÍCH AKTŮ

V současné době platí zákony č. 128/2000 Sb., o obcích a č. 129/2000 Sb., o krajích. Zde jsou upraveny pravomoci orgánů územně samosprávných celků. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích vytvořil krajskou samosprávu, tzv. vyšší územně samosprávné celky.

To té doby platil zákon č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech a dvě jeho novely, zákon č. 321/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech a zákon č. 254/1994 Sb., kterým se také mění a doplňuje zákon č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech.

V rámci reformy územní veřejné správy skončila účinnost tohoto zákona 12. 11. 2000 dnem voleb do krajských zastupitelstev. Zvolená krajská zastupitelstva se ujala svých funkcí, vyplývajících jim se zákona. Fáze reformy územní veřejné správy dále probíhala. Byla ukončena zrušením okresních úřadů a přenesením jejich kompetencí na ostatní orgány veřejné správy v území. Tato fáze byla ukončena 31. 12. 2002. Fáze směřovala k podpoře zvýšení kvality výkonu veřejné správy činnosti a rozvoje internetizace a algoritmizace.¹⁰

(Vzor rozhodnutí Okresního úřadu o pozastavení výkonu obecně závazné vyhlášky – viz příloha č. I., Nálezy Ústavního soudu – viz příloha č. II.)

Samospráva je veřejnou správou uskutečňovanou jinými veřejnoprávními subjekty než státem, obvykle veřejnoprávními korporacemi. Tyto veřejnoprávní korporace se vyznačují vlastním výkonem veřejné moci a to na vlastní odpovědnost a s vlastními prostředky. Samospráva je projevem procesu decentralizace. Předností samosprávy je, že je vykonávána přímo občany a nepřímo prostřednictvím jimi demokraticky volených orgánů, je nejbližší občanům, čím umožňuje lépe zjišťovat a zabezpečovat jejich potřeby a je pod přímou kontrolou občanů.¹¹

---

¹⁰ *Virtuální okresní úřad* [online]. poslední revize 3. 4. 2009 [cit. 27. 3. 2009]. Dostupný na <<http://mujweb.cz/www/projekt/index.htm>>

¹¹ NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. s. 88. ISBN 80-210-3958-2

Samospráva rozlišuje vztahy vnitřní a vztahy vnější. Vnitřní vztahy samosprávy jsou vytvořené správním řádem, členy samosprávy a stanovami. Realizuje činnost v rámci svého působení. Vnější vztahy působí mimo rámec organizace samosprávy. Samospráva hájí své zájmy a působí tak vůči vnějšímu prostředí, řídí se zákony státu, právními předpisy a vyhláškami.¹²

Samospráva je tedy jakousi čtvrtou pomyslnou mocí ve státě, která na základě dělby moci zachovává společenskou rovnováhu a zabraňuje přílišné centralizaci moci.¹³

2.1. Územní samospráva

Územní samospráva je historicky vzniklým výrazem práva a schopností územního společenství občanů samostatně spravovat své místní záležitosti prostřednictvím volených zastupitelstev a dalších orgánů.

Základní principy územní samosprávy stanoví ústava a příslušné zákony. Od státní správy se územní samospráva liší formami výkonu veřejné správy. V rámci samosprávy využívá prostředky, které nemají povahu státně mocenských prostředků. Naproti tomu v rámci výkonu státní správy využívá donucovacích a sankčních opatření v plném rozsahu.¹⁴

V Ústavě České Republiky, je v sedmé hlavě Ústavy zakotvena „Územní samospráva“. Stát přenechává v demokratickém zřízení moc územní samosprávě.¹⁵

Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.¹⁶

Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu. Zákon stanoví, kdy jsou správními obvody.¹⁷

Obec je vždy součástí vyššího územního samosprávného celku. Vytvořit nebo zrušit vyšší územní samosprávný celek lze jen ústavním zákonem. Územní celky jsou

---

¹² KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 1. vyd. Ostrava: Montanex, 2004. s. 42. ISBN 80-7225-139-2

¹³ NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. s. 88. ISBN 80-210-3958-2

¹⁴ NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. s. 91. ISBN 80-210-3958-2

¹⁵ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 1. vyd. Ostrava: Montanex, 2004. s. 44. ISBN 80-7225-139-2

¹⁶ Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, hlava sedmá, ČL. 99

¹⁷ Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, hlava sedmá, ČL. 100/1, 2, 3

vytvořeny z potřeb veřejného a společenského zájmu a z principů řídit vlastní záležitosti občanů.¹⁸

Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.¹⁹

Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem. Kraje a obce vytvářejí své právní normy, vyhlášky a věstníky kraje a vyhlášky obcí, které jsou závazné pro území kraje či obce. Česká republika je územně členěna na 13 samosprávných krajů a hlavní město Praha.²⁰

2.2. Pravomoc a působnost samosprávy

Jako každý orgán veřejné správy i územní samosprávné celky disponují pravomocí a působností. Pravomocí se rozumí souhrn oprávnění, jimiž je instituce vybavena, a v právních povinnostech, jež jí jsou uloženy, pro potřeby plnění jejích úkolů. Je to například vydávání nařízení, správních aktů, uzavírání veřejnoprávních smluv. Jinak je pravomoc také souhrnem právních prostředků, které smí orgán veřejné správy použít.

Příslušnost je procesně-právním institutem, který ve správním právu vede k určení toho, který úřad, anebo obecněji orgán veřejné moci, je oprávněn a povinen provést určité řízení. Základní klasifikace rozlišuje příslušnost věcnou, místní a funkční.

Působností se obecně rozumí právně vymezený okruh společenských vztahů, předmět, obsah a rozsah činností, v nichž instituce veřejné správy realizuje svoji pravomoc.²¹

Působnost tedy určuje oblast, na kterou má určitý subjekt vliv a je tedy schopen ji ovlivňovat podle své vůle. Působnost může být věcná, územní, osobní a časová. Věcná působnost je dána výběrem právních vztahů, určuje okruh agend

---

¹⁸ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 1. vyd. Ostrava: Montanex, 2004. s. 44. ISBN 80-7225-139-2

¹⁹ Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, hlava sedmá, ČL. 101/3, 4

²⁰ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 1. vyd. Ostrava: Montanex, 2004. s. 44. ISBN 80-7225-139-2

²¹ NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. s. 89. ISBN 80-210-3958-2

a ostatních činností, které celek vykonává. V případě věcné působnosti obce to může být zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, vydávání obecně závazných vyhlášek, v případě kraje třeba zabezpečování středního školství. Územní působnost je v právu označována jako prostorová nebo místní působnost.

Místní působnost samosprávného celku je vytyčena územními hranicemi celku. Osobní se určuje výčtem nebo stanovením znaků osob právem uznávaných. Časová působnost je dána obdobím existence samosprávného celku.

Samospráva má dvojitý typ působnosti. To plyne z Ústavy, podle které mají samosprávné celky právo na samosprávu a zároveň při výkonu místní správy zabezpečují také určitou část výkonu státní správy a to jen tehdy a v takovém rozsahu, stanoví-li to zákon. V důsledku toho se rozlišuje působnost samostatná a přenesená.

Samostatná působnost vychází z podstaty fungování územního samosprávného celku jako veřejnoprávní, samosprávné korporace odlišné od státu. K samosprávným činnostem budou patřit takové záležitosti, které celek vykonává vlastním jménem a na vlastní odpovědnost.

Přenesená působnost je výkonem státní správy prováděné jinými subjekty než státem na základě přenesení jeho moci, zde územními samosprávnými celky. Z pohledu státu jde o nepřímý výkon státní správy. Výkonem přenesené působnosti jsou obvykle pověřeny výkonné orgány obcí či krajů a jsou v této činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy.²²

2.2.1. Samostatná a přenesená působnost obce

Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů.

Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem, v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými

---

²² NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. 89 – 90 s. ISBN 80-210-3958-2

na základě zákona.²³

Obec může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce, pokud zákon nestanoví jinak. Obce mohou zřizovat obecní policii. Zřízení a činnost obecní policie upravuje zvláštní zákon.²⁴

Přenesená působnost ve věcech, které stanoví zvláštní zákony, je v základním rozsahu svěřeném obci vykonávána orgány obce určenými tímto nebo jiným zákonem nebo na základě tohoto zákona, v rozsahu pověřeného obecního úřadu vykonávána tímto úřadem, v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností vykonávána tímto úřadem.²⁵

Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí při vydávání nařízení obce zákony a jinými právními předpisy, v ostatních případech též.²⁶

2.2.2. Dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti obce

Dozor nad výkonem samostatné působnosti obcí vykonává krajský úřad v přenesené působnosti a Ministerstvo vnitra. Dozor se provádí následně a zjišťuje se při něm soulad obecně závazných vyhlášek obce se zákony a soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obce se zákony a jinými právními předpisy. Při výkonu dozoru je krajský úřad oprávněn požadovat na obci poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách, navrhnout obci změnu nebo zrušení nezákonné obecně závazné vyhlášky obce, rozhodnutí nebo jiného opatření jejích orgánů. Požadovat na obci splnění úkolu stanoveného jí zákonem.²⁷

Nesplní-li obec úkol stanovený jí zákonem a po upozornění krajským úřadem nezjedná nápravu, zabezpečí náhradní výkon na návrh krajského úřadu Ministerstvo vnitra na náklady obce, jestliže nesplněný úkol může provést někdo jiný.

V odůvodněných případech může od vymáhání nákladů upustit.²⁸

Odporuje-li obecně závazná vyhláška obce zákonu, vyzve krajský úřad obec

---

²³ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 35 odst. 1, 2, 3

²⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 35a odst. 1, 2

²⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 61 odst. 1a, 1b, 1c

²⁶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 61 odst. 2a, 2b

²⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 123 odst. 1, 2

²⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 123 odst. 2

ke zjednání nápravy. Nejednala-li obec nápravu do 30 dnů od doručení výzvy, navrhne krajský úřad Ministerstvu vnitra pozastavení účinnosti této obecně závazné vyhlášky. O tomto návrhu vyrozumí krajský úřad starostu obce. Ministerstvo vnitra přezkoumá návrh krajského úřadu, a shledá-li, že obecně závazná vyhláška je v rozporu se zákonem, rozhodne o pozastavení její účinnosti. Rozhodnutí ministerstva o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky nabyvá právní moci dnem doručení jeho písemného vyhotovení obecnímu úřadu.

Minstr vnitra podá nejpozději do 15 dnů od pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce návrh na její zrušení Ústavnímu soudu. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.²⁹

Dozor nad výkonem přenesené působnosti obcí vykonávají Ministerstvo vnitra a krajský úřad v přenesené působnosti. Dozor se provádí následně a zjišťuje se při něm soulad nařízení obce se zákony a soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obce, které nejsou nařízeními obce, se zákony, jinými právními předpisy nebo v jejich mezích též s usneseními vlády nebo se směrnici ústředních správních úřadů.

Při výkonu dozoru je krajský úřad oprávněn požadovat na obci poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách, navrhopvat obci změny nebo zrušení nezákonného nařízení, rozhodnutí nebo opatření jejích orgánů ve stanovené lhůtě.³⁰

Odporuje-li nařízení obce zákonu, vyzve krajský úřad obec ke zjednání nápravy. Nejednala-li obec nápravu do 30 dnů od doručení výzvy, navrhne krajský úřad Ministerstvu vnitra pozastavení účinnosti tohoto nařízení. O tomto návrhu vyrozumí krajský úřad starostu obce. Ministerstvo vnitra přezkoumá návrh krajského úřadu, a shledá-li, že nařízení je v rozporu se zákonem, rozhodne o pozastavení jeho účinnosti. Rozhodnutí ministerstva o pozastavení účinnosti nařízení nabyvá právní moci dnem doručení jeho písemného vyhotovení obecnímu úřadu.

Minstr vnitra podá nejpozději do 15 dnů od pozastavení účinnosti nařízení obce návrh na jeho zrušení Ústavnímu soudu. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti

---

²⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 124 odst. 1, 2, 3

³⁰ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 126 odst. 1, 2

nařízení obce pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.³¹

2.2.5. *Samostatná a přenesená působnost kraje*

Do samostatné působnosti kraje patří záležitosti, které jsou v zájmu kraje a občanů kraje, pokud nejde o přenesenou působnost kraje. Kraj může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky kraje, pokud zákon nestanoví jinak. Při výkonu samostatné působnosti kraj spolupracuje s obcemi, nesmí přitom zasahovat do jejich samostatné působnosti. Proti takovému zásahu může obec podat žalobu podle zvláštního zákona. Kraje jsou povinny, pokud je to možné, předem projednat s obcemi opatření dotýkající se jejich působnosti.³²

Kraj je oprávněn vyjadřovat se k návrhům státních orgánů, které se dotýkají působnosti kraje. Státní orgány jsou povinny, pokud je to možné, předem projednat s krajem opatření dotýkající se působnosti kraje.³³

Orgány kraje vykonávají na svém území přenesenou působnost ve věcech, které stanoví zákon.³⁴

Při výkonu přenesené působnosti se orgány kraje řídí při vydávání nařízení kraje zákony a jinými právními předpisy, v ostatních případech též usnesením vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů.³⁵

2.2.7. *Dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti kraje*

Výkon samostatné i přenesené působnosti kraje podléhá dozoru státu. Dozor vykonávají věcně příslušná ministerstva a jiné věcně příslušné ústřední správní úřady. Dozor je zaměřen výhradně na následné posuzování dodržování zákonnosti

---

³¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 124 odst. 1, 2, 3

³² Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 14 odst. 1, 3, 4, 5

³³ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 15 odst. 1

³⁴ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 29 odst. 1

³⁵ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 30 a, b

a je prováděn tak, aby nebyla omezována samostatná působnost a rozhodovací pravomoc orgánů kraje a aby nedocházelo k nezákonnému zásahu státu do jejich činnosti.³⁶

Při dozoru nad výkonem samostatné působnosti kraje se zjišťuje soulad obecně závazných vyhlášek kraje se zákony a v případě usnesení a rozhodnutí orgánů kraje jejich soulad se zákony a jinými právními předpisy.

Při dozoru nad výkonem přenesené působnosti se zjišťuje soulad nařízení kraje se zákony a jinými právními předpisy vydanými vládou a ústředními správními úřady a v případě usnesení a rozhodnutí orgánů kraje jejich soulad se zákony, jinými právními předpisy, usneseními vlády a směrnicemi ministerstev a jiných ústředních správních úřadů.³⁷

Při výkonu dozoru jsou ministerstva a jiné ústřední správní úřady oprávněny požadovat od příslušného orgánu kraje poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách, požadovat na kraji změnu nebo zrušení nezákonného opatření jeho orgánů ve stanovené lhůtě, požadovat na kraji splnění úkolu stanoveného mu zákonem. Nesplní-li kraj úkol stanovený mu zákonem a po upozornění věcně příslušným orgánem nezjedná nápravu, zabezpečí náhradní výkon příslušný ústřední správní úřad na náklady kraje, jestliže nesplněný úkol může provést někdo jiný.³⁸

Ministerstvo pozastaví účinnost obecně závazné vyhlášky kraje, je-li v rozporu se zákonem. Nezruší-li zastupitelstvo takovou obecně závaznou vyhlášku kraje nebo neuvede-li do souladu se zákonem ve lhůtě 3 měsíců od účinnosti rozhodnutí o pozastavení, podá ministr vnitřnímu Ústavnímu soudu návrh na její zrušení. Jestliže Ústavní soud návrh ministra vnitřnímu soudu na zrušení obecně závazné vyhlášky kraje odmítne nebo zamítne, nebo řízení zastaví, rozhodnutí ministerstva o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky kraje pozbývá účinnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.³⁹

Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný věcně příslušný ústřední správní úřad pozastaví účinnost nařízení kraje, je-li v rozporu se zákonem. Nezruší-li příslušný orgán kraje takové nařízení kraje nebo neuvede-li jej do souladu se zákonem ve lhůtě 3 měsíců

---

³⁶ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 80a odst. 1, 2

³⁷ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 81 odst. 1, 2

³⁸ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 82

³⁹ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 83 odst. 1, 3, 4

od účinnosti rozhodnutí o jeho pozastavení, podá příslušný ministr nebo vedoucí ústředního správního úřadu Ústavnímu soudu návrh na jeho zrušení podle zvláštního zákona. Jestliže Ústavní soud návrh příslušného ministra nebo vedoucího ústředního správního úřadu na zrušení nařízení kraje odmítne nebo zamítne, nebo řízení zastaví, rozhodnutí příslušného ministerstva nebo ústředního správního úřadu o pozastavení účinnosti nařízení kraje pozbývá účinnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.⁴⁰

2.4. Místní politika a samospráva

Místní politika je charakterizována v této práci jako soubor opatření prováděných orgány územní samosprávy. Je tedy z toho patrné, že styčnou plochou obou pojmů je oblast územní samosprávy, oblast zastupitelstev, rad a starostů obcí a měst.

Územní samospráva ve vztahu k místní politice pak představuje její funkcionální aspekt a současně zpravidla právní rámec. Protože celá oblast místní samosprávy je vlastně jakýmsi přenosem kompetencí ze státu na místní orgány, včetně kompetencí výkonné povahy, někdy se i územní samospráva podřazuje pojmu místní správa, který zdůrazňuje výkonný charakter činnosti a ztotožňuje tak činnost úřadů a volených orgánů. V české politicko právní realitě představuje územní samospráva tedy činnost zastupitelstev, rad a starostů měst a obcí, případně též činnost těch úředníků místního správního aparátu, kteří se bezprostředně podílejí na výkonu usnesení zastupitelstev a rad, rozhodnutí starosty, primátora.⁴¹

2.5. Základní územně samosprávný celek – obec

Obec je základním článkem územní samosprávy a samostatným právním subjektem. V roce 1993 se se vznikem České republiky státní moc decentralizovala na územní samosprávu. Obecní úřady převzaly kompetence a odpovědnost za činnosti, které dříve vykonávaly státní organizace. K 1. lednu 2003 zanikly okresní úřady

---

⁴⁰ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 85 odst. 1, 3, 4

⁴¹ LAMPARTER, M. *Ústava, územní samospráva a místní politika*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1993. s. 40 – 41. ISBN 80-210-0738-9

a správní činnosti převzaly instituce územní samosprávy, obecní úřady a krajské úřady.⁴²

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.⁴³

Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.⁴⁴

Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Sloučí-li se dvě nebo více obcí, z nichž alespoň jedna je městem, je obec po sloučení městem. Oddělí-li se část měst a vzniknou dvě nebo více obcí, pak obec, které zůstane název dosavadního města nebo část jeho názvu a má alespoň 3 000 obyvatel, je i nadále městem.⁴⁵

2.5.3. Právní orgány obce

2.5.3.1. Právní zastupitelstva obce

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce.⁴⁶

Zastupitelstvu obce je vyhrazeno schvalovat program rozvoje obce, schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce, zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce. Zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny. Rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakladací smlouvy a stanovy a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách.

---

⁴² KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 1. vyd. Ostrava: Montanex, 2004. 47 s. ISBN 80-7225-139-2

⁴³ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 1

⁴⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 2 odst. 1, 2

⁴⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 3 odst. 1, 2

⁴⁶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 84 odst. 1

Delegovat zástupce obce, s výjimkou § 102 odst. 2 písm. c), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast. Navrhovat zástupce obce do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast, a navrhopvat jejich odvolání. Vydávat obecně závazné vyhlášky obce, rozhodovat o vyhlášení místního referenda.

Navrhovat změny katastrálních území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí. Určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni. Zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce.

Volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce, jakož i počet dlouhodobě uvolněných členů tohoto zastupitelstva, zřizovat a zrušovat výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce. Stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce.

Zřizovat a zrušovat obecní policii, rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce. Rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranství. Udělovat a odnímat čestné občanství obce a ceny obce. Stanovit zásady pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva obce.

Rozhodovat o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce, za výkon funkce členů výborů. Rozhodovat o zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení a zrušení veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení, navrhopvat zástupce do jeho dozorcí rady a rozhodovat o převodu vlastnického práva k majetku, s nímž hospodaří veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení nebo o jeho pronájmu v případech, kdy to stanoví zvláštní právní předpis. Plnit úkoly stanovené zvláštním právním předpisem.⁴⁷

Není-li zřízena rada obce, vydává nařízení obce zastupitelstvo obce. Zastupitelstvo obce si může vyhradit další pravomoc v samostatné působnosti obce mimo pravomoce vyhrazené radě obce podle § 102 odst. 2.⁴⁸

---

⁴⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 84 odst. 2 písm. a - x

⁴⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 84 odst. 3, 4

2.5.3.2. Pravomoci rady obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon.⁴⁹

Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení.⁵⁰

Radě obce je vyhrazeno zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce. Plnit vůči právnickým osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce, s výjimkou obecní policie, úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce.

Rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti. Vydávat nařízení obce. Projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce. Stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu.

Na návrh tajemníka obecního úřadu jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem.

Zřizovat a zrušovat podle potřeby, komise rady obce, jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy. Kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce. Stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce. Ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce; tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu zcela nebo zčásti.

Přezkoumávat na základě podnětů opatření přijatá obecním úřadem v samostatné působnosti a komisemi. Rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce; tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu nebo příspěvkové organizaci obce zcela nebo zčásti. Stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností. Schvalovat organizační řád obecního úřadu. Plnit úkoly stanovené zvláštním zákonem.⁵¹

---

⁴⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 99 odst. 1

⁵⁰ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 102 odst. 1

⁵¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 102 odst. 2 písm. a - p

Rada obce zabezpečuje rozhodování ostatních záležitostí patřících do samostatné působnosti obce, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu obce nebo pokud si je zastupitelstvo obce nevyhradilo. Rada obce nemůže svěřit starostovi ani obecnímu úřadu rozhodování v záležitostech podle odstavce 2 s výjimkou záležitostí uvedených v odstavci 2 písm. k) a m).⁵²

2.6. Vyšší územně samosprávný celek – kraj

Kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.⁵³

2.6.2. Pravomoci orgánů kraje

2.6.2.1. Pravomoci zastupitelstva kraje

Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti. Ve věcech přenesené působnosti zastupitelstvo rozhoduje, jen stanoví-li tak zákon.⁵⁴

Zastupitelstvu je vyhrazeno předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně. Předkládat návrhy Ústavnímu soudu na zrušení právních předpisů, má-li za to, že jsou v rozporu se zákonem. Vydávat obecně závazné vyhlášky kraje. Koordinovat rozvoj územního obvodu, schvalovat programy rozvoje územního obvodu kraje podle zvláštních zákonů, zajišťovat jejich realizaci a kontrolovat jejich plnění.

Schvalovat koncepce rozvoje cestovního ruchu na území kraje, zajišťovat jejich realizaci a kontrolovat jejich plnění. Volit zástupce kraje do regionálních rad regionů soudržnosti. Stanovit rozsah základní dopravní obslužnosti pro území kraje. Rozhodovat o spolupráci kraje s jinými kraji a o mezinárodní spolupráci.

---

⁵² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 102 odst. 3

⁵³ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 1 odst. 1, 2, 4

⁵⁴ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 35 odst. 1

Schvalovat rozpočet kraje a schvalovat závěrečný účet kraje. Zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky kraje; k tomu schvalovat jejich zřizovací listiny. Rozhodovat o založení a rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy a stanovy, rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách.

Delegovat zástupce kraje, s výjimkou § 59 odst. 1 písm. j), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má kraj majetkovou účast. Navrhovat zástupce kraje do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má kraj majetkovou účast, a navrhopvat jejich odvolání. Volit a odvolávat hejtmana, náměstka (náměstky) hejtmana a další členy rady z řad svých členů a odvolávat je z funkce. Stanovit počet uvolněných členů rady, jakož i funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni a od kterého dne. Zřizovat a zrušovat výbory, volit a odvolávat jejich předsedy a členy.

Rozhodovat o odměnách neuvolněným členům zastupitelstva a o odměnách podle § 50 odst. 4 a 5. Stanovit zásady pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva. Rozhodovat o peněžitých plněních spojených s výkonem funkce členů výborů, komisí a zvláštních orgánů fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva. Udělovat ceny kraje. Plnit další úkoly stanovené zákonem.⁵⁵

2.6.2.2. Pravomoci rady kraje

Rada je výkonným orgánem kraje v oblasti samostatné působnosti. Při výkonu své působnosti odpovídá rada zastupitelstvu. Rada může rozhodovat ve věcech přenesené působnosti, jen stanoví-li tak zákon.⁵⁶

Rada připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Radě je vyhrazeno zabezpečovat hospodaření podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu svěřeném zastupitelstvem. Stanovit počet zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu, do zvláštních orgánů kraje a do organizačních složek a objem prostředků na platy těchto zaměstnanců.

Na návrh ředitele krajského úřadu jmenovat a odvolávat vedoucí odborů krajského úřadu v souladu se zvláštním zákonem; jmenování nebo odvolání vedoucích odborů bez návrhu ředitele je neplatné. Zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady,

---

⁵⁵ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 35 odst. 2 písm. a - u

⁵⁶ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 57 odst. 1

jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy. Ukládat krajskému úřadu úkoly v oblasti samostatné působnosti a kontrolovat jejich plnění.

Přezkoumávat opatření přijatá krajským úřadem v samostatné působnosti.

Vyřizovat návrhy, připomínky a podněty obcí a právnických osob z územního obvodu kraje. Stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností.

Vykonávat zakladatelské a zřizovatelské funkce ve vztahu k právnickým osobám, organizačním složkám, které byly zřízeny nebo založeny krajem nebo které byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, včetně jmenování a odvolávání jejich ředitelů a stanovení jejich platu a odměn; k tomu pravidelně jedenkrát ročně projednávat zprávu o jejich činnosti, o plnění jejich úkolů, pro které byly založeny nebo zřízeny, a přijímat příslušná opatření k nápravě. Rozhodovat ve věcech kraje jako jediného společníka obchodní společnosti. Vydávat nařízení kraje. Rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce; tuto působnost může rada světit příslušnému odboru krajského úřadu zcela nebo zčásti. Projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva nebo komisemi rady. Plnit úkoly stanovené zvláštním právním předpisem.⁵⁷

Rada zabezpečuje rozhodování v ostatních záležitostech patřících do samostatné působnosti kraje, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu nebo pokud si je zastupitelstvo nevyhradilo.⁵⁸

---

⁵⁷ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 59 odst. 1 písm. a - n

⁵⁸ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, § 59 odst. 3

3. VYDÁVÁNÍ NORMATIVNÍCH SPRÁVNÍCH AKTŮ ORGÁNY SAMOSPRÁVY V RÁMCI SAMOSTATNÉ A PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI

Při studiu podkladů pro hodnocení normotvorné činnosti obce jsem se zaměřila především na vydávání obecně závazných vyhlášek, týkajících se místních poplatků.

Normotvorná činnost územní samosprávy je zvláštní formou provádění zákona, jde o tvorbu předpisů ze zákona odvozených a podzákoných. Vychází ze zásady stanovené v Listině základních lidských práv a svobod,⁵⁹ kde se praví:

„Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“⁶⁰

Právní normy či předpisy jsou obvykle chápány jako nějakým způsobem kvalifikovaná pravidla lidského chování. Základním předpokladem právní normy je existence jejich subjektů. Právní norma je z hlediska logického dvouargumentový predikát.

Jedním z jejich argumentů je subjekt, který ji vytvořil, tj. subjekt normotvorný, druhým je subjekt, kterému je určena, tj. recipient, respektive adresát. Základními prvky právní normy jsou její předmět a její obsah. Právotvorným subjektem je zde orgán územní samosprávy. Subjekty, jimž je právní norma určena, jsou ty, jimž právní norma ukládá povinnost či dává subjektivní práva anebo ve vztahu k nim zakládá jiné právní následky.

Každá právní norma má pro účely jejího odlišení od jiných norem lidského chování své specifické znaky. První z nich je normativnost, která se zde chápe ve smyslu stanovování nějakých skutečností právní normou, např. právní norma přikazuje, že se něco má či nemá dít, že někdo má či nemá něco konat, nebo že má či nemá nastat nějaký stav.⁶¹

Druhým znakem právní normy je právní závaznost. Díky tomuto znaku by norma neměla jen něco stanovit, ale stanovit to závazně. Třetím znakem právní normy je její obecnost, a to jak co do předmětu právní úpravy, tak co do adresátů právní normy. Posledním znakem právní normy je její donucení, které se využívá k prosazení

---

⁵⁹ NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. s. 103. ISBN 80-210-3958-2

⁶⁰ Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, hlava 1 ČL. 2 odst. 3

⁶¹ NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. s. 100. ISBN 80-210-3958-2

splnění povinnosti dané právní normou, není-li splněna dobrovolně. U právních předpisů

se dále obecně předpokládá jejich stabilita, srozumitelnost, jednotnost a soulad, jasnost a jednoznačnost formulací a v neposlední řadě i reálnost.⁶²

Předpisy obcí a krajů jsou specifickou kategorií právních norem. Je to dáno jejich územní působností a nižší právní silou než mají zákony. Právní předpisy územní samosprávy dělíme na obecně závazné vyhlášky a nařízení. S ohledem na možné druhy územních samosprávních celků rozlišujeme obecně závaznou vyhlášku obce, města, statutárního města a kraje a nařízení obce, města, statutárního města a kraje.

3.1. Legislativní proces místních právních předpisů

Průběh procesu tvorby právního předpisu lze zjednodušeně pojmut tak, že se jedná o uzavřený, případně opakující se cyklus určitých kroků.

Skládá se z přípravy a tvorby návrhu předpisu, připomínkování, schválení návrhu, publikace, platnosti, účinnosti, evidence, změny a zrušení.

Návrh právního předpisu obvykle zpracovává věcně příslušný odbor či oddělení obecního či krajského úřadu, u menších úřadů to může být zaměstnanec či skupina zaměstnanců, v malých obcích to bývá i starosta obce. Příprava právního předpisu by měla probíhat dle platné právní úpravy a v souladu s věcnými důvody navrhovaného předpisu.⁶³

Součástí návrhu právního předpisu je i důvodová zpráva, která zejména obsahuje výstižné a konkrétní zhodnocení platného stavu po stránce právní a ekonomické spolu s uvedením důvodů nové právní úpravy. Potřebné vysvětlení navrhované právní úpravy, cílů, které sleduje a způsobu jejich provádění. Výhody a nevýhody případně navrhovaných variantních řešení a zdůvodnění, která varianta se považuje za optimální. Finanční a hospodářský dopad navrhované právní úpravy ve vztahu k rozpočtu obce či kraje a způsob úhrady potřebných nákladů. Dopad na počet pracovních sil a na občany.

---

⁶² NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. s. 100. ISBN 80-210-3958-2

⁶³ NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. s. 102 – 103. ISBN 80-210-3958-2

Návrh právního předpisu společně s důvodovou zprávou se předkládá k připomínkovému řízení. To je odlišné podle místních podmínek. Může jim být např. vedoucí věcně příslušného odboru, tajemník, ředitel, starosta, hejtman, právní oddělení nebo právní zástupce, výbor, komise, obecní či městská policie, příspěvkové organizace, ale také orgány určené zvláštními předpisy. K zaujetí stanoviska se určí zpravidla lhůta 15 dnů. Zaujmou-li dožádané orgány k návrhu odchylná stanoviska, je třeba tato stanoviska s nimi projednat.

Průběh a výsledky připomínkového řízení se zaznamenávají v předkládací zprávě.⁶⁴

Schválení místního právního předpisu se děje formou usnesení příslušného orgánu obce, k jehož platnému přijetí obecní zřízení vyžaduje splnění dvou podmínek. Zastupitelstvo obce či rada obce jsou usnášeníschopnými pouze za přítomnosti nadpoloviční většiny všech svých členů, přičemž k přijetí platného usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů.

Po schválení místního právního předpisu příslušným orgánem obce je třeba opatřit předpis podpisy starosty a místostarosty. Tyto podpisy mají spíše symbolický význam, starosta ani místostarosta nemají právo veta. Podepsání právního předpisu obce je následováno vyhlášením právního předpisu obcí. Vyhlášení se provede tak, že se právní předpis obce vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu nejméně 15 dnů.

Dnem vyhlášení právního předpisu obce je první den jeho vyvěšení na úřední desce. Kromě toho může obec uveřejnit právní předpis obce způsobem v místě obvyklým.⁶⁵

Právní předpis obce je platným dnem zveřejnění na úřední desce obecního úřadu. Právní předpis kraje nabývá platnosti dnem jeho vydání ve Věstníku právních předpisů kraje. Obec může právní předpis zveřejnit ještě způsobem v místě obvyklým, např. otištěním v místním zpravodaji, kabelovou televizí, na internetových stránkách obce.

Nabytím účinnosti právního předpisu rozumíme takový okamžik, kdy je právní předpis závazný pro všechny osoby nacházející se na určitém území.

Právním předpokladem pro nabytí účinnosti právního předpisu je jeho platnost.

---

⁶⁴ NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. s. 106. ISBN 80-210-3958-2

⁶⁵ KOLEKTIV AUTORŮ. *Meritum Obce 2006-2007*. 1. vyd. Praha: Aspi a. s., 2006. s. 24 - 25. ISBN 80-7357-151-X

Pokud není ustanovení o účinnosti právního předpisu v normě uvedeno, řídí se ustanovením zákona o obcích a krajích a jeho účinnost nastává patnáctým dnem po jeho vyhlášení. Lhůta 15 dní počne běžet dnem vyhlášení a účinnost nastane 15. kalendářním dnem od vyhlášení právního předpisu.

Obec nebo kraj vede o vydaných právních předpisech evidenci.

Evidence obsahuje číslo a název právního předpisu, datum jeho schválení, datum nabytí jeho platnosti, datum nabytí jeho účinnosti, popřípadě datum pozbytí jeho účinnosti. Právní předpisy se číslují pořadovými čísly s označením roku vydání. Číselná řada se vždy uzavírá koncem každého kalendářního roku.

Evidence i samotné právní předpisy musí být každému přístupny u úřadu v územně samosprávném celku, který předpis vydal. Nařízení vydaná obcí v rámci výkonu rozšířené působnosti musí být přístupné též u obecních úřadů ve správním obvodu obce s rozšířenou působností. Za evidenci právních předpisů kraje se pokládá Věstník právních předpisů kraje. Věstník musí být přístupný každému na vydávajícím krajském úřadě, na obecních úřadech v kraji, na Ministerstvu vnitra a způsobem umožňujícím dálkový přístup.⁶⁶

3.2. Místní právní předpisy

Aktuální ústavní a zákonná úprava, tak jak je obsažena zejména v Ústavě ČR a obecním zřízení, umožňuje všem obcím v ČR vydávat tzv. místní právní předpisy. Pro místní právní předpisy vydávané obcemi při výkonu samosprávy se používá pojem obecně závazné vyhlášky. Naproti tomu místní právní předpisy vydávané obcemi při výkonu jim svěřené státní správy se označují nařízení. Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce obsahují normy, tedy závazná pravidla chování, která mají obecnou povahu a vztahují se vždy na celou skupinu případů stejného druhu a neurčitého počtu.

3.2.1. Obecně závazné vyhlášky obcí

Vydávat obecně závazné vyhlášky mohou v mezích své působnosti zastupitelstva. Z ústavní úpravy vyplývá, že k vydávání obecně závazných vyhlášek

---

⁶⁶ NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. s. 107. ISBN 80-210-3958-2

obcí v jejich samostatné působnosti principálně není zapotřebí výslovného zákonného zmocnění. Obec může v rámci samostatné působnosti řešit obecně závaznými vyhláškami jen ty úkoly veřejné správy, které jsou zákony jako úkoly obce v rámci samostatné působnosti označeny.

Obec musí při vydávání obecně závazných vyhlášek vždy respektovat případnou ústavní výhradu zákona, tzn., že v žádném případě obec nesmí obecně závaznou vyhláškou upravovat takové otázky, které jsou svěřeny k úpravě pouze zákonu. Obec nemůže prostřednictvím obecně závazných vyhlášek právně regulovat ani ty úseky, které již jsou upraveny dalšími správními předpisy, či věci regulované soukromoprávně. Při vydávání obecně závazných vyhlášek obce se obec řídí zákony. Obecně závazné vyhlášky obcí nesmí odporovat zákonu jako předpisu vyšší úrovně a nemohou provést další delegaci legislativní pravomoci.

Obec může ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány.

Pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku. K zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.⁶⁷
(Vzor obecně závazné vyhlášky – viz příloha č. III.)

3.2.2. Nařízení obcí

Obce vydávají nařízení jako projev výkonu státní správy v rozsahu stanoveném zvláštními zákony. Nařízení mohou být vydávána pouze v případě výslovného zákonného zmocnění, na základě a k provedení zákona. Nařízení obcí nesmí odporovat zákonu a nemohou provést další delegaci legislativní pravomoci. Vykonává-li obec státní správu jako přenesenou působnost, je oprávněna užít své pravomoci ve formě

---

⁶⁷ KOLEKTIV AUTORŮ. *Meritum Obce 2006-2007*. 1. vyd. Praha: Aspi a. s., 2006. s. 21 – 22. ISBN 80-7357-151-X

vydání nařízení obce za současného splnění tří podmínek stanovených ústavní normou. Jde o zákonný základ, zákonné meze a výslovné zákonné zmocnění.

Obec vykonávající rozšířenou působnost může za uvedených podmínek vydávat nařízení obce pro správní obvod stanovený zvláštním právním předpisem.

Podle obecního zřízení se orgány obce při vydávání nařízení obce řídí zákony a jinými právními předpisy.⁶⁸

(Vzor nařízení obce - viz příloha č. IV., Nález Ústavního soudu - viz příloha č. V.)

3.3. Místní normotvorba k veřejnému pořádku a čistotě podle zákona o obcích

3.3.1. Ochrana veřejného pořádku

Podle zmocnění v zákoně o obcích k omezení a zákazu činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku.

Zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány.⁶⁹

(Nález Ústavního soudu – viz příloha č. VI.)

3.3.2. Podmínky pořádání sportovních a kulturních akcí

Zmocnění v Zákoně o obcích ke stanovení podmínek sportovních a kulturních podniků, § 10 písm. b) Zákona o obcích: Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku.⁷⁰

---

⁶⁸ KOLEKTIV AUTORŮ. *Meritum Obce 2006-2007*. 1. vyd. Praha: Aspi a. s., 2006. s. 22 – 23. ISBN 80-7357-151-X

⁶⁹ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 2000. ISBN 80-7357-121-8

⁷⁰ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 2130. ISBN 80-7357-121-8

3.3.3. Zajištění čistoty

Zákonné zmocnění k stanovení povinností k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, § 10 písm. c) Zákona o obcích: Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě.⁷¹

3.3.4. Povinnosti k ochraně životního prostředí a zeleně

Zákonné zmocnění k stanovení povinností k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně, § 10 písm. c) Zákona o obcích: Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně.⁷²

3.4. Místní normotvorba k ochraně veřejného zdraví

3.4.1. Nařízení speciální ochranné deratizace

Podle § 10 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů: Obec může ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti, stanoví-li tak zvláštní zákon.⁷³

Zvláštní zákon, a to § 96 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů stanoví: Obec může nařídit obecně závaznou vyhláškou pro území obce nebo jeho část k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění provedení speciální ochranné deratizace.⁷⁴

---

⁷¹ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 2205. ISBN 80-7357-121-8

⁷² ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 2280. ISBN 80-7357-121-8

⁷³ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 3000. ISBN 80-7357-121-8

⁷⁴ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, § 96

3.4.2. Nařízení speciální ochranné desinsekce

Podle § 10 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů: Obec může ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti, stanoví-li tak zvláštní zákon.⁷⁵

Zvláštní zákon, a to § 96 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, stanoví: Obec může nařídit obecně závaznou vyhláškou pro území obce nebo jeho část k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění provedení speciální ochranné desinsekce.⁷⁶

3.4.3. Omezení nebo zákaz podávání a prodeje alkoholických nápojů

Podle § 10 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů: Obec může ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti, stanoví-li tak zvláštní zákon.⁷⁷

Zvláštní zákon, a to § 4 odst. 3 písm. a) zákona č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi, ve znění pozdějších předpisů, stanoví: Obce v samostatné působnosti mohou obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej a podávání alkoholických nápojů nebo tabákových výrobků v zařízeních veřejného stravování, v prodejnách potravin nebo na jiných veřejně přístupných místech.⁷⁸

---

⁷⁵ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 3080. ISBN 80-7357-121-8

⁷⁶ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, § 96

⁷⁷ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 3150. ISBN 80-7357-121-8

⁷⁸ Zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi, v platném znění, § 4 odst. 3 písm. a

3.4.4. Omezení nebo zákaz prodeje tabákových výrobků

Podle § 10 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů: Obec může ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti, stanoví-li tak zvláštní zákon.⁷⁹

Zvláštní zákon, a to § 4 odst. 3 písm. b) zákona č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi, ve znění pozdějších předpisů, stanoví: Obce v samostatné působnosti mohou obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej a podávání alkoholických nápojů nebo tabákových výrobků v zařízeních veřejného stravování, v prodejnách potravin nebo na jiných veřejně přístupných místech. Prodej jiných návykových látek nebo výrobků je obsahujících v prodejnách k tomu oprávněným osobám mladším 18 let.⁸⁰

3.4.5. Omezení nebo zákaz podávání a prodeje návykových látek

Podle § 10 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů: Obec může ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti, stanoví-li tak zvláštní zákon.⁸¹

Zvláštní zákon, a to § 4 odst. 3 písm. c) zákona č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi, ve znění pozdějších předpisů, stanoví: Obce v samostatné působnosti mohou obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat prodej jiných návykových látek nebo výrobků je obsahujících v prodejnách k tomu oprávněným osobám mladším 18 let.⁸²

---

⁷⁹ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 3235. ISBN 80-7357-121-8

⁸⁰ Zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi, v platném znění, § 4 odst. 3 písm. b

⁸¹ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 3315. ISBN 80-7357-121-8

⁸² Zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi, v platném znění, § 4 odst. 3 písm. c

3.5. Místní normotvorba k regulaci podnikání

3.5.1. Tržní řád

Paragraf 11 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů zní: Obec může v přenesené působnosti vydávat na základě zákona a v jeho mezích nařízení obce, je-li k tomu zákonem zmocněna.⁸³

Paragraf 18 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů zní: Obec může v přenesené působnosti vydat tržní řád formou nařízení obce: Pro nabídku, prodej zboží a poskytování služeb mimo provozovnu určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona tržní řád vymezí místa pro prodej a poskytování služeb, jimiž jsou zejména tržnice a tržiště a jejich rozdělení, stanovení kapacity a přiměřené vybavenosti tržišť, dobu prodeje zboží a poskytování služeb na tržišti. Pravidla, která musí dodržet provozovatel tržiště k zajištění jeho řádného provozu.⁸⁴

3.5.2. Podávání a prodej alkoholických nápojů, tabákových výrobků, návykových látek

Podle § 10 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů: Obec může ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti, stanoví-li tak zvláštní zákon.⁸⁵

Zvláštní zákon, a to § 4 odst. 3 písm. a) zákona č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění pozdějších předpisů, stanoví: Obce v samostatné působnosti mohou obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej a podávání alkoholických nápojů nebo tabákových výrobků v zařízeních veřejného stravování, v prodejnách potravin nebo na jiných veřejně přístupných místech.

---

⁸³ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 4005. ISBN 80-7357-121-8

⁸⁴ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v platném znění, § 18

⁸⁵ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 4105. ISBN 80-7357-121-8

Prodej jiných návykových látek nebo výrobků je obsahujících v prodejnách k tomu oprávněných osobám mladším 18 let.⁸⁶

3.5.3. Pořádání kulturních akcí

Zmocnění v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích k stanovení podmínek sportovních a kulturních podniků. Paragraf 10 písm. b) zákona o obcích zní: Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku.⁸⁷

3.5.4. Výherní hrací přístroje

Podle § 10 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů: Obec může ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti, stanoví-li tak zvláštní zákon.⁸⁸

Zvláštní zákon, a to § 50 odst. 4 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, stanoví: Obec může stanovit obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti, že výherní hrací přístroje mohou být provozovány pouze na místech a v čase vyhláškou určených, nebo stanovit, na kterých veřejně přístupných místech v obci je provozování výherních hracích přístrojů zakázáno.⁸⁹

---

⁸⁶ Zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi, v platném znění, § 4 odst. 3 písm. a

⁸⁷ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 4165. ISBN 80-7357-121-8

⁸⁸ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 4240. ISBN 80-7357-121-8

⁸⁹ Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, v platném znění, § 50 odst. 4

3.5.5. Taxislužba

Podle § 10 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů: Obec může ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti, stanoví-li tak zvláštní zákon.⁹⁰

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, § 41 odst. 3 obsahuje toto zmocňovací ustanovení: Hlavní město Praha, statutární města další obce s počtem obyvatel nad 20 000 mohou obecně závaznou vyhláškou upravit podmínky pro provozování taxislužby podle § 21a odst. 1 a § 21a odst. 2.⁹¹

3.6. Místní poplatky

3.6.1. Zavedení místních poplatků

Podle § 10 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů: Obec může ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti, stanoví-li tak zvláštní zákon.

Zvláštní zákon, a to zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, stanoví: Obce mohou vybírat tyto místní poplatky: poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity, poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, poplatek za provozovaný hrací přístroj.⁹²

(Jednotlivé druhy místních poplatků a jejich parametrů před a po novele zákona – viz příloha č. VII.)

Nebudou-li poplatky zaplacený (odvedeny) včas nebo ve správné výši vyměří obec poplatek platebním výměrem a může zvýšit včas nezaplacené poplatky až o 50 %. Vyměřené poplatky se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

---

⁹⁰ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 4340. ISBN 80-7357-121-8

⁹¹ Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, v platném znění, § 41 odst. 3

⁹² ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 5000. ISBN 80-7357-121-8

Pokud poplatník nesplní svoji oznamovací povinnost určenou obecně závaznou vyhláškou obce, lze dlužné poplatky vyměřit do tří let od konce kalendářního roku, ve kterém oznamovací povinnost vznikla.

O řízení ve věcech daní a poplatků platí zvláštní předpisy, pokud tento zákon nestanoví jinak. Správu poplatků vykonává obec, která je ve svém územním obvodu zavedla.

Zavedení poplatků stanoví obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. U poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která jsou v obci veřejným prostranstvím.

Obec, která poplatky spravuje, může ke zmírnění nebo odstranění tvrdosti v jednotlivých případech poplatky snížit nebo prominout.⁹³

3.6.2. *Poplatek ze psů*

Právní úprava podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 2: Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky.

Poplatek ze psů se platí ze psů starších 3 měsíců. Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob. Osoba provozující útulek, zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.

Sazba poplatku ze psů činí až 1 500 Kč za kalendářní rok a jednoho psa. Sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu, činí až 200 Kč za kalendářní rok. U druhého a každého dalšího psa může obec horní hranici sazby zvýšit až o 50 %. V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců.

---

⁹³ Zákon č. 566/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění, § 11 - 16

Poplatek ze psů platí držitel obci příslušné podle místa trvalého pobytu nebo sídla. Při změně místa trvalého pobytu nebo sídla platí držitel psa poplatek od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala, nově příslušné obci.⁹⁴

Jedná se o místní poplatek, který má zejména regulační charakter. Předpokládá se, že obec stanoví v obecně závazné vyhlášce horní hranici sazby poplatku diferencovaně a tím ovlivní zájem o chov psů v hustě zalidněných lokalitách např. na sídlištích, v lázeňských a turistických místech a historických částech města.⁹⁵

3.6.3. Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Právní úprava podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 3: Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby, které přechodně a za úplatu pobývají v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace, pokud tyto osoby neprokáží jiný důvod svého pobytu.

Poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nepodléhají osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu¹ a jejich průvodci. Osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti.

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt ve stanovené výši vybírá pro obec ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytla. Tato osoba je plátcem poplatku a za poplatek ručí.

Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny přehledně a srozumitelně.

Tyto zápisy musí být uspořádány postupně z časového hlediska. Evidenční knihu ubytovatel uchovává po dobu 6 let od provedení posledního zápisu. Zpracování osobních údajů v evidenční knize se řídí zvláštním právním předpisem.

⁹⁴ PELC, V. Místní poplatky – úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami, Praha: Linde a. s., 2004. s. 30. ISBN 80-7201-439-0

⁹⁵ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. *Místní poplatky v praxi*. 1. vyd. Praha: Polygon, 1995. s. 16. ISBN 80-901778-7-5

Sazba poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt činí až 15,- Kč za osobu a za každý i započatý den pobytu, není-li tento dnem příchodu. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.⁹⁶

Vybírání tohoto poplatku má význam pro lázeňská místa a turistická centra, kde jsou zvýšené náklady na udržování a rozvíjení služeb a zařízení, která jsou zřizována především pro návštěvníky těchto míst, pro jejich potřebu a užívání.⁹⁷

3.6.4. Poplatek za užívání veřejného prostranství

Právní úprava podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 4: Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. Z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství způsobem uvedeným. Poplatku za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa nepodléhají osoby zdravotně postižené. Sazba poplatku za užívání veřejného prostranství činí až 10,- Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den. Za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec zvýšit sazbu až na její desetinásobek. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.⁹⁸

Poplatek za užívání veřejného prostranství má mimo funkci regulační i funkci výchovnou. Zábor veřejného prostranství v některých případech ztěžuje udržování veřejného pořádku a brání užívání pozemku způsobem, ke kterému byl určen.

---

⁹⁶ PELC, V. *Místní poplatky – úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami*, Praha: Linde a. s., 2004. s. 45-46. ISBN 80-7201-439-0

⁹⁷ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. *Místní poplatky v praxi*. 1. vyd. Praha: Polygon, 1995. s. 19. ISBN 80-901778-7-5

⁹⁸ PELC, V. *Místní poplatky – úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami, podle stavu k 1.1.2004*. Praha: Linde a. s., 2004. s. 50. ISBN 80-7201-439-0

Obec může prostřednictvím poplatku, tzn. jeho zavedením a určením výše sazby, regulovat nejen dobu, na kterou je veřejné prostranství v záboru, ale i rozsah záboru.⁹⁹

3.6.5. Poplatek ze vstupného

Právní úprava podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 6: Poplatek ze vstupného se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Vstupným se pro účely tohoto zákona rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit. Z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

Poplatek ze vstupného platí fyzické a právnické osoby, které akci pořádají.

Sazba poplatku ze vstupného činí až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného.

Obec může po dohodě s poplatníkem poplatek stanovit paušální částkou.¹⁰⁰

Cílem tohoto poplatku je dát obci možnost ovlivňovat kulturní, sportovní a jiné dění v souladu se správou svých záležitostí v samostatné působnosti.

Obce prostřednictvím tohoto poplatku mohou reagovat na zájem občanů účastnit se kvalitních akcí a omezovat pořádání akcí, kterým by mohl být rušen veřejný pořádek.¹⁰¹

3.6.6. Poplatek z ubytovací kapacity

Právní úprava podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 7: Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v lázeňských místech nebo místech soustředěného turistického ruchu z ubytovací kapacity v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu.

Poplatku ubytovací kapacity nepodléhá ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků, ubytovací kapacita v zařízeních

---

⁹⁹ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. *Místní poplatky v praxi*. 1. vyd. Praha: Polygon, 1995. s. 22. ISBN 80-901778-7-5

¹⁰⁰ PELC, V. *Místní poplatky – úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami*, Praha: Linde a. s., 2004. s. 118. ISBN 80-7201-439-0

¹⁰¹ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. *Místní poplatky v praxi*. 1. vyd. Praha: Polygon, 1995. s. 28. ISBN 80-901778-7-5

sloužících pro ubytování pracovníků fyzických a právnických osob, které tato zařízení vlastní nebo k nim mají právo hospodaření. Ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení, ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům.

Poplatek platí ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytla. Ubytovatel je povinen vést evidenční knihu obdobně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt s výjimkou údaje o účelu pobytu. Sazba poplatku z ubytovací kapacity činí až 4 Kč za každé využití lůžko a den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek roční paušální částkou.¹⁰²

Daný poplatek lze chápat jako určitou formu příspěvku podnikatelů v obci na zvýšené náklady obce spojené se zřizováním a udržováním služeb, které jsou budovány především pro návštěvníky těchto obcí.¹⁰³

3.6.7. Poplatek za povolení ke vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst

Právní úprava podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10: Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst platí fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst.

Poplatek neplatí fyzické osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti. Dále osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci. Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou. Sazba poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst činí až 20 Kč za den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také paušální částkou.¹⁰⁴

---

¹⁰² PELC, V. *Místní poplatky – úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami, podle stavu k 1.1.2004*. Praha: Linde a. s., 2004. s. 122 s. ISBN 80-7201-439-0

¹⁰³ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. *Místní poplatky v praxi*. 1. vyd. Praha: Polygon, 1995. s. 29. ISBN 80-901778-7-5

¹⁰⁴ PELC, V. *Místní poplatky – úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami, podle stavu k 1.1.2004*. Praha: Linde a. s., 2004. 131 s. ISBN 80-7201-439-0

Cílem tohoto poplatku je omezit pohyb motorových vozidel v určité lokalitě, zklidnit historické části měst nebo omezením provozu motorových vozidel přispět ke zlepšení ekologických podmínek v určitých místech.¹⁰⁵

3.6.8. *Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj*

Právní úprava podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10a: Poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj podléhá každý povolený hrací přístroj. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku. Poplatek za výherní hrací přístroj platí jeho provozovatel. Sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj na tři měsíce činí od 1 000 Kč do 5 000 Kč.¹⁰⁶

3.6.9. *Poplatek za komunální odpad*

Právní úprava podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10b: Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí a) fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt. Za domácnost může být poplatek odváděn společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem. Tyto osoby jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, za které poplatek odvádějí. Fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba. Má-li k této stavbě vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu.

Poplatek se platí obci, na jejímž území má fyzická osoba trvalý pobyt nebo se na jejím území nachází stavba určená nebo sloužící k individuální rekreaci.

Sazbu poplatku tvoří částka až 250 Kč za osobu uvedenou a kalendářní rok. Částka stanovená na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 250 Kč za osobu uvedenou v odstavci a kalendářní

---

¹⁰⁵ JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. *Místní poplatky v praxi*. 1. vyd. Praha: Polygon, 1995. 32 s. ISBN 80-901778-7-5

¹⁰⁶ PELC, V. *Místní poplatky – úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami, podle stavu k 1.1.2004*. Praha: Linde a. s., 2004. 140 s. ISBN 80-7201-439-0

rok. Obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu.

V případě změny místa trvalého pobytu nebo změny vlastnictví stavby, která je určena nebo slouží k individuální rekreaci v průběhu kalendářního roku, se uhradí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu nebo vlastnictví stavby v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav na konci tohoto měsíce.¹⁰⁷

(Nález Ústavního soudu – viz příloha č. VIII.)

3.6.10. Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku

Právní úprava podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, § 10c: Poplatek platí vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích. Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně. Poplatek se platí obci, na jejímž území se nachází uvedený stavební pozemek.

Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Cena stavebního pozemku v obci se stanoví podle zvláštního právního předpisu v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Výše sazby na 1m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce.¹⁰⁸

---

¹⁰⁷ PELC, V. *Místní poplatky – úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami, podle stavu k 1.1.2004.* Praha: Linde a. s., 2004. 142 s. ISBN 80-7201-439-0

¹⁰⁸ PELC, V. *Místní poplatky – úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami, podle stavu k 1.1.2004.* Praha: Linde a. s., 2004. 170 s. ISBN 80-7201-439-0

3.7. Plány povodí, požární poplachové plány, územní plány, regulační plány, odpadové plány

3.7.1. Územní plán

Paragraf 84 odst. 2 písm. b) Zákona o obcích stanoví: Zastupitelstvu obce je vyhrazeno schvalovat územní plán obce a regulační plán a vyhlášovat jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou.¹⁰⁹

Stavební zákon stanoví v § 29 odst. 3: Závaznou část územně plánovací dokumentace a její změny, které schvaluje kraj nebo obec v samostatné působnosti, vyhlášují jejich orgány obecně závaznou vyhláškou. Závazná část územně plánovací dokumentace je závazným podkladem pro zpracování a schvalování navazující územně plánovací dokumentace a pro rozhodování v území.¹¹⁰

---

¹⁰⁹ ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. s. 6235. N 80-7357-121-8

¹¹⁰ Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon, v platném znění, § 29 odst. 3

4. ANALÝZA STAVU VYDÁVÁNÍ AKTŮ VE MĚSTĚ TÝN NAD VLTAVOU

V souladu s cílem bakalářské práce jsem přistoupila k prostudování normativních správních aktů, které vydalo město Týn nad Vltavou.

Při analýze dostupných aktů jsem zjistila, že původní postup při vydávání obecně závazných vyhlášek byl odlišný od současného stavu. Obecně závazné vyhlášky byly před schvalovacím procesem v obecním zastupitelstvu zaslány k připomínkovému řízení na Okresní úřad v Českých Budějovicích. Případné připomínky byly do textu obecně závazných vyhlášek zapracovány a teprve poté předloženy obecnímu zastupitelstvu ke schválení. Tímto postupem byl sledován soulad vydávání normativních správních aktů se zákonem, což bylo oproti současnému stavu rychlejší a praktičtější řešení.

Dle současně platné legislativy je kompetentní posuzovat obecně závazné vyhlášky Ministerstvo vnitra, které v roce 2006 provedlo revizi všech obecně závazných vyhlášek města Týn nad Vltavou a doporučilo z nich 8 zrušit a to z důvodu změny legislativy u daných vyhlášek, tzn. že město Týn nad Vltavou novelizací příslušných vyhlášek zrušilo (novelizovalo) původní vyhlášky, které byly v rozporu se zákonem.

Při konzultaci problematiky vydávání obecně závazných vyhlášek se zástupci města jsem zjistila, že podle jejich názoru nejsou s výsledky příliš spokojeni. Vydávané normativní správní akty totiž nejsou v souladu s jejich představami, neboť je vždy nutné respektovat zákonný rámec předpisů vyšší právní síly, a to se ve svém důsledku pak neseťkává s požadovaným efektem těchto vyhlášek. Kupříkladu město řeší problém s udržováním veřejného pořádku v nočních hodinách v souvislosti s provozováním hostinských zařízení, jejichž provoz v podstatě podle předpisů vyšší právní síly, jako je živnostenský zákon a Listina základních práv a svobod nelze omezit. Řešení prostřednictvím orgánů policie není dostačující s ohledem na nedostatek finančních prostředků.

4.1. Město Týn nad Vltavou

Město Týn nad Vltavou má 8484 obyvatel, vykonává působnost obce s rozšířenou působností a je k němu přidruženo 8 obcí. Orgány samosprávy tvoří zastupitelstvo města, rada města, komise, výbory, starosta, místostarosta a městský úřad.

Počet členů zastupitelstva je 21 a od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008 zasedalo celkem jedenáctkrát. Počet členů rady je 7 a od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008 zasedala celkem pětatřicetkrát.

Komisi je celkem deset a jedna komise má i svou podkomisi. Jedná se o komisi připojených obcí, komisi sociální, protidrogovou komisi, komisi školství, komisi kultury, komisi sportovní, komisi rozvoje území, výstavby, dopravy a životního prostředí, komisi veřejného pořádku, komisi přestupkovou, komisi evakuační a podkomisi evakuační. Výbory jsou jen dva a to kontrolní výbor a finanční výbor.

Městský úřad tvoří starosta, místostarosta, tajemník městského úřadu a zaměstnanci města zařazení do městského úřadu. V čele městského úřadu je starosta. Rada města zřizuje pro jednotlivé úseky činnosti městského úřadu odbory a oddělení. Úřad tvoří odbor vnitřních věcí (OVV), odbor finanční (OF), odbor sociálních věcí (OSV), odbor životního prostředí (OŽP), odbor hospodářské správy a školství (OHSŠ), odbor regionálního rozvoje (ORR), odbor dopravy a silničního hospodářství (ODSH), odbor živnostenského úřadu (OŽÚ) a ostatní samostatné činnosti jako je krizové řízení (KŘ), romský poradce, protidrogový poradce (RPPP), informační technologie (IT), kontrola, správní poplatky automaty (Ko), zajištění výroby a distribuce receptů a žádanek s modrým pruhem, evidence o výdeji, vrácení a znehodnocování vrácených receptů a žádanek a Městská policie.

4.2. Normotvorná činnost orgánů města v rámci samostatné a přenesené působnosti

V rámci samostatné působnosti vydalo zastupitelstvo města Týn nad Vltavou Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 5/1996 o závazných částech územního projektu zóny. Vyhláška upravuje zásady územní zóny „ Pod Prachárnou „ podle územního projektu schváleného městským zastupitelstvem dne 25. 4. 1996. Tato vyhláška platí pro správní území města Týn nad Vltavou. Vyhláška je závazná pro všechny orgány, právnické a fyzické osoby při činnostech vyvolávající změny ve funkčním využití a v uspořádání území, v provádění staveb nebo jejich změn, při údržbě a odstraňování taveb.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 9/2001 Řád městského hřbitova. Město Týn nad Vltavou je vlastníkem Městského hřbitova v Týně nad Vltavou na pozemku p. č. 386 v katastrálním území Týn nad Vltavou. Správu městského

hřbitova zajišťuje Město Týn nad Vltavou prostřednictvím smluvní firmy Rumpold – T, s.r.o..

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č.2/2002 o povodňovém fondu města. Město Týn nad Vltavou zřizuje povodňový fond města jako peněžní fond dle §5 zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, určený na poskytování příspěvků na úhradu části nákladů spojených s opravou staveb pro bydlení poškozených povodněmi v roce 2002. Prostředky fondu budou vedeny na samostatném běžném účtu u peněžního ústavu.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č.3/2002 o povodňovém fondu města. Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou schválilo dne 17.10.2002 podle ustanovení §35 a §84 odst.2 písm.i) zákona č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, změnu obecně závazné vyhlášky Města Týn nad Vltavou č.2/2002 o povodňovém fondu města, která se mění v čl.3 odst. 4 se slova „ve výši 70%“ nahrazují slovy „nejvýše do 70%“.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 4/2003 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj. Poplatku podléhá každý povolený výherní hrací přístroj umístěný v územním obvodu Města Týn nad Vltavou ve smyslu zákona ČNR č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 1/2005 o zřízení městské policie v Týně nad Vltavou. K zabezpečování záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti Města Týn nad Vltavou zastupitelstvo Města Týn nad Vltavou zřizuje ke dni 1.8.2005 Městskou policii Týn nad Vltavou se sídlem v Týně nad Vltavou. Při plnění úkolů a při výkonu svých pravomocí se strážníci řídí platnými právními předpisy.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 5/2005 o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Týn nad Vltavou. Tato vyhláška stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Týn nad Vltavou, včetně systému nakládání se stavebním odpadem. Tato vyhláška je závazná pro všechny fyzické osoby, které na území města produkují komunální odpad.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou, č. 2/2005 o závazných částech územního plánu Města Týn nad Vltavou včetně místních částí Koloděje nad Lužnicí, Hněvkovice, Netěchovice, Nuzice, Předčice, Jarošovice, a chatová oblast Červený mlýn. Vyhláška vymezuje závaznou část územního plánu obce (ÚPO) - města

Týn nad Vltavou včetně místních částí Koloděje nad Lužnicí, Hněvkovice, Netěchovice, Nuzice, Předčice, Jarošovice, a chatová oblast Červený mlýn. S ohledem na hodnoty území omezuje, vylučuje, případně podmiňuje umístování staveb, využití území nebo opatření v území a stanoví zásady pro dopravní a technické vybavení a jeho uspořádání. Je vymezen místní územní systém ekologické stability, plochy pro veřejně prospěšné stavby a závazná regulativa. Vyhláška stanoví využití ploch, funkční uspořádání území a podmínky zastavitelnosti území.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č.6/2005 kterou se zrušuje obecně závazná vyhláška č. 16/1994 o úpravě prodeje zboží erotického charakteru ve Městě Týn nad Vltavou. Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou se na svém zasedání dne 24.11.2005, usnesením č. 164/2005 usneslo vydat na základě § 84 odst. 2 písm. i) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), obecně závaznou vyhlášku č. 16/1999 o úpravě prodeje zboží erotického charakteru ve Městě Týn nad Vltavou.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 10/2005 o stanovení okruhu, kde nesmí být povoleno provozování výherních hracích přístrojů. Stanoví se okruh vzdálenosti do 100 metrů od budov škol a školských zařízení, ve kterém nesmí být povoleno provozování výherních hracích přístrojů. Porušení této vyhlášky se postihuje v souladu s platnými právními předpisy.

Obecně závaznou vyhlášku č. 1 /2006, kterou se zrušuje obecně závazná vyhláška č. 5/2001 o podmínkách chovu domácího, drobného a hospodářského zvířectva a nebezpečných a exotických druhů zvířat v územním obvodu města Týn nad Vltavou. Zastupitelstvo města v Týně nad Vltavou se na svém zasedání dne 26. 1 . 2006 usnesením č. 3 /2006 usneslo vydat na základě § 84, pís. i) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) obecně závaznou vyhlášku č. 5/2001 o podmínkách chovu domácího, drobného a velkého hospodářského zvířectva a nebezpečných a exotických druhů zvířat v územním obvodu Města Týn nad Vltavou. Tato původní vyhláška se novou vyhláškou zrušuje.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 2/2006 o povinné plošné ochranné deratizaci. Za povinné hubení škodlivých hlodavců na území města Týn nad Vltavou odpovídají všichni vlastníci, případně uživatelé a provozovatelé bytových domů, objektů občanské a technické vybavenosti a teplovodní a kanalizační sítě. Vlastníci , provozovatelé a uživatelé nebo odpovědné osoby v objektech uvedených v odst.1. jsou povinni zajistit průzkum a provedení deratizace, zejména umožnit provedení průzkumu městem pověřené firmě a podrobit se následně všem opatřením souvisejícím s deratizací.

Obecně závaznou vyhlášku č: 5/2006 o stanovení podmínek pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných tanečních zábav, diskoték a jiných kulturních podniků k zajištění veřejného pořádku. Účelem vyhlášky je na základě zákonného zmocnění a v souladu s platnou právní úpravou vytvořit rámec pro zajištění veřejného pořádku ve městě Týn nad Vltavou (dále jen město) na úseku místních záležitostí, které jsou do jeho působnosti svěřeny. Touto vyhláškou není dotčeno právo fyzických ani právnických osob na podnikání.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č.6/2006, kterou se zrušuje obecně závazná vyhláška č. 3/2000. Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou se na svém zasedání dne 12.10.2006, usnesením č. 130/2006 usneslo vydat na základě § 84 odst. 2 písm. i) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů, obecně závaznou vyhlášku č. 3/2001. „o postupu při označování částí města, ulic a ostatních veřejných prostranství názvy a umístění čísel k označení budov“. Tato původní vyhláška se novou vyhláškou zrušuje.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 7/2006 o dani z nemovitosti platná v územním obvodu Týn nad Vltavou. Daň z pozemků a ze staveb se stanovuje pro různé části města Týn nad Vltavou koeficientem pro násobení základní sazby daně ve výši 1,4 a 1,6. Pro celé území města Týn nad Vltavou se stanovuje pro násobení základní sazby daně z pozemků a ze staveb koeficient ve výši 2,0.

Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2007 o školských spádových obvodech základních škol. Obecně závazná vyhláška stanovuje školské spádové obvody pro jednotlivé základní školy zřizované městem Týn nad Vltavou , pro děti plnící povinnou školní docházku s trvalým pobytem na území města Týn nad Vltavou a jeho místních částí. Ředitel spádové školy je povinen přednostně přijmout žáky s místem trvalého pobytu ve školském obvodu do spádové školy až do výše povoleného počtu žáků uvedeném ve školském rejstříku. Tímto opatřením není dotčeno právo rodičů vybrat si pro své dítě školu jinou než spádovou. Důvodem nepřijetí do vybrané školy je především kapacita školy.

Obecně závaznou vyhlášku č. 2/2007 o pravidlech pro pohyb psů, domácího hospodářského zvířectva v územním obvodu města Týn nad Vltavou. Tato vyhláška stanoví pravidla pro pohyb psů a hospodářských zvířat na veřejném prostranství a vymezuje prostory pro volné pobíhání psů v územním obvodu města Týn nad Vltavou.

Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2008 města Týna nad Vltavou na zajištění ochrany veřejného pořádku a o ochraně občanů města před následky požívání alkoholu na veřejných prostranstvích. Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou vydáním vyhlášky

realizuje právo občanů města podílet se na správě věcí veřejných s cílem zamezit veřejnému pohoršení a ochránit zejména mladou generaci před škodlivými důsledky způsobenými sledováním osob požívajících alkoholické nápoje. Tímto předpisem není dotčeno právo občanů na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého života.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č.3/2008, kterou se zrušuje obecně závazná vyhláška č. 3/2006, o místních poplatcích. Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou vydává dne 3.12.2008 v souladu s ustanovením § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, obecně závaznou vyhlášku č. 3/2006, o místních poplatcích. Tato původní vyhláška se novou vyhláškou zrušuje.

Obecně závaznou vyhlášku č. 1/1994 Požární řád města Týn nad Vltavou. Požární řád města Týn nad Vltavou upravuje organizaci a zásady zabezpečení požární ochrany ve městě. Určuje povinnosti fyzických a právnických osob na území města, stanovuje úkoly osob pověřených zabezpečením požární ochrany města a vztah města k těmto osobám.

Řád ohlašovny požáru města Týn nad Vltavou, Řád ohlašovny požáru města Týn nad Vltavou – část Malá Strana, Řád ohlašovny požáru v obci Koloděje nad Lužnicí, Řád ohlašovny požáru města Týn nad Vltavou – část Koloděje nad Lužnicí (Vesce), Řád ohlašovny požáru města Týn nad Vltavou – část Netěchovice, Řád ohlašovny požáru města Týn nad Vltavou – část Nuzice, Řád ohlašovny požáru města Týn nad Vltavou – část Přednice. Tento řád ohlašovny požáru stanovuje povinnosti obsluhy v místní ohlašovně požáru. Účelem je rychlé a bezchybné převzetí hlášení o vzniklém požáru, nehodě, popř. jiné události, při které jsou ohroženy životy a zdraví lidí, zvířectva, nebo při které dochází ke škodám na majetku.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 4/2003 o místním poplatku za provozovaný hrací přístroj. Poplatku podléhá každý povolený výherní hrací přístroj umístěný v územním obvodu Města Týn nad Vltavou ve smyslu zákona ČNR č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 4/2008 o místním poplatku ze psů. Poplatku podléhají psi starší tří měsíců.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 5/2008 o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Předmětem poplatku je přechodný pobyt za úplatu v lázeňských místech a místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 2/2008 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Poplatek platí fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt; za domácnost může být poplatek odveden společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem; tyto osoby jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, za které poplatek odvádějí. fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba; má-li k této stavbě vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 7/2008 o místním poplatku ze vstupného. Poplatek se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní a reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Vstupným se rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může účastnit. Z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 8/2008 o místním poplatku z ubytovací kapacity. Poplatek se vybírá v lázeňských místech a místech soustředěného turistického ruchu z ubytovací kapacity v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplat. Poplatek se platí za každé využití lůžko a den.

Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 1/2009 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Poplatek se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. Z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

(Obecně závazné vyhlášky města Týn nad Vltavou – viz příloha č. IX., Obecně závazná vyhláška města Týn nad Vltavou č. 4/2008, o místním poplatku ze psů – viz příloha č. X.)

Rada města v rámci přenesené působnosti vydala Nařízení obce č. 1/2005 o sjízdnosti a schůdnosti místních komunikací a průjezdních silnic v územním obvodu města Týn nad Vltavou. Cílem je stanovit rozsah, způsob, lhůty a odpovědné osoby za odstraňování závad ve schůdnosti místních komunikací a průjezdních úseků silnic správního území města Týn nad Vltavou.

Nařízení obce č. 1/2006 - Vyhlášení záměru zadat zpracování lesních hospodářských osnov. Městský úřad Týn nad Vltavou vyhlašuje záměr zadat zpracování lesních hospodářských osnov (dle ust. § 25 odst. 1 lesního zákona na období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2017. Pro zadání zpracování lesních hospodářských osnov držitelům licence bude vyhlášena obchodní veřejná soutěž (§ 281 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění) pro veřejnou zakázku (zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění). Lesní hospodářské osnovy budou vypracovány v ražizovacím obvodu, který je tvořen katastrálními územími.

Nařízení obce č. 1/2007 o stání silničních motorových vozidel na vymezených místních komunikacích. Rada města Týn nad Vltavou usnesením č. 282/07 ze dne 28. 5. 2007 vydala, podle § 11 odst. 1 a § 102 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ustanovením § 23 odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, toto nařízení města. Tímto nařízením se vymezují ve smyslu § 23 odst. 1 zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů oblasti města, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít, způsob placení sjednané ceny a způsob prokazování jejího zaplacení.

Nařízení obce č. 2/2007, kterým se mění Nařízení obce Týn nad Vltavou č. 1/2007. Rada města Týn nad Vltavou vydala usnesením č. 412/07 ze dne 13.8.2007 vydala podle § 11 odst.1 a § 102 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Nařízení města Týn nad Vltavou č. 1/2007, o stání silničních motorových vozidel na vymezených místních komunikacích se tímto nařízením mění.

Nařízení obce č. 3/2007, kterým se mění Nařízení obce Týn nad Vltavou č. 1/2007. Rada města Týn nad Vltavou usnesením č. 556/07 ze dne 22.10.2007 vydala podle § 11 odst.1 a § 102 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, nařízení města č. 1/2007, o stání silničních motorových vozidel na vymezených místních komunikacích, ve znění Nařízení města Týn nad Vltavou č. 2/2007, které se tímto nařízením mění.

Nařízení obce – Tržní řád č. 4/2007. Toto nařízení obce upravuje podmínky

pro nabídku a prodej zboží nebo poskytování služeb mimo provozovnu k tomuto účelu určenou kolaudačním rozhodnutím na území města Týn nad Vltavou.

Nařízení obce Týn nad Vltavou č. 1/2008 - mění Nařízení obce Týn nad Vltavou č. 4/2007. Rada města Týn nad Vltavou usnesením 229/2008 ze dne 28.4.2008 vydala v souladu s ustanovením § 11 odst 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, a § 18 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nařízení města č. 4/2007, Tržní řád města Týn nad Vltavou, které se tímto nařízením mění.

Nařízení obce Týn nad Vltavou č. 2/2008, kterým se mění Nařízení obce Týn nad Vltavou č. 1/2007 o stání silničních motorových vozidel. Rada města Týn nad Vltavou usnesením č. 225/08 ze dne 28.4.2008 vydala na základě zmocnění podle § 23 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ustanovením § 11 odst.1 a § 102 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, nařízení města č. 1/2007, o stání silničních motorových vozidel na vymezených místních komunikacích, které se tímto nařízením mění.

Nařízení obce č.3/2008, kterým se mění Nařízení obce Týn nad Vltavou č. 1/2007 o stání silničních motorových vozidel. Rada města Týn nad Vltavou usnesením č. 342/08 ze dne 23.6.2008 vydala na základě zmocnění podle § 23 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ustanovením § 11 odst.1 a § 102 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, nařízení města č. 1/2007, o stání silničních motorových vozidel na vymezených místních komunikacích, které se tímto nařízením mění.

Nařízení obce č. 1/2009, kterým se mění nařízení 1/2007 o stání motorových vozidel na vymezených místních komunikacích. Rada města Týn nad Vltavou usnesením č. 34/09 ze dne 26. 1. 2009 vydala na základě zmocnění podle § 23 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ustanovením § 11 odst.1 a § 102 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, nařízení města č. 1/2007, o stání silničních motorových vozidel na vymezených místních komunikacích, které se tímto nařízením mění.

Nařízení obce č. 2/2009 o stanovení maximální ceny za služby hřbitovní. Rada města Týn nad Vltavou usnesením č. 69/09 ze dne 9. 2. 2009 vydala v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 a § 102 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

(obecní zřízení), v platném znění, a na základě zmocnění v § 4a odst. 1 písm. a) zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, toto nařízení města. Město Týn nad Vltavou provozuje pohřebiště.

Správu pohřebiště provádí určený správce, který poskytuje hřbitovní služby v souladu s právním předpisem města. Jako maximální cena za služby hřbitovní poskytované v souvislosti s pronájmem a užíváním hrobového místa.

(Nařízení města Týn nad Vltavou – viz příloha č. XI.)

4.2.1. Vybírání místních poplatků v Týně nad Vltavou

Řízení o poplatku vykonává pověřený odbor Městského úřadu a v řízení ve věcech poplatku se postupuje podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, pokud zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, nestanoví jinak.

Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou vydalo dne 27.11.2003 podle ustanovení § 14 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ustanoveními § 10 a § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, Obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 4/2003 o místním poplatku za provozovaný hrací přístroj. Poplatek za každý provozovaný výherní hrací přístroj činí 5.000,- Kč na tři měsíce. V případě, že výherní hrací přístroj bude provozován po dobu kratší než tři měsíce, bude poplatek vyměřen v poměrné části.

Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou vydalo dne 3.12.2008 podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanoveními § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 2/2008 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Sazba poplatku pro poplatníka této vyhlášky činí 500 Kč a je tvořena z částky 250 Kč za kalendářní rok a z částky 250 Kč za kalendářní rok, stanovené na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu.

Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou vydává dne 3.12. 2008 podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanoveními § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona

č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, obecně závaznou vyhláškou města Týn nad Vltavou č. 4/2008 o místním poplatku ze psů. Poplatek činí za kalendářní rok za psa chovaného v bytovém domě za prvního psa 1000 Kč a za druhého a každého dalšího psa téhož vlastníka 2000 Kč. Za psa chovaného v rodinném domě za prvního psa 300 Kč a za druhého a každého dalšího psa téhož vlastníka 600 Kč. Za psa chovaného v lokalitách Břehy, Cihelny, Červený vrch, Čihovice, Hněvkovice – oba břehy, Jarošovice, Koloděje nad Lužnicí, Na Kohoutě, Netěchovice, Nuzice, Předčice, Račina, Semenec, Širočiny, Vesce za prvního psa 200 Kč a za druhého a každého dalšího psa téhož vlastníka 400 Kč. Za psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu anebo poživatelé sirotčího důchodu za prvního psa 200 Kč a za druhého a každého dalšího psa téhož vlastníka 300 Kč. V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců.

Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou vydává dne 3.12.2008 podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanoveními § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, obecně závaznou vyhláškou města Týn nad Vltavou č. 5/2008 o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Poplatek činí za osobu a každý i započatý den pobytu, není-li tento dnem příchodu v období od 1. 6. do 30. 9. 10 Kč a v období od 1. 10. do 31. 5. 5 Kč.

Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou vydává dne 3.12.2008 podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanoveními § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, obecně závaznou vyhláškou města Týn nad Vltavou č. 7/2008 o místním poplatku ze vstupného. Sazba poplatku činí 10 % z vybraného vstupného.

Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou vydává dne 3.12.2008 podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanoveními § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, obecně závaznou vyhláškou města Týn nad Vltavou č. 8/2008 o místním poplatku z ubytovací kapacity. Poplatek činí za každé využití lůžko a den v období od 1. 6. do 30. 9. 4 Kč a v období od 1. 10. do 31. 5. 2 Kč.

Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou vydává dne 26.2.2009 podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanoveními § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, obecně závaznou vyhlášku města Týn nad Vltavou č. 1/2009 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Užívání veřejného prostranství k umístění prodejních zařízení pro prodejní zařízení zahradnické, vlastní zemědělské výpěstky, rukodělné práce při běžném prodeji během roku 30 Kč/m²/den, v době pouti 50 Kč/m²/den. Ostatní sortiment při běžném prodeji během roku 50 Kč/m²/den, v době pouti 100 Kč/m²/den. Umístění prodejního sortimentu před prodejnou 500 Kč/m²/rok, sezónní umístění stolků před provozovnou 5 Kč/m²/den nebo 1000 Kč/měsíc. Umístění zařízení k poskytování služeb 10 Kč/m²/den nebo 320 Kč/týden. Umístění reklamních zařízení – mobilní reklamy 500 Kč/m²/rok, umístění zařízení pro prezentaci 100 Kč/m²/den. Umístění stavebního zařízení a skládek - dočasné skladování stavebního materiálu a movitých věcí 3 Kč/m²/den. Stavebníkům, kterým bylo vydáno stavební povolení na stavbu, a v projektové dokumentaci je veřejné prostranství určeno k umístění stavebního zařízení (max. na 2 roky) 1 Kč/m²/den, provádění výkopových prací a umístění skládek výkopového materiálu 2 Kč/m²/den. Umístění cirkusů a drobných pouťových atrakcí – cirkusy 1 Kč/m²/den nebo 3000 Kč/týden, drobné pouťové atrakce 100 Kč/m²/den nebo 2000 Kč/atrakce/týden. Užívání veřejného prostranství pro kulturní a sportovní akce, pro potřeby tvorby filmových a televizních děl 1 Kč/m²/den. Poplatek se vybírá za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den, pokud není sazba stanovena paušální částkou.¹¹¹

(Místní poplatky v Týně nad Vltavou - viz příloha č. XIII.)

Příjmy za rok 2008 z místních poplatků činily celkem 5 750 000 Kč, z toho poplatek za komunální odpad 4 100 000 Kč, poplatek ze psů 260 000 Kč, poplatek za rekreační pobyt 60 000 Kč, poplatek za užívání veřejného prostranství 310 000 Kč, poplatek ze vstupného 40 000 Kč, poplatek z ubytovací kapacity 180 000 Kč a poplatek za výherní hrací přístroje 800 000 Kč. Tyto částky jsou součástí rozpočtu města.

---

¹¹¹ *Oficiální internetové stránky města Týn nad Vltavou* [online]. poslední revize 14. 4. 2009 [cit. 27. 3. 2009]. Dostupné na <<http://www.tnv.cz>>

ZÁVĚR

V rámci studia oboru Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě na Vysoké škole evropských a regionálních studií jsem ve druhém ročníku absolvovala předmět správní právo a veřejná správa. Problematika týkající se všeho kolem veřejné správy mne zaujala natolik, že jsem chtěla zaměřenou analýzou na konkrétní stav získat o této problematice podrobnější informace, a tak si vybrala pro svou bakalářskou práci téma Normotvorná činnost územně samosprávných celků.

Práce se nejprve zaměřuje na historii normotvorby v českých zemích v letech 1918 – 1945 a normotvorbu Národních výborů v letech 1945 – 1989.

Dále se práce zabývá zákony č. 128/2000 Sb., o obcích a č. 129/2000 Sb., o krajích, které vysvětlují veškeré pojmy týkající se problematiky územně samosprávných celků.

V další kapitole je rozebrán postup vydávání normativních správních aktů orgány samosprávy v rámci samostatné a přenesené působnosti.

Záměrem poslední kapitoly bylo analyzovat stav vydávání aktů ve městě Týn nad Vltavou.

Cílem této práce především bylo zjistit, zda efektivita normotvorné činnosti územně samosprávných celků v závislosti na vydávání obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích je dostatečná či nikoli. Myslím si, že cíle této práce bylo dosaženo, jelikož na základě podkladů, které mi poskytli zástupci města Týn nad Vltavou mohu posoudit, že efektivita v rámci vybírání místních poplatků za rok 2008 byla z mého pohledu nedostatečná. Finanční prostředky získané z vybírání místních poplatků, které jsou součástí rozpočtu města činily celkem 5 750 000 Kč, z toho 4 100 000 Kč byly příjmy získané za odvoz a zpracování komunálního odpadu a výdaje za likvidaci odpadů činily celkem 5 839 500 Kč. Z toho vyplývá, že 89 500 Kč musí ze svého rozpočtu město vydávat z jiných příjmů než z příjmů za vybírání místních poplatků. Návrhem na zlepšení tohoto problému by mohlo být, že město se bude snažit nalézt jiný a levnější způsob na likvidaci odpadů

Vzhledem ke studiu veškerých podkladů pro hodnocení normotvorné činnosti města Týn nad Vltavou, odborné literatury, současných platných zákonů a vykonané praxe na Městském úřadě vím, že proces vydávání normativních správních aktů orgány samosprávy v rámci samostatné a přenesené působnosti je velice zdoluhavá a obtížná záležitost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje:

1. JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A. *Místní poplatky v praxi*. 1. vyd. Praha: Polygon, 1995. 134 s. ISBN 80-901778-7-5
2. KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4
3. KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 1. vyd. Ostrava: Montanex, 2004. 302 s. ISBN 80-7225-139-2
4. KOLEKTIV AUTORŮ. *Meritum Obce 2006-2007*. 1. vyd. Praha: Aspi a. s., 2006. 960 s. ISBN 80-7357-151-X
5. KOUDELKA, Z. *Obecně závazné vyhlášky*. Praha: Linde a. s., 2000. 279 s. ISBN 80-7201-202-9
6. LAMPARTER, M. *Ústava, územní samospráva a místní politika*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1993. 70 s. ISBN 80-210-0738-9
7. NUNVÁŘOVÁ, S. *Veřejná politika a územní správa a samospráva: distanční studijní opora*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, fakulta Ekonomicko-správní, 2006. 112 s. ISBN 80-210-3958-2
8. PELC, V. *Místní poplatky – úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami, podle stavu k 1.1.2004*. Praha: Linde a. s., 2004. 302 s. ISBN 80-7201-439-0
9. ŠIMEK, L. *Obecně závazné vyhlášky obcí – edice právních rozhledů*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2000. 95 s. ISBN 80-7179-299-3
10. ŠROMOVÁ, E. *Tvorba místních předpisů*. 1. vyd. Praha: Meritum, 2005. 664 s. ISBN 80-7357-121-8

Právní předpisy:

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění

Zákon č. 556/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění

Zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi, v platném znění

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v platném znění

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, v platném znění

Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, v platném znění

Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon, v platném znění

Elektronické zdroje:

Oficiální internetové stránky města Týn nad Vltavou [online]. poslední revize 14. 4. 2009 [cit. 27. 3. 2009]. Dostupné na <<http://www.tnv.cz>>

Virtuální okresní úřad [online]. poslední revize 3. 4. 2009 [cit. 27. 3. 2009]. Dostupný na <<http://mujweb.cz/www/projekt/index.htm>>

SEZNAM PŘÍLOH

- I. Vzor rozhodnutí Okresního úřadu o pozastavení výkonu obecně závazné Vyhlášky
- II. Nálezy Ústavního soudu
- III. Vzor obecně závazné vyhlášky
- IV. Vzor nařízení obce
- V. Nález Ústavního soudu
- VI. Nález Ústavního soudu
- VII. Jednotlivé druhy místních poplatků a jejich parametrů před a po novele zákona
- VIII. Nález Ústavního soudu
- IX. Obecně závazné vyhlášky města Týn nad Vltavou
- X. Obecně závazná vyhláška města Týn nad Vltavou č. 4/2008, o místním poplatku ze psů
- XI. Nařízení města Týn nad Vltavou
- XII. Místní poplatky v Týně nad Vltavou

PŘÍLOHY

Příloha č. I.

Část třetí. Vzor rozhodnutí okresního úřadu o pozastavení výkonu obecně závazné vyhlášky

Obecní zastupitelstvo
v .....
cestou starosty obce
p. ....

Rozhodnutí:

Okresní úřad ..... podle § 62 odst. 1 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“),

pozastavuje výkon

obecně závazné vyhlášky č. 1/2000, kterou se mění a doplňuje obecně závazná vyhláška č. 4/1999, o místních poplatcích.

Odůvodnění:

Usnesením obecního zastupitelstva ze dne ..... byla v samostatné působnosti obce schválena obecně závazná vyhláška obce ..... č. 1/2000, kterou se mění a doplňuje obecně závazná vyhláška č. 4/1999, o místních poplatcích. Obecně závazná vyhláška byla vyhlášena vyvěšením na úřední desce obecního úřadu a nabyla účinnosti dnem .....

Podle § 62 odst. 1 zákona o obcích pozastaví okresní úřad výkon obecně závazné vyhlášky obce v její samostatné působnosti, která odporuje zákonu. Okresní úřad dospěl k závěru, že obecně závazná vyhláška obce ..... č. 1/2000, kterou se mění a doplňuje obecně závazná vyhláška č. 4/1999, o místních poplatcích, odporuje zákonu č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a to z těchto důvodů:

Podle § 1 zákona o místních poplatcích mohou obce vybírat místní poplatek ze psů, za lázeňský nebo rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací kapacity, za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst a za provozovaný výherní hrací přístroj. Obecně závazná vyhláška obce ..... je s uvedeným ustanovením v rozporu, neboť zavádí místní poplatek za zapůjčení motorové pily v majetku obce. Úplata za používání věci není místním poplatkem, ale cenou sjednanou mezi vlastníkem a další osobou ve smlouvě o nájmu uzavřené podle § 663 a násl. občanského zákoníku.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá účinnosti dnem doručení.

Nezjedná-li nápravu Obecní zastupitelstvo v ....., předloží okresní úřad do 30 dnů od pozastavení věc Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR k rozhodnutí (§ 62 odst. 1 zákona o obcích) nebo přednosta okresního úřadu podá návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky k Ústavnímu soudu ČR (§ 64 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu ČR, ve znění pozdějších předpisů).

Toto rozhodnutí vyhlásí Obecní úřad v ..... na úřední desce.

Poznámky

Řízení o pozastavení výkonu obecně závazné vyhlášky není podle § 64 OZř upraveno zákonem č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

Podle § 62 odst. 1 OZř pozastaví okresní úřad výkon obecně závazné vyhlášky v samostatné působnosti, odporuje-li taková vyhláška zákonu. Z dikce „pozastaví“ vyplývá, že tento postup okresního úřadu je obligatorní. Na druhé straně z dikce „odporuje-li zákonu“ vyplývá, že okresní úřad je povinen zjistit, zda důvod k sistaci výkonu je skutečně dán. Okresní úřad proto zjišťuje zejména:

- zda obecně závazná vyhláška byla schválena způsobem stanoveným zákonem o obcích (celkový počet členů obecního zastupitelstva, počet členů obecního zastupitelstva, kteří na jeho zasedání rozhodli o schválení vyhlášky),
- zda obecně závazná vyhláška nabyla platnosti (zda byla vyhlášena způsobem stanoveným zákonem o obcích, tj. kdy byla vyvěšena na úřední desce obecního úřadu a kdy byla z úřední desky snata),
- kdy obecně závazná vyhláška nabyla účinnosti, přičemž platí zákaz zpětné účinnosti (retroaktivita) vyhlášky,
- se kterým ustanovením kterého zákona je obecně závazná vyhláška v rozporu.

Z povahy věci vyplývá, že rozhodnutí okresního úřadu by mělo obsahovat obdobné náležitosti jako rozhodnutí vydávané podle správního řádu, tzn.:

- výrok obsahující rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto,
- odůvodnění obsahující zákon, který byl obecně závaznou vyhláškou porušen,
- poučení o právních účincích rozhodnutí,
- označení okresního úřadu, který rozhodnutí vydal,
- označení rozhodnutí (zpravidla číslo jednací),
- datum vydání rozhodnutí,
- úřední razítko,
- podpis s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby. Oprávněnou osobou bude zpravidla přednosta okresního úřadu, pokud tuto pravomoc nedelegoval na jinou osobu.

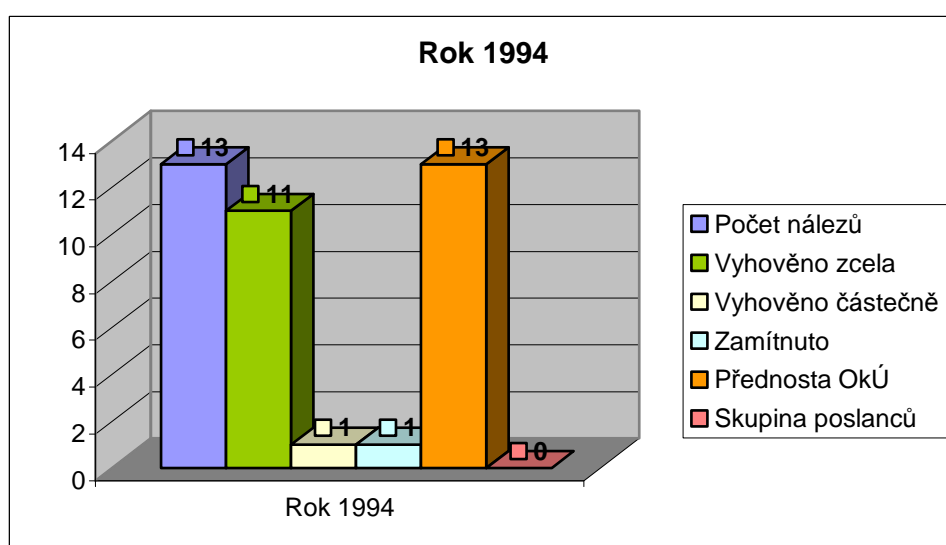
Podle § 62 odst. 3 OZř zruší okresní úřad nesprávnou obecně závaznou vyhlášku obce v přenesené působnosti. Nesprávnost může spočívat nejen v porušení zákona. Rozhodnutí

o zrušení obecně závazné vyhlášky bude mít obdobné náležitosti jako rozhodnutí o pozastavení výkonu obecně závazné vyhlášky. Výrok může být formulován např. tak, že „Okresní úřad ..... podle § 62 odst. 3 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů zrušuje obecně závaznou vyhlášku č. .../....., o .....“ Rozhodnutí se doručí obecní radě (cestou starosty obce) a v poučení se vypustí část týkající se nápravy obecně závazné vyhlášky, resp. jejího následného zrušení.

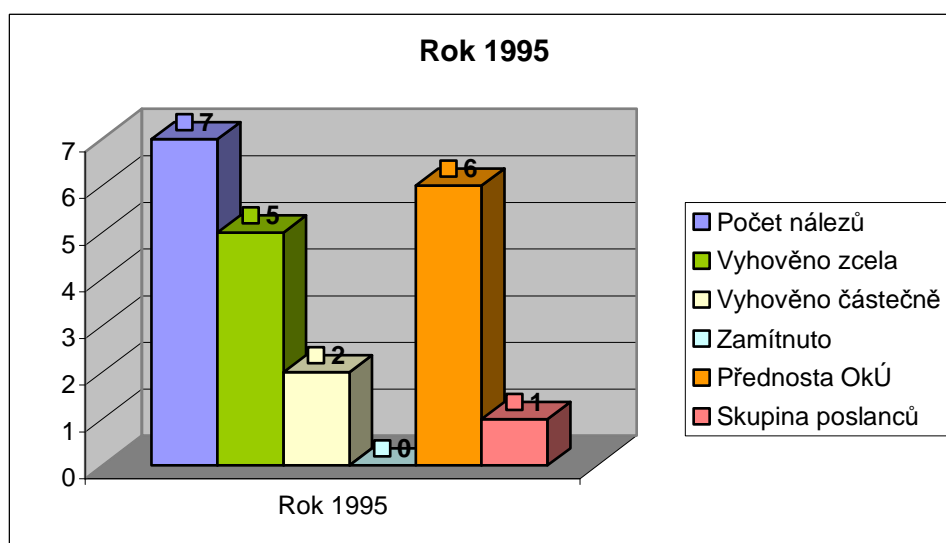
Nálezy Ústavního soudu

Rok	Počet nálezů	Vyhověno zcela	Vyhověno částečně	Zamítnuto	Přednosta OkÚ	Skupina poslanců
1994	13	11	1	1	13	0
1995	7 (1)	5 (1)	2	0	6	1 (1)
1996	10 (7)	9 (7)	1	0	2	8 (7)
1997	7	5	2	0	7	0
1998	5	5	0	0	5	0
1999	6	4 (1)	0	2	5	1 (1)

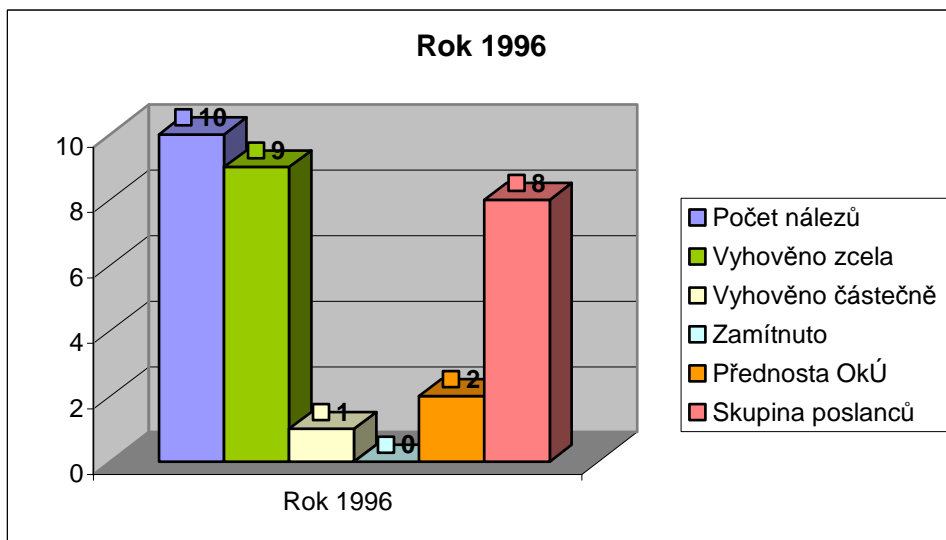
Tabulka č. 1.: Nálezy Ústavního soudu

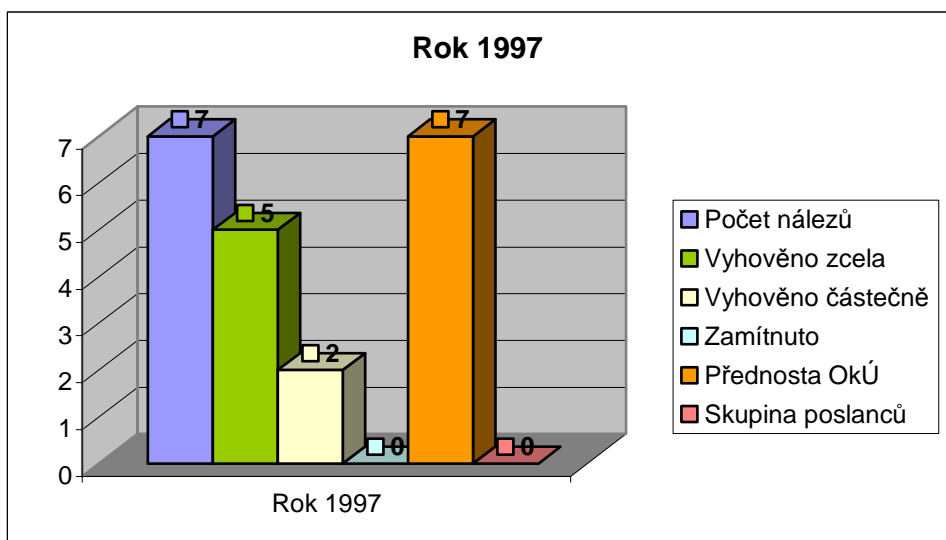
Graf č. 1.: Nálezy Ústavního soudu

Graf č. 2.: Nálezy Ústavního soudu

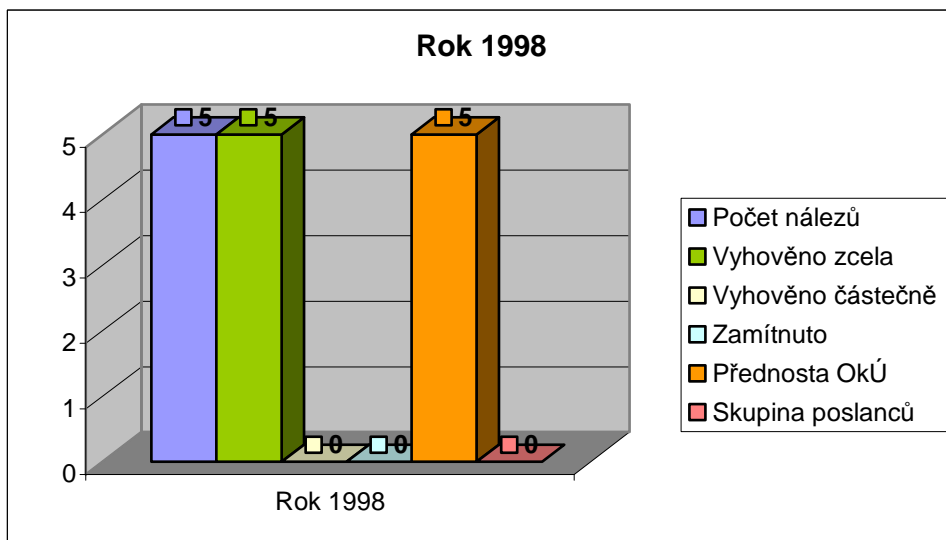

Graf č. 3.: Nálezy Ústavního soudu

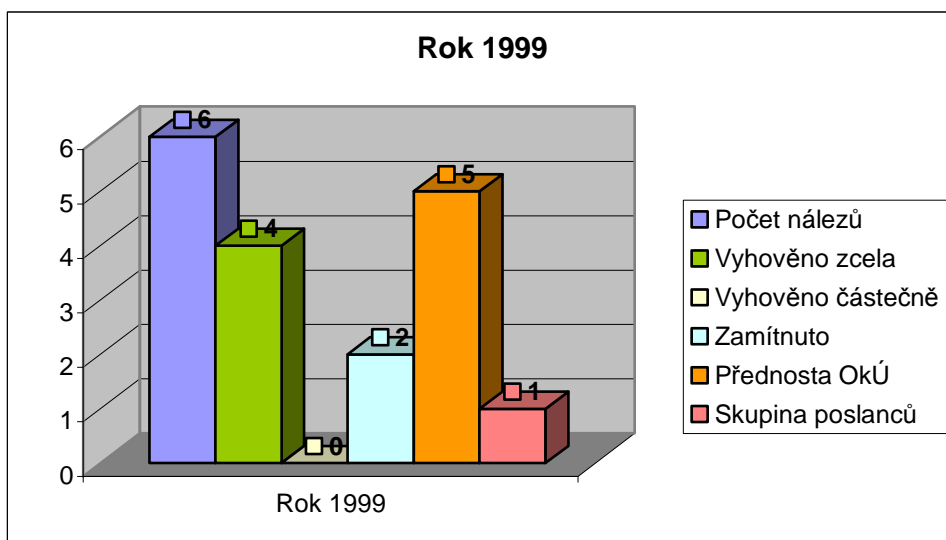

Graf č. 4.: Nálezy Ústavního soudu

Graf č. 5.: Nálezy Ústavního soudu

Graf č. 6.: Nálezy Ústavního soudu

Oddíl 4

Vzory

1150

4.1

Vzor obecně závazné vyhlášky

1153

Obec .....
Obecně závazná vyhláška č. .... /200.,
o .....

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ... usneslo na základě ustanovení § 84 odst. 2 písm. i) a § 10 písm. .... zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, a § .... odst. .... písm. .... zákona č. .... Sb., o ...., vydat tuto obecně závaznou vyhlášku:

Článek 1

- (1) .....
a) .....
b) .....
c) .....
(2) .....

Článek 2

- (1) .....
(2) .....

Článek 3

Závěrečná ustanovení

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dne. ....

podpis místostarosty

podpis starosty

.....
Jméno Příjmení
místostarosta

.....
Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:
odejmuto z úřední desky dne:

1160

4.4

Vzor nařízení obce

Obec .....
Nařízení č. .../200.,
o .....

Rada obce ..... se na své schůzi dne .... usnesla vydat na základě § 102 odst. 2 písm. d) a § 11 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, a § .... zákona č. ...Sb., o ....., toto nařízení:

Článek 1

- .....
(1) .....
(2) .....
(3) .....

Článek 2
Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dne ..... 200..

Podpis místostarosty

.....
Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis starosty

.....
Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:
Sejmuto z úřední desky dne:

Oddíl 4

6350

Nálezy Ústavního soudu

6355

90/2005 Sb.
NÁLEZ
Ústavního soudu
Jménem České republiky

Ústavní soud rozhodl dne 25. ledna 2005 v plénu ve složení JUDr. František Duchoň, JUDr. Vojen Güttler, JUDr. Pavel Holländer, JUDr. Ivana Janů, JUDr. Dagmar Lastovecká, JUDr. Jiří Mucha, JUDr. Jan Musil, JUDr. Jiří Nykodým, JUDr. Pavel Rychetský, JUDr. Miloslav Výborný, JUDr. Eliška Wagnerová a JUDr. Michaela Židlická o návrhu ministra vnitra Mgr. Stanislava Grosse na zrušení nařízení obce Lipník č. 1/2003 o vyhlášení stavební uzávěry pro část katastrálního území Lipník

takto:

Návrh se zamítá.

Odůvodnění

I.

Rekapitulace návrhu

Návrhem podle čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“), § 64 odst. 2 písm. g) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 124 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, doručeným Ústavnímu soudu 13. února 2004 (podán k poštovní přepravě 12. února 2004), se tehdejší ministr vnitra Mgr. Stanislav Gross (dále též „navrhovatel“) domáhal vydání nálezu, podle něhož se nařízení obce Lipník č. 1/2003 o vyhlášení stavební uzávěry pro část katastrálního území Lipník dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů zrušuje.

Navrhovatel konstatoval, že napadené nařízení bylo schváleno usnesením Zastupitelstva obce Lipník 28. února 2003 a že všechny zákonem předepsané podmínky jeho platnosti a účinnosti byly splněny. Krajský úřad Středočeského kraje učinil výzvu ze dne 9. května 2003, č.j. 3419/03 obci Lipník ke zjednotání nápravy. Ministerstvo vnitra dospělo k závěru, že napadené nařízení je v rozporu se zákonem, a proto opatřením ze dne 10. listopadu 2003, č.j. MS-1999/5/1-2003 zahájilo správní řízení o pozastavení jeho účinnosti. Protože obec Lipník nápravu nezjedнала, Ministerstvo vnitra rozhodnutím č.j. MS-1999/2-2003 ze dne 13. ledna 2004 účinnost nařízení obce pozastavilo.

Navrhovatel uvedl, že podle § 61 odst. 2 zákona o obcích se obec při vydávání nařízení obce řídí zákony a jinými právními předpisy, mezi něž patří i právní předpisy obcí, tj. obecně závazné vyhlášky a nařízení. Podle navrhovatele z toho vyplývá, že nařízení obce musí být v souladu i s ostatními, již vydanými, právními předpisy obce. Obec Lipník přitom napadeným nařízením vyhlásila trvalou stavební uzávěru na část území obce, přičemž dotčená část obce je již upravena obecně závaznou vyhláškou obce Lipník ze dne 20. listopadu 2001 o závazných částech územního plánu sídelního útvaru Lipník (dále jen „obecní

vyhláška“), jež stanoví závazné regulativy funkčního využití a prostorového uspořádání území obce Lipník. Obecní vyhláška dotčenou část území reguluje v čl. 3 odst. 9 tak, že v tomto prostoru výstavbu vylučuje s výjimkou taxativně vymezených staveb. Obec napadeným nařízením na téže části území vyhláškou je trvalou stavební uzávěrou s tím, že v čl. 1 písm. a) vymezuje stavební činnosti v území zakázané a připouští nejednoznačně formulované výjimky, tzn. umožňuje umístit v území jiné druhy staveb, než povolila obecní vyhláška. Totéž území je tak regulováno dvěma právními předpisy obce, přičemž napadené nařízení obce stavební činnost reguluje v rozporu s obecní vyhláškou, a to v čl. 1 písm. a) bodu 1., v němž nad rámec obecní vyhlášky umožňuje výstavbu drobných účelových staveb a zařízení pro lesnictví, zemědělství, ochranu přírody nebo rekreaci, které nenaruší nebo jinak neznehodnotí dané území. V čl. 1 písm. a) bodu 2. je naopak redukována možnost realizace liniových staveb mimo cyklostezky; stavby pro technickou infrastrukturu jsou vypuštěny zcela a v čl. 1 písm. a) bodu 4. se umožňuje výstavba oplocení zřízeného k ochraně lesních porostů před zvěří.

Podle navrhovatele musí být stavební uzávěra vyhlášená obcí podle § 35 odst. 3 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, formou nařízení obce obsahově v souladu s ustanoveními stavebního zákona upravujícími stavební uzávěru vydanou obecním úřadem obce formou územního rozhodnutí. Tím, že napadené nařízení reguluje na části území obce stavební činnost odlišně od obecní vyhlášky, byl podle navrhovatele porušen § 10, § 39 a § 37 odst. 1 a 2 stavebního zákona, z nichž vyplývá povinnost zajistit při vydávání stavební uzávěry její soulad s cíli, záměry a dokumentací územního plánování.

Tvrzený nesoulad nelze podle navrhovatele překlenout interpretací. Například při použití zásady *lex posterior derogat priori* by mělo při aplikaci přednost nařízení obce, což by v podstatě znamenalo negaci dlouhodobého a poměrně náročného procesu pořizování územně plánovací dokumentace. Navíc je podle navrhovatele sporné, zda lze tuto interpretační metodu použít pro právní předpisy, jež byly sice vydány stejným subjektem (obcí), které však mají zcela rozdílnou povahu (obecně závazné vyhlášky jsou vydávány v samostatné působnosti ve smyslu čl. 104 odst. 3 Ústavy, nařízení v působnosti přenesené).

Napadené nařízení dále podle navrhovatele v rozporu s § 40 odst. 2 stavebního zákona stanoví stavební uzávěru jako trvalou. Stavební zákon neumožňuje vydat formou územního rozhodnutí stavební uzávěru jako trvalou, nemůže být jako taková stavební uzávěra stanovena ani v případě stavební uzávěry vydané nařízením obce; nařízení obce nemůže jakožto derivativní právní předpis ukládat více povinností, resp. větší omezení, než stavební zákon připouští v případě územního rozhodnutí o stavební uzávěře.

Navrhovatel poukázal též na odborné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 7. ledna 2004 č.j. 25610/03-63/2274, které si vyžádalo Ministerstvo vnitra. I z tohoto stanoviska mj. vyplývá, že přijetím napadeného nařízení byla porušena ustanovení § 29, § 32 a § 37 stavebního zákona a ustanovení čl. 3 odst. 1 a 9 obecní vyhlášky.

II.

Průběh řízení a rekapitulace vyjádření účastníků

Podle § 69 odst. 1 zákona o Ústavním soudu byl návrh zaslán účastníku řízení. Obec Lipník ve svém vyjádření ze dne 22. března 2004 ústy své starostky Ladislavy Dlouhé vyslovila žádost, aby Ústavní soud návrh zamítl.

Obec Lipník v první řadě potvrdila tvrzení navrhovatele, že byly splněny všechny zákonné podmínky pro platnost a účinnost napadeného nařízení a že toto

vyhláška“), jež stanoví závazné regulativy funkčního využití a prostorového uspořádání území obce Lipník. Obecní vyhláška dotčenou část území reguluje v čl. 3 odst. 9 tak, že v tomto prostoru výstavbu vylučuje s výjimkou taxativně vymezených staveb. Obec napadeným nařízením na téže části území vyhláškou je trvalou stavební uzávěru s tím, že v čl. 1 písm. a) vymezuje stavební činnosti v území zakázané a připouští nejednoznačně formulované výjimky, tzn. umožňuje umísťovat v území jiné druhy staveb, než povolila obecní vyhláška. Totéž území je tak regulováno dvěma právními předpisy obce, přičemž napadené nařízení obce stavební činnost reguluje v rozporu s obecní vyhláškou, a to v čl. 1 písm. a) bodu 1., v němž nad rámec obecní vyhlášky umožňuje výstavbu drobných účelových staveb a zařízení pro lesnictví, zemědělství, ochranu přírody nebo rekreaci, které nenaruší nebo jinak nezneškodní dané území. V čl. 1 písm. a) bodu 2. je naopak redukována možnost realizace liniových staveb mimo cyklostezky; stavby pro technickou infrastrukturu jsou vypuštěny zcela a v čl. 1 písm. a) bodu 4. se umožňuje výstavba oplocení zřízeného k ochraně lesních porostů před zvěří.

Podle navrhovatele musí být stavební uzávěra vyhlášená obcí podle § 33 odst. 3 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, formou nařízení obce obsahově v souladu s ustanoveními stavebního zákona upravujícími stavební uzávěru vydanou obecním úřadem obce formou územního rozhodnutí. Tím, že napadené nařízení reguluje na části území obce stavební činnost odlišně od obecní vyhlášky, byl podle navrhovatele porušen § 10, § 39 a § 37 odst. 1 a 2 stavebního zákona, z nichž vyplývá povinnost zajistit při vydávání stavební uzávěry její soulad s cíli, záměry a dokumentací územního plánování.

Tvrzený nesoulad nelze podle navrhovatele překlenout interpretací. Například při použití zásady *lex posterior* děrovat priori by mělo při aplikaci přednost nařízení obce, což by v podstatě znamenalo negaci dlouhodobého a poměrně náročného procesu pořizování územně plánovací dokumentace. Navíc je podle navrhovatele sporné, zda lze tuto interpretační metodu použít pro právní předpisy, jež byly sice vydány stejným subjektem (obcí), které však mají zcela rozdílnou povahu (obecně závazné vyhlášky jsou vydávány v samostatné působnosti ve smyslu čl. 104 odst. 3 Ústavy, nařízení v působnosti přenesené).

Napadené nařízení dále podle navrhovatele v rozporu s § 40 odst. 2 stavebního zákona stanoví stavební uzávěru jako trvalou. Stavební zákon neumožňuje vydat formou územního rozhodnutí stavební uzávěru jako trvalou, nemůže být jako taková stavební uzávěra stanovena ani v případě stavební uzávěry vydané nařízením obce; nařízení obce nemůže jakožto derivativní právní předpis ukládat více povinností, resp. větší omezení, než stavební zákon připouští v případě územního rozhodnutí o stavební uzávěře.

Navrhovatel poukázal též na odborné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 7. ledna 2004 č.j. 25610/05-63/2274, které si vyžádalo Ministerstvo vnitra. I z tohoto stanoviska mj. vyplývá, že přijetím napadeného nařízení byla porušena ustanovení § 29, § 32 a § 37 stavebního zákona a ustanovení čl. 3 odst. 1 a 9 obecní vyhlášky.

II.

Průběh řízení a rekapitulace vyjádření účastníků

Podle § 69 odst. 1 zákona o Ústavním soudu byl návrh zaslán účastníku řízení. Obec Lipník ve svém vyjádření ze dne 22. března 2004 ústy své starostky Ladislavy Dlouhé vyslovila žádost, aby Ústavní soud návrh zamítl.

Obec Lipník v první řadě potvrdila tvrzení navrhovatele, že byly splněny všechny zákonné podmínky pro platnost a účinnost napadeného nařízení a že toto

nařízení je stále v platnosti ve znění přijatém dne 28. února 2003. K postupu Krajského úřadu Středočeského kraje obec uvedla, že byl dle jejího názoru motivován nikoli zájmem na řádném výkonu přenesené působnosti, ale jeho snahou umístit na území stávajícího biocentra „nadmístního“ významu Mladá velkou rozvojovou plochu (jako pořizovatel změny územního plánu VÚC Mladá), a to přes nesouhlas dotčených obcí mj. i na území, na němž byla vyhlášena stavební uzávěra.

Obec Lipník vyjádřila přesvědčení, že napadené nařízení je v souladu se stavebním zákonem a dalšími právními předpisy a s cíli a úkoly jimi sledovanými.

K tvrzenému rozporu napadeného nařízení s čl. 3 odst. 9 obecní vyhlášky obec Lipník uvedla, že napadené nařízení je s citovaným článkem obecní vyhlášky v souladu. Obecní vyhláška zakazuje výstavbu s výjimkou liniových staveb, staveb pro technickou infrastrukturu a staveb nezbytně nutných pro obhospodařování lesního a zemědělského půdního fondu. Napadené nařízení zakazuje výstavbu s výjimkou cyklostezek (liniová stavba), zařízení nerušící ráz a hodnoty krajiny a drobných účelových staveb – tyto stavby a zařízení podle obce souvisí s využíváním lesního a zemědělského půdního fondu a s budováním pro tento účel nezbytné infrastruktury. Z důvodu ochrany veřejných zájmů v území je vymezení stavební uzávěry v napadeném nařízení vyjádřeno přesněji, než jak je tomu v územně plánovací dokumentaci, neboť ta řeší využití území na jiné úrovni podrobnosti. Napadeným nařízením tedy byla pro dané výjimečné území (z hlediska jeho přírodovědných, krajinných a estetických hodnot a rekreačního potenciálu) konkretizována a upřesněna obecná úprava vyhlášky o závazných částech územního plánu. Nařízení je logicky přesnější, neboť se týká pouze specifikovaného území, zatímco obecní vyhláška se týká celého neurbanizovaného či k urbanizaci neurčeného územním plánem řešeného území obce.

Přijetí výkladu Krajského úřadu Středočeského kraje a Ministerstva vnitra, že stavební uzávěra a územní plán se musejí rovnat, by podle obce Lipník možnost stanovit stavební uzávěru pro určité území pozbyla smyslu. K nepřijatelnému rozporu by došlo např. tehdy, když by stavební uzávěra byla vyhlášena trvale pro zastavitelné území (§ 139a odst. 3 stavebního zákona), přičemž tak tomu v tomto případě není.

Obec Lipník označila odkaz navrhovatele na proces pořizování územně plánovací dokumentace za právně bezvýznamný, neboť ten má zajistit, aby územně plánovací dokumentace schvalovaná v samostatné působnosti mohla být přezkoumávána dotčenými orgány státní správy z hlediska souladu se zájmy chráněnými zvláštními právními předpisy. V případě nařízení obce se však jedná výlučně o výkon státní správy (přenesená působnost).

V případě vyhlášky o závazné části územního plánu a v případě nařízení obce o vyhlášení stavební uzávěry se jedná podle obce Lipník o právní předpisy stejné právní síly, takže i kdyby jeden z nich vymezoval limity využití území v dané lokalitě striktněji, nepůsobí to neplatnost (vadu) některého z nich při využívání předmětného území musí být samozřejmě splněny podmínky obou předpisů. Oba předpisy obce v tomto případě nejsou v konfliktu, ale doplňují se. Skutečnost, že určité území je řešeno územním plánem, v žádném případě nevylučuje možnost stanovit pro dané území též stavební uzávěru a stanovit přísnější podmínky pro činnosti v tomto území.

Obec v této souvislosti vyslovila názor, že postup podle § 127 odst. 1 (§ 124) zákona o obcích lze uplatnit, pouze odporuje-li nařízení obce zákonu (nikoli jinému právnímu předpisu – vyhlášce ministerstev, obecně závazné vyhlášce obce nebo kraje). Takže i kdyby bylo napadené nařízení v rozporu s obecní vyhláškou, bylo vydáno v souladu s § 79 odst. 3 Ústavy a § 11 odst. 1 zákona o obcích, tj. na základě zákona a v jeho mezích.

K argumentu rozporu a § 40 odst. 2 stavebního zákona obec Lipník uvedla, že ze stavebního zákona nikde nevyplývá, že by vyhlášení stavební uzávěry muselo být opatřením dočasným. Naopak, dle § 1 odst. 2 stavebního zákona má územní plánování, jehož je stavební uzávěra jedním z nástrojů, vytvářet předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech hodnot v území. V daném území byla stavební uzávěra vyhlášena z důvodu jeho stálé, nikoli přechodné přírodovědné, krajinné a estetické hodnoty a jeho rekreačního potenciálu. Dané území je významným krajinným prvkem s unikátními přírodními společenstvy s výskytem řady chráněných rostlin a živočichů. Účelem stavební uzávěry je zachovat a trvale chránit tyto hodnoty. V případě, že by tento účel pominul, nic nebrání zrušení či změně novým nařízením obce. Podle obce Lipník § 40 odst. 2 stavebního zákona výslovně počítá s tím, že bude stavební uzávěra vyhlášena bez přesného časového omezení. Na uvedení slova „trvalá“ v nařízení obce může působit nadbytečně, to však nemůže způsobit jeho nezákonnost.

Tvrzení navrhovatele o rozporu napadeného nařízení s ustanoveními stavebního zákona není podle obce Lipník případné, neboť nařízení je s nimi v souladu nebo se tato ustanovení dané věci vůbec netýkají (§ 10, § 29, § 37 odst. 1 a 2 a § 39 stavebního zákona). Ustanovení o tom, že podkladem pro vydání územního rozhodnutí je územně plánovací dokumentace, je v daném případě respektováno, neboť stavební uzávěra se týká pouze území vymezeného územním plánem jako nezastavitelné.

Podle § 69 odst. 2 zákona o Ústavním soudu byl návrh zaslán též veřejnému ochránci práv, který však Ústavnímu soudu nesdělil, že vstupuje do řízení; vedlejším účastníkem řízení se proto nestal.

Usnesením Ústavního soudu č.j. Pl. ÚS 9/04-15 ze dne 23. března 2004 bylo řízení ve věci ke dni 30. března 2004 přerušeno z důvodu poklesu počtu soudců Ústavního soudu na jedenáct. Usnesením Ústavního soudu č.j. Pl. ÚS 9/04-19 ze dne 22. června 2004 bylo rozhodnuto o pokračování v řízení, neboť počet soudců Ústavního soudu vzrostl opět na dvanáct.

Ústní jednání ve věci se s ohledem na souhlasy všech účastníků i vedlejšího účastníka s upuštěním od jednání nekonalo (§ 44 odst. 2 zákona o Ústavním soudu).

III.

Dikce napadeného právního předpisu

„Nařízení obce
č. 1/2003

o vyhlášení stavební uzávěry pro část katastrálního území Lipník

Zastupitelstvo obce Lipník se usneslo dne 28. února 2003 vydat podle § 102 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 33 odst. 3 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, toto nařízení:

Čl. 1

Tímto nařízením se vyhlašuje trvalá stavební uzávěra¹⁾ na území vymezeném v čl. 2 tohoto nařízení, a to v tomto rozsahu:

¹⁾ § 33 odst. 3 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

a) je zakázáno:

1. umísťovat nové stavby s výjimkou drobných účelových staveb a zařízení pro lesnictví, zemědělství, ochranu přírody nebo rekreaci, které nenaruší nebo jinak neznehodnotí dané území,
2. budovat nové zpevněné komunikace s výjimkou cyklostezek,
3. budovat zařízení, která by narušila ráz krajiny nebo jinak znehodnotila,
4. budovat oplocení s výjimkou lesních školek, oplocení zřízeného k ochraně lesních porostů před zvěří,
5. budovat další zařízení nebo provádět terénní úpravy.

Čl. 2

(1) Stavební uzávěra se vyhláší na území, jehož přesné hranice jsou vyznačeny v mapě v měřítku 1:10000, jejíž originál je uložen na obecním úřadě.

(2) Přehled pozemkových parcel území podle odstavce 1 článku 2 je přílohou č. 1 tohoto nařízení, jeho grafické znázornění je přílohou č. 2 tohoto nařízení.

Čl. 3

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 15. 3. 2005

Příloha 1

Nařízení obce č. 1/2003 ze dne 28.2.2003 o vyhlášení stavební uzávěry pro část katastrálního území Lipník

Popis hranic území, na němž se vyhláší stavební uzávěra

1. Označení lokality

Kraj: Středočeský
Obec: Lipník
Katastrální území: Lipník

2. Hranice území

Jedná se o celé pozemkové parcely 5034, 5038/1, 5038/2, 5039, 5040, 5041, 5042, 5053, 5054, 5055, 5056, 5072, 5073, 5074, 5075 a 5076, které jsou součástí regionálního biocentra Mladá.“

Podle důvodové zprávy k napadenému nařízení obce je účelem stavební uzávěry zachovat a trvale chránit vymezené části území pro jejich přírodovědné, krajinné a estetické hodnoty, umožnit jejich využití k rekreaci i poučení občanů a celkově přispět ke zlepšení životního prostředí regionu a jeho rekreačního potenciálu. Oblast stavební uzávěry tak představuje specifickou velkoplošnou ochranu zachovalé krajiny bývalého vojenského újezdu Milovice-Mladá. Stavební uzávěra zahrnuje původní vojenské cvičiště, prostor bývalé obce Mladá a část přilehlých lesních porostů v regionálním biocentru Mladá a uvedené v platném ÚP VUC Mladá (1994) jako lokality zvýšeného zájmu ochrany přírody.

Kategorie VKP – unikátní prosvětlené březové háje, vzácná písčomilná společenstva.

IV.

Podmínky aktivní legitimace navrhovatele

Ústavní soud se nejdříve zabýval otázkou, zda je navrhovatel – ministr vnitra – oprávněn návrh na zrušení napadených ustanovení podat. Prima facie dospěl k závěru kladnému. Podle § 64 odst. 2 písm. g) zákona o Ústavním soudu je

ministr vnitra oprávněn podat návrh na zrušení jiného právního předpisu nebo jeho jednotlivých ustanovení podle čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy, jde-li o návrh na zrušení právního předpisu obce.

Návrhu ministra vnitra předcházelo řízení ve věci dozoru podle hlavy VI. zákona o obcích. Krajský úřad Středočeského kraje vyzval 9. května 2003 obec Lipník, č.j. 3419/03, ke zjednání nápravy; výzva byla obci doručena 14. května 2003. Ministerstvo vnitra dospělo k závěru, že napadené nařízení je v rozporu se zákonem, a proto opatřením ze dne 10. listopadu 2003 č.j. MS-1999/5/1-2003, zahájilo správní řízení o pozastavení jeho účinnosti; oznámení o zahájení řízení bylo obci doručeno dne 10. listopadu 2003. Protože obec Lipník nápravu nezjednala, Ministerstvo vnitra rozhodnutím č.j. MS-1999/2-2003, ze dne 13. ledna 2004 účinnost nařízení obce pozastavilo; rozhodnutí bylo obecnímu úřadu doručeno 21. ledna 2004 a tímto dnem nabylo právní moci. Podle § 124 odst. 3 zákona o obcích měl ministr vnitra nejpozději do 15 dnů od pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce podat návrh na její zrušení Ústavnímu soudu. Lhůta podle tohoto ustanovení uplynula dnem 5. února 2004, ministr vnitra však příslušný návrh učinil až 12. února 2004, kdy jej podal k poštovní přepravě.

Ústavní soud konstatuje, že z hlediska zákona o Ústavním soudu je nutno na lhůtu podle § 124 odst. 3 zákona o obcích pohlížet jako na lhůtu pořádkovou, jejíž nedodržení nevede k odmítnutí návrhu z důvodů podle § 43 odst. 1 písm. b) nebo písm. c) zákona o Ústavním soudu. Zákon o Ústavním soudu totiž v § 64 odst. 2 písm. g) nespuzuje aktivní legitimaci ministra vnitra dalšími podmínkami.

Z tohoto závěru však nikterak nevyplývá, že i z pohledu zákona o obcích jde v § 124 odst. 3 o lhůtu pořádkovou, s jejímž nedodržením nejsou spojeny žádné další důsledky. Jde totiž o lhůtu velmi významnou. Ministr vnitra disponuje zcela výjimečnou pravomocí pozastavit účinnost právního předpisu obce předtím, než se obrátí na Ústavní soud s návrhem na jeho zrušení. Ve sféře tzv. samostatné působnosti obce jde bezpochyby o zásadní zásah do ústavního práva na územní samosprávu. Pokud by ministr vnitra poté, co pozastaví účinnost právního předpisu obce, zůstal nečinný, vedlo by to k faktickému zrušení právního předpisu, neboť jeho účinnost by byla trvale pozastavena. Účelem ustanovení první věty § 124 odst. 3 je zamezit neústavní situaci, kdy exekutivní orgán zásadním způsobem zasáhne do ústavního práva územního samosprávného celku, aniž by byl tento zásah podroben soudní kontrole z hlediska ústavnosti. Protože územní samosprávný celek nemá možnost pořadem práva donutit ministra vnitra, aby ve stanovené lhůtě své návrhové oprávnění realizoval, a zákon o obcích přitom důsledky nečinnosti ministra vnitra neřeší, nabízí se ústavně konformní interpretace vzniklé situace tak, že se účinnost právního předpisu obce marným uplynutím lhůty podle § 124 odst. 3 zákona o obcích obnovuje.

Tento důsledek s ohledem na § 127 odst. 1 zákona o obcích stíhá i nařízení obce, tj. právní předpis vydaný v působnosti přenesené. Na jednání a rozhodování Ústavního soudu o návrhu ministra vnitra na zrušení napadeného nařízení obce Lipník však nemá žádný vliv, je-li napadené nařízení účinné či nikoli (srov. § 66 odst. 1 zákona o Ústavním soudu).

V.

Ústavní a zákonná konformita legislativního procesu

Podle ustanovení § 68 odst. 2 zákona o Ústavním soudu posuzuje Ústavní soud při rozhodování obsah zákona nebo jiného právního předpisu z hlediska jejich souladu s ústavními zákony a jedná-li se o jiný právní předpis, též se zákony a zjišťuje, zda byly přijaty a vydány v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem. Čl. 79 odst. 3 a čl. 104 Ústavy přitom svěřuje postup při vydávání právních předpisů obce zákonné úpravě.

V tomto směru ze zápisu z veřejného zasedání obecního zastupitelstva konaného 28. února 2003 v Lipníku Ústavní soud zjistil, že na zasedání bylo přítomno 8 členů zastupitelstva a že napadené nařízení bylo schváleno jednomyslně. Protože zastupitelstvo obce tehdy mělo 9 členů, z nichž 1 nebyl přítomen jednání, lze konstatovat, že napadené nařízení bylo přijato kvalifikovaným způsobem (§ 92 odst. 3 a § 87 zákona o obcích); v obci Lipník se podle § 99 odst. 3 zákona o obcích nevolí rada obce, a proto podle § 84 odst. 3 zákona o obcích vydává nařízení obce zastupitelstvo obce. Dále Ústavní soud zjistil, že napadené nařízení bylo řádným způsobem vyvěšeno na úřední desce Obecního úřadu Lipník dne 28. února 2003 a sejmuto dne 24. března 2003, takže nabylo účinnosti dne 15. března 2003 (§ 12 odst. 2 zákona o obcích). Ústavní soud konstatuje, že napadený právní předpis byl přijat a vydán v souladu se zákonem o obcích, tzn. ústavně předepsaným způsobem.

VI. Hodnocení Ústavního soudu

Podle navrhovatele má Ústavní soud napadené nařízení obce zrušit, neboť je v rozporu s čl. 3 odst. 9 obecně závazné vyhlášky obce Lipník ze dne 20. listopadu 2001 o závazných částech územního plánu sídelního útvaru Lipník, čímž je v rozporu i s § 10, § 39 a § 37 odst. 1 a 2 stavebního zákona, z nichž vyplývá povinnost zajistit při vydávání stavební uzávěry její soulad s cíli, záměry a dokumentací územního plánování. Vedle toho je podle navrhovatele napadené nařízení i v rozporu s § 40 odst. 2 stavebního zákona, z něhož vyplývá, že stavební uzávěra nemůže být stanovena jako trvalá.

Ústavní soud se nejprve musel zabývat otázkou, zda je oprávněn posoudit soulad právního předpisu obce s jiným právním předpisem obce a zda je oprávněn právní předpis obce pro nesoulad s jiným právním předpisem zrušit. V nyní řešeném případě je nadto situace složitější o to, že je namítán rozpor nařízení obce s obecně závaznou vyhláškou téže obce.

Ústavní soud poznamenává, že podle čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy má pravomoc rozhodovat o zrušení jiných právních předpisů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem nebo zákonem. Ústavní soud tedy disponuje pravomocí zrušit i právní předpis nižší právní síly než zákona, avšak jen pro jeho rozpor s ústavním pořádkem nebo zákonem. Ústava nesevěřuje Ústavnímu soudu pravomoc rušit podzákonné právní předpisy nižší právní síly pro rozpor s podzákonnými předpisy vyšší právní síly nebo dokonce pro rozpor s podzákonným právním předpisem téže právní síly. V rovině abstraktní kontroly norem tak Ústavní soud není univerzálním strážcem souladu hierarchicky budovaného právního řádu na všech jeho stupních. Rozpor podzákonných právních předpisů různé nebo i téže právní síly je v našem ústavním systému řešitelný zejména v rovině konkrétní kontroly norem při jejich aplikaci ve smyslu čl. 95 odst. 1 Ústavy. Podle tohoto článku je soudce obecního soudu sice také výslovně oprávněn posoudit soulad jiného právního předpisu jen se zákonem nebo s mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu, avšak z první věty tohoto ustanovení vyplývá, že podzákonným právním předpisem není vázán. Má-li aplikovat právní řád ve svém celku, nalézat právo v jeho jednotě, logicky musí být schopen a oprávněn posoudit i soulad podzákonného právního předpisu nižší právní síly s podzákonným právním předpisem vyšší právní síly a podle výsledku svého posouzení rozporný podzákonný právní předpis na daný případ nepoužít s odkazem na standardní interpretační zásadu *lex superior derogat legi inferiori*.

Jinými slovy, jedna věc je hierarchická výstavba právního řádu, pro jehož vnitřní jednotu a soudržnost je nezbytné, aby norma nižší právní síly byla

v souladu s normou vyšší právní síly, druhou věcí je vymezení pravomoci vadnou právní normu z právního řádu autoritativním výrokem odstranit. Zatímco Ústava svěřuje každému soudu pravomoc posoudit soulad podzákoného právního předpisu se zákonem, resp. podzákoného právního předpisu nižší právní síly s podzákoným právním předpisem vyšší právní síly a v případě zjištění rozporu vadný předpis v konkrétním případě nepoužít, pravomoc autoritativním výrokem zrušit jiný právní předpis svěřuje Ústavnímu soudu jen v případě rozporu s ústavním pořádkem nebo se zákonem.

Pokud jde o právní předpisy vydávané orgány územní samosprávy (obcemi a kraji), je třeba dále rozlišovat, zda jde o výkon státní správy nebo zda je právní předpis projevem ústavního práva na územní samosprávu. Ústava v čl. 105 umožňuje, aby zákon svěřil orgánům územní samosprávy i výkon státní správy; tu pak obec vykonává v tzv. přenesené působnosti. Pravomoc obce vydávat právní předpisy ve sféře přenesené působnosti je založena již čl. 79 odst. 3 Ústavy. Podle § 11 odst. 1 zákona o obcích tak obec činí ve formě nařízení obce. Podle § 61 odst. 2 písm. a) zákona o obcích se přitom obec řídí zákony a jinými právními předpisy, z čehož vyplývá, že nařízení obce musí být se zákony a jinými právními předpisy v souladu. Vedle toho pravomoc vydávat právní předpisy ve sféře působnosti samostatné ve formě obecně závazných vyhlášek je založena jiným ustanovením Ústavy, čl. 104 odst. 3 (srov. též náleží Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/95, Sběrka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 4, náleží č. 85, str. 301; vyhlášen pod č. 14/1996 Sb.). Podle § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích se obec při vydávání obecně závazných vyhlášek řídí pouze zákonem, a nikoli již jinými právními předpisy. V oblasti samostatné působnosti se přitom uplatňuje tzv. výhrada zákona (čl. 104 odst. 1 Ústavy): samostatnou působnost obcí a krajů tak lze ústavně konformním způsobem regulovat právním předpisem, který má minimálně sílu zákona, nikoli normou nižší právní síly.

Pro Ústavní soud z toho plyne jednoznačný závěr, že by nemohl být příslušným pro posouzení souladu obecně závazné vyhlášky obce s jiným právním předpisem, který má nižší právní sílu než zákon, a nemohl by pro případný rozpor s podzákoným právním předpisem obecně závaznou vyhlášku zrušit.

Napadeným právním předpisem je však nařízení obce.¹⁾ Podle navrhovatele je napadené nařízení obce v rozporu s § 10, § 39 a § 37 odst. 1 a 2 stavebního zákona proto, že je v rozporu s čl. 3 odst. 9 obecně závazné vyhlášky obce Lipník o závazných částech územního plánu sídelního útvaru Lipník ze dne 20. listopadu 2001, kterou obecní zastupitelstvo vydalo podle § 84 odst. 2 písm. b) zákona o obcích a podle § 29 odst. 2 stavebního zákona.²⁾ Článek 3 této obecní vyhlášky podle svého nadpisu obsahuje závazné regulativy funkčního využití a prostorového uspořádání území. V odstavci 9 pak stanoví, že „ostatní území, pro které nejsou speciální regulativy zpracovány, je krajinné území. V tomto prostoru je výstavba vyloučena s výjimkou liniových staveb, staveb pro technickou infrastrukturu a staveb nezbytně nutných pro obhospodařování lesního a zemědělského půdního fondu.“

V případě přenesené působnosti se výhrada zákona neuplatní, takže zákon může svěřit danou problematiku právním předpisům nižší právní síly a může také upravit vzájemné vztahy mezi nimi. Jestliže zákon stanoví, že nařízení obce o stavební uzávěře musí být v souladu s cíli, záměry a dokumentací územního plánování, pak tímto blanketním způsobem závazně vymezil jeho obsah. Pokud nařízení obce o stavební uzávěře nebude v souladu s cíli, záměry a dokumentací územního plánování, dostane se do rozporu nejen s konkrétní obecně závaznou vyhláškou obce, ale i do rozporu se zákonem, který soulad s cíli, záměry a dokumentací územního plánování podle obecně závazné vyhlášky přikazuje. Ústavní soud proto je příslušný, aby soulad napadeného nařízení obce s čl. 9 odst. 3 obecně závazné vyhlášky o závazných částech územního plánu posoudil.

Ústavní soud však dospěl k závěru, že napadené nařízení není s čl. 9 odst. 3 obecní vyhlášky, zprostředkovaně tedy s § 10, § 37 odst. 1 a 2 a § 39 stavebního zákona, v rozporu. Ústavní soud musí přisvědčit obci Lipník, že nařízením vyhlášená stavební uzávěra se od cílů a záměrů územního plánování neodchyluje. Je logické, že vymezení stavební uzávěry může být detailnější, neboť nařízení obce se týká pouze specifikovaného území, kdežto čl. 3 odst. 9 vyhlášky se týká celého neurbanizovaného území či území k urbanizaci určeného územním plánem obce. Zjištěné drobné formulační rozdíly mezi napadeným nařízením a obecně závaznou vyhláškou nemohou odůvodnit závěr o nezákonnosti napadeného nařízení. Bylo by popřením smyslu stavební uzávěry, pokud by musela být obsahově stejně vymezena již v územním plánu. Stavební uzávěru lze dokonce stanovit i pro území, v němž územní plán výstavbu povoluje, např. jako dočasné opatření do doby schválení podrobnější územně plánovací dokumentace pro dané území. Mezi nařízením o stavební uzávěře a obecně závaznou vyhláškou obce tedy není vztah právního předpisu nižší právní síly a právního předpisu vyšší právní síly. Metody právní regulace v obou případech nejsou totožné. Při vyhlásování stavební uzávěry je třeba zkoumat, zda stavební uzávěra ve světle cílů a záměrů územního plánování obstojí. Hodnocení souladu s cíli a záměry územního plánování v daném území se nevyčerpává vydáním územního rozhodnutí. Tento soulad je třeba hodnotit i nadále při rozhodování na nižších patrech abstraktnosti. Např. i při rozhodování o vydání stavebního povolení ke stavbě konkrétní stavby se musí stavební úřad zabývat otázkou, zda lze takovou stavbu povolit vzhledem k cílům, záměrům a dokumentaci územního plánování, tj. i vzhledem k obecně závazné vyhlášce, kterou byl schválen územní plán.

Napadené nařízení je podle tvrzení navrhovatele konečně v rozporu s § 40 odst. 2 stavebního zákona, který podle jeho názoru neumožňuje stanovit stavební uzávěru jako trvalou.

Podle § 40 odst. 2 stavebního zákona „dobu platnosti rozhodnutí o ... stavební uzávěře stanoví stavební úřad [resp. obec, pokud ji vyhláší nařízením obce (§ 33 odst. 3 stavebního zákona)]. Jestliže nelze platnost rozhodnutí předem časově omezit, rozhodne stavební úřad [resp. obec] o ukončení jeho platnosti, zanikne-li účel, pro který bylo územní rozhodnutí vydáno.“

Ústavní soud souhlasí s navrhovatelem, že stavební uzávěru skutečně nelze stanovit jako trvalou, pokud by toto slovo mělo vyjadřovat její nezměnitelnost a nezrušitelnost na věky věků. Tak tomu však samozřejmě není. Slovnímu vyjádření „trvalá stavební uzávěra“ je třeba rozumět tak, že jde o stavební uzávěru vyhlášenou na dobu neurčitou.

Z díkce ustanovení § 40 odst. 2 stavebního zákona přitom zřetelně vyplývá, že stavební zákon výslovně předpokládá, že platnost stavební uzávěry nebude předem časově omezena, což jinými slovy znamená, že bude vyhlášena na dobu neurčitou do doby, než bude odpovídajícím způsobem zrušena z důvodu, že zanikl účel, pro který byla vyhlášena. V daném případě byla stavební uzávěra pro část katastrálního území Lipník vyhlášena na dobu neurčitou za účelem ochrany přírodovědné, krajinné a estetické hodnoty území a zlepšení jeho rekreačního potenciálu a kvality životního prostředí. Dospěje-li příslušný orgán obce k závěru, že tento účel zanikl, nebrání mu nic, aby stavební uzávěru zrušil, přestože byla označena jako trvalá.

Ústavní soud proto konstatuje, že napadené nařízení není v rozporu ani s § 40 odst. 2 stavebního zákona. Po provedeném řízení tedy Ústavní soud uzavírá, že nejsou dány důvody ke zrušení nařízení obce Lipník č. 1/2005, o vyhlášení stavební uzávěry pro část katastrálního území Lipník, a proto návrh v celém rozsahu podle § 70 odst. 2 zákona o Ústavním soudu zamítá.

Předseda Ústavního soudu:
JUDr. Rychetský v. r.

Č. 133 K návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 582/1998 k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, ve znění obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 3/2003

Zákonné zmocnění k tomu, aby obec závaznou vyhláškou zakázala činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, obsažené v § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, je limitováno tím, že takový zákaz se musí vztahovat „na některá veřejná prostranství v obci“. Imperativ určitosti právního příkazu či zákazu vyžaduje, aby takové prostranství bylo v obecně závazné vyhlášce určeno co možná nejpresněji, tj. tak, aby jeho lokalizace byla dostatečně konkrétní a nevyvolávala žádné interpretační pochybnosti.

Tento požadavek určitosti nebyl v napadené vyhlášce splněn. Zákazy obsažené v čl. 3 odst. 1 napadené vyhlášky jsou vztaheny na veřejně přístupná místa, přičemž tento termín je odlišný od termínu veřejná prostranství použitý v § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vymezení pojmu veřejně přístupné místo v napadené vyhlášce je nepřesné a nedostatečně konkrétní. Některá ve vyhlášce příkladmo uváděná místa, jako jsou dvorní trakty, lávky, vodní plochy, parkoviště, letiště, nádraží, hřiště, koupaliště, dětská hřiště, pískoviště nebo jiná místa, kde si hrají děti, nemusí mít nutně povahu veřejného prostranství, protože jejich zpřístupnění závisí na vůli vlastníka nebo provozovatele.

Za situace, kdy zákonné zmocnění k zakazu činností uvedených v § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se týká pojmu „veřejné prostranství“, bylo nadbytečné a matoucí zavádět v čl. 2 odst. 1 napadené vyhlášky duplicitní termín „veřejně přístupné místo“. Pojem „veřejné prostranství“ je přitom vymezen zákonnou definicí obsaženou v § 34 citovaného zákona.

Obecně závaznou vyhláškou obce nelze vydat zákaz „konzumovat alkoholické nápoje“ na veřejných prostranstvích. Oprávnění vydat takový zákaz v obecně závazné vyhlášce obce nelze oprít o zmocňovací ustanovení § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, protože obecně závaznými vyhláškami vydanými na základě tohoto zmocňovacího ustanovení nelze regulovat činnosti, které jsou upraveny speciálním právním předpisem. V projednávaném případě je takovým speciálním právním předpisem zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomanie-mi, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení § 4 odst. 3 posledně

jmenovaného zákona zakotvuje oprávnění obce obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat na veřejně přístupných místech „prodej a podávání alkoholických nápojů“, nikoliv však jejich konzumaci.

Ze žádné zákonné normy nelze odvodit paušální zákaz veškeré konzumace alkoholu na všech veřejných prostranstvích. Jak známo, konzumace alkoholu má mnoho kvalitativně a kvantitativně odlišných forem a stupňů, z nichž jistá část je společensky tolerována i na veřejných prostranstvích. Stanovení těch forem konzumace alkoholu, které by svou intenzitou mohly narušit veřejný pořádek nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, by vyžadovalo preciznější definici v právním předpise.

Nález

pléna Ústavního soudu složeného z předsedy soudu JUDr. Pavla Rychetského a soudců JUDr. Stanislava Balíka, JUDr. Františka Duchoně, JUDr. Vojena Güttlera, JUDr. Pavla Holländera, JUDr. Ivany Janů, JUDr. Dagmar Lastovecké, JUDr. Jiřího Muchy, JUDr. Jana Musíla, JUDr. Milošlava Výborného, JUDr. Elišky Wagnerové a JUDr. Michaely Židlické ze dne 21. září 2004 sp. zn. Pl. ÚS 50/03 ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 582/1998 k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, ve znění obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 3/2003 (nález byl vyhlášen pod č. 567/2004 Sb.).

Výrok

Ustanovení článku 2 odst. 1 a článku 3 odst. 1, 2, 3 a 4 obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 582/1998 k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, ve znění obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 3/2003, se zrušují dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.

Odůvodnění

I.

Dne 10. 12. 2003 obdržel Ústavní soud návrh ministra vnitra na zrušení ustanovení čl. 2 odst. 1 a čl. 3 odst. 1, 2, 3 a 4 obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 582/1998 k zabezpečení místních

záležitostí veřejného pořádku, ve znění obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 3/2003. Protože návrh splňuje všechny náležitosti stanovené zákonem č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), nic nebránilo jeho projednání plénem Ústavního soudu.

II.

Obecně závazná vyhláška města Chebu č. 582/1998 k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku byla vydána na základě § 17 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Byla schválena dne 11. 6. 1998 nadpoloviční většinou všech členů Zastupitelstva města Chebu, byla řádně vyhlášena a nabyla účinnosti dnem 1. 7. 1998.

Dne 3. 7. 2003 byla na základě § 10 písm. a) a § 84 odst. 2 písm. i) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, přijata obecně závazná vyhláška města Chebu č. 3/2003, kterou se mění obecně závazná vyhláška města Chebu č. 582/1998 k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Vyhláška č. 3/2003 byla schválena nadpoloviční většinou všech členů Zastupitelstva města Chebu, byla řádně vyhlášena a nabyla účinnosti dnem 20. 7. 2003.

III.

Nyní platný (novelizovaný) text vyhlášky navrhovaný ke zrušení zní takto:

„Čl. 2

Vymezení základních pojmů

(1) Veřejně přístupnými místy se rozumí místa, která slouží veřejnému užívání (například místní a účelové komunikace, náměstí, sady, silnice, stezky pro chodce, stezky pro cyklisty, vnitroblokové spojovací cesty, dvorní trakty, mosty, lávky, podchody, nábřeží, plochy veřejné zeleně, vodní plochy, odpočívadla u komunikací), a objekty, které jsou přístupné každému (například tržiště, parkoviště, letiště, nádraží, přístřešky zastávek veřejné dopravy, hřiště, koupaliště, veřejná tábořiště). Nezáleží přitom na formě vlastnictví těchto míst.

Čl. 3

(1) Na veřejně přístupných místech na správním území města Chebu se zakazuje

- a) ponechávat zvířata volně pobíhat po veřejně přístupných místech,
- b) vstupovat se zvířaty nebo je vpouštět na dětská hřiště, pískoviště nebo jiná místa, kde si hrají děti, nebo na vodní plochy mezi koupající se občany,
- c) provádět jakékoli formy žebření.

(2) Na veřejných prostranstvích, jmenovitě na náměstí Dr. Milady Horákové, náměstí Krále Jiřího z Poděbrad, tř. Svobody, na přilehlých parkovištích a účelových plochách obchodních domů Albert, Delvita, Hypernova,

Kaufland, Lidl, Norma, Penny Market, Plus, Prior a v parcích Sady míru a Městské sady se zakazuje prodávat, podávat nebo konzumovat alkoholické nápoje.

(3) Zákaz prodeje, podávání nebo konzumování alkoholických nápojů se nevztahuje na obchody a provozovny k tomu určené a pro tento účel zkolaudované, včetně restaurací, kaváren a vináren, pokud v rámci služeb těchto zařízení jsou používány, podávány a konzumovány alkoholické nápoje na částech veřejných prostranství před jejich stálými provozovny a jsou určeny k tomuto účelu.

(4) Zákaz prodeje, podávání nebo konzumování alkoholických nápojů na veřejných prostranstvích se nevztahuje na stánkový prodej uskutečňovaný

a) při veřejných akcích, jejichž termín a místo konání budou vyhlášeny Městským úřadem Cheb (např. městské slavnosti, vánoční a velikonoční trhy apod.),

b) při veřejných akcích občanského sdružení nebo politické strany ohlášených podle právního předpisu¹⁾.

¹⁾ Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění zákonů č. 175/1990 Sb., 151/2002 Sb. a 259/2002 Sb.“

IV.

Ministerstvo vnitra dospělo k názoru, že ustanovení čl. 2 odst. 1 a čl. 3 odst. 1, 2, 3 a 4 citované vyhlášky jsou v rozporu se zákonem, a proto opatřením ze dne 16. 9. 2003 č. j. MS-1641/2-2003 zahájilo správní řízení o pozastavení jejich účinnosti. Protože město Cheb nezjednálo nápravu, rozhodlo Ministerstvo vnitra dne 14. 11. 2003 o pozastavení účinnosti uvedených ustanovení; toto rozhodnutí nabývalo právní moci dne 18. 11. 2003.

Ministr vnitra ve svém návrhu na zrušení uvedených ustanovení vyhlášky města Chebu předloženém Ústavnímu soudu vyslovuje názor, že tato vyhláška je v rozporu s ustanovením § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a s ustanovením § 4 odst. 3 zákona č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění pozdějších předpisů. Domnívá se rovněž, že tím, že tato vyhláška stanoví povinnosti (zákazy) bez zákonného podkladu a nad rámec samostatné působnosti obce, dostala se do rozporu s čl. 2 odst. 3 a 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 2 odst. 4 a čl. 104 odst. 3 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“). Proto navrhuje, aby Ústavní soud citovaná ustanovení vyhlášky zrušil.

V.

Na výzvu Ústavního soudu se k návrhu ministra vnitra vyjádřilo město Cheb svým podáním ze dne 5. 2. 2004. Ve vyjádření se uvádí, že důvodem k vydání napadené vyhlášky byla snaha zabránit

společensky škodlivým a nežádoucím jevům, jako je prodej a konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích, žebrání a volný pohyb zvířat. Tyto jevy vedou často k narušování veřejného pořádku a poškozování dobrých mravů, jsou špatným příkladem pro děti a mládež a jsou občany odsuzovány. Podotýká se, že v době vydání vyhlášky ještě neplatil zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, (účinný od 1. 1. 2004) zakazující v § 132 a 133 prodej tabákových výrobků a lihovin na tržištích, v tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím. Protože dle názoru města Chebu napadená vyhláška není v rozporu se zákony ani s ústavními předpisy, navrhuje se odmítnutí návrhu ministra vnitra.

Veřejný ochránce práv JUDr. Otakar Motejl svým vyjádřením ze dne 19. 1. 2004 sdělil, že nevstupuje do řízení před Ústavním soudem.

Oba účastníci řízení vyslovili souhlas s tím, aby Ústavní soud upustil od ústního jednání podle § 44 odst. 2 zákona o Ústavním soudu.

VI.

Listina v čl. 2 odst. 2 obsahuje toto ustanovení: „Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.“. Dále v čl. 4 odst. 1 se praví: „Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.“.

Ústava v čl. 2 odst. 4 říká: „Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“. Článek 104 odst. 3 stanoví, že „Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.“.

Zákon č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, stanoví v § 10: „Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou

a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány, ...“.

Zákon č. 37/1989 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení § 4 odst. 3 říká:

„Obce v samostatné působnosti mohou obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat:

a) v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej a podávání alkoholických nápojů nebo tabákových výrobků

v zařízeních veřejného stravování, v prodejnách potravin nebo na jiných veřejně přístupných místech“.

VII.

Ústavní soud posoudil ve světle popsaného ústavního rámce napadenou obecně závaznou vyhlášku města Chebu a zjistil, že tato vyhláška je v rozporu s ústavním pořádkem a se zákonem.

Zákonné zmocnění k tomu, aby obec závaznou vyhláškou zakázala činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, obsažené v § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je limitováno tím, že takový zákaz se musí vztahovat „na některá veřejná prostranství v obci“. Imperativ určitosti právního příkazu či zákazu vyžaduje, aby takové prostranství bylo v obecně závazné vyhlášce určeno co možná nejpřesněji, tj. tak, aby jeho lokalizace byla dostatečně konkrétní a nevyvolávala žádné interpretační pochybnosti.

Tento požadavek určitosti nebyl v napadené vyhlášce splněn. Zákazy obsažené v čl. 3 odst. 1 vyhlášky jsou vztaheny na veřejně přístupná místa, přičemž tento termín je odlišný od termínu veřejná prostranství, použitého v § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vymezení pojmu veřejně přístupné místo v čl. 2 odst. 1 napadené vyhlášky je nepřesné a nedostatečně konkrétní. Některá ve vyhlášce příkladmo uváděná místa, jako jsou dvorní trakty, lávky, vodní plochy, parkoviště, letiště, nádraží, hřiště, koupaliště, dětská hřiště, pískoviště nebo jiná místa, kde si hrají děti, nemusí mít nutně povahu veřejného prostranství, protože jejich zpřístupnění záleží na vůli vlastníka nebo provozovatele.

Za situace, kdy zákonné zmocnění k zakazu činností uvedených v § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se týká pojmu „veřejné prostranství“, bylo nadbytečné a matoucí zavádět v čl. 2 odst. 1 napadené vyhlášky duplicitní termín „veřejně přístupné místo“. Pojem „veřejné prostranství“ je přitom vymezen zákonnou definicí obsaženou v § 34 citovaného zákona, kde se praví: „Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“

Použití termínu „veřejně přístupné místo“ může způsobovat interpretační potíže i proto, že v jiných českých právních předpisech se vyskytuje jazykově velmi blízký termín „místo veřejnosti přístupné“ (např. v § 202 trestního zákona), přičemž interpretace tohoto posledně uvedeného termínu v odborné literatuře a v judikatuře (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 3 Tdo 969/2002 nebo sp. zn. 6 Tdo 220/2003) je odchylná od definičního vymezení v čl. 2 napadené vyhlášky.

Ústavní soud dále konstatuje, že město Cheb nebylo oprávněno v čl. 3 odst. 2 napadené vyhlášky vydat zákaz „konzumovat alkoholické nápoje“ na veřejných prostranstvích. Oprávnění vydat takový zákaz v obecně závazné vyhlášce obce nelze opřít o zmocňovací ustanovení § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, protože obecně závaznými vyhláškami vydanými na základě tohoto zmocňovacího ustanovení nelze regulovat činnosti, které jsou upraveny speciálním právním předpisem (k tomu viz náleží Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 42/97, Sběrka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 14, náleží č. 85; vyhlášen pod č. 162/1999 Sb.). V projednávaném případě je takovým speciálním právním předpisem zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomanii, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení § 4 odst. 3 posledně jmenovaného zákona zakotvuje oprávnění obce obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat na veřejně přístupných místech „prodej a podávání alkoholických nápojů“, nikoliv však jejich konzumaci.

Ze žádné právní normy nelze odvodit paušální zákaz veškeré konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích. Ústavní soud samozřejmě setrvává na svém názoru vysloveném již v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 42/97, že „nemírné pití alkoholu na očích veřejnosti je společensky škodlivým jevem, který bývá příčinou narušování veřejného pořádku a poškozují dobré mravy v obci, je špatným příkladem a kazí děti a mládež“, nicméně připomíná, že takové, zajisté oprávněné negativní hodnocení, se vztahuje k nemírnému požívání alkoholu. Jak známo, konzumace alkoholu má mnoho kvalitativně a kvantitativně odlišných forem a stupňů, z nichž jistá část je společensky tolerována i na veřejných prostranstvích. Stanovení těchto forem konzumace alkoholu, které by svou intenzitou mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, by vyžadovalo preciznější definici v právním předpise.

Ústavní soud tedy konstatuje, že ustanovení čl. 2 odst. 1 a čl. 3 odst. 1, 2, 3 a 4 obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 582/1998 k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, ve znění obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 3/2003, jsou v rozporu jak s citovanými ustanoveními Ústavy a Listiny, tak zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 37/1989 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Proto tato ustanovení obecně závazné vyhlášky města Chebu Ústavní soud zrušil podle § 70 odst. 1 zákona o Ústavním soudu.

Projednávaná právní problematika i všechny skutkové okolnosti případu byly dostatečně zřejmé z listinných podkladů a protože se od ústního jednání nedalo očekávat další objasnění věci, Ústavní soud od něj se souhlasem obou účastníků upustil podle § 44 odst. 2 zákona o Ústavním soudu.

V následující tabulce srovnávám jednotlivé druhy místních poplatků a jejich parametrů před a po poslední novele dané zákonem č. 229/2003 Sb., a změnu v prominutí poplatků. Změny, jež novela přinesla, jsou vyznačeny tučně.

DRUH POPLATKU	USTANOVENÍ ZÁKONA	MÍSTNÍ POPLATEK PŘED NOVELOU	MÍSTNÍ POPLATEK PO NOVELE
ze psů	§ 2	vlastník psa, až 1 000 Kč/rok za 1 psa staršího 6 měsíců, důchodci až 200 Kč, za každého dalšího psa až o 50 % více	držitel psa, až 1 500 Kč/rok za 1 psa staršího 3 měsíce , důchodci až 200 Kč, za každého dalšího psa až o 50 % více
za lázeňský a rekreační pobyt	§ 3	až 15 Kč/den; popř. stanovený paušál	až 15 Kč/den; popř. stanovený paušál
za užívání veřejného prostranství	§ 4	až 10 Kč za m ² /den umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí – až desetinásobek; popř. stanovený paušál	až 10 Kč za m ² /den umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí – až desetinásobek; popř. stanovený paušál
ze vstupného	§ 6	až 20 % z vybraného vstupného (včetně DPH); popř. dohodnutý paušál	až 20 % z vybraného vstupného (bez DPH) ; popř. dohodnutý paušál
z ubytovací kapacity	§ 7	až 2 Kč/využití lůžko/den; popř. dohodnutý paušál	až 4 Kč/využití lůžko/den ; popř. dohodnutý paušál
za povolení ke vjezdu s motor. vozidlem do vybraných míst a částí	§ 10	až 20 Kč/den; popř. dohodnutý paušál	až 20 Kč/den; popř. dohodnutý paušál
z výherních hracích přístrojů	§ 10a	1 000 až 5 000 Kč/3 měsíce	1 000 až 5 000 Kč/3 měsíce
z komunálních odpadů	§ 10b	až 250 Kč/osobu/kalendářní rok za provoz systémů komunálních odpadů až 250 Kč/osobu/kalendářní rok ze skutečných nákladů předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu	až 250 Kč/osobu/kalendářní rok za provoz systémů komunálních odpadů až 250 Kč/osobu/kalendářní rok ze skutečných nákladů předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu
za zhodnocení stavebního pozemku	§ 10c	maximálně rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na vodovod a kanalizaci a ceny pozemku s touto možností	maximálně rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na vodovod a kanalizaci a ceny pozemku s touto možností
Prominutí poplatku	§ 16	Obec: prominutí poplatku poplatkovému subjektu (poplatníkovi i plátcí). MF ČR: prominutí příslušen. poplatku poplat. subjektu (poplatníkovi i plátcí)	Obec: prominutí poplatku i příslušenství poplatku pouze poplatníkovi.

Oddíl 4

5760

Nálezy Ústavního soudu

5765

Pl. ÚS 16/02

Obec je oprávněna zakotvit v obecně závazné vyhlášce vydané na základě ustanovení § 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, osvobození či úlevu od poplatků (§ 15 cit. zákona) za předpokladu, že tím nedochází k obcházení zákona a diskriminaci poplatníků. Při posuzování této skutečnosti je třeba zkoumat smysl a účel daného osvobození (úlevy).

Pokud příslušné znění zákona č. 185/2001 Sb. nepředpokládalo, že obec může od fyzických osob za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vybírat úhradu na smluvním základě, nemůže obecně závazná vyhláška stanovovat takové „osvobození“ od poplatku, které následně umožňuje obci pro jednu kategorii poplatníků zavést takovou smluvní úhradu, jež je v zásadě v nižší výši, než činí poplatková povinnost.

Jiný postup představuje porušení výše citovaného zákona a současně znamená obcházení § 10b odst. 3 zákona o místních poplatcích, neboť uvedené ustanovení jednoznačně vymezuje, jak mají být náklady obce vznikající v souvislosti s nakládáním s komunálním odpadem rozděleny mezi dvě kategorie poplatníků (s trvalým bydlištěm v obci a bez něj). Důsledkem toho rovněž je, že dochází k diskriminaci poplatníků, kdy jedna skupina poplatníků protiprávně (a nedůvodně) znevýhodněna před druhou.

Ústavní soud

rozhodl v plénu, ve věci návrhu přednosta Okresního úřadu ve Žďáru nad Sázavou na zrušení obecně závazné vyhlášky obce V. ze dne 6. 12. 2001 č. 04/2001 (pozn.: na vyhlášce je omylem uvedeno č. 04/20001) o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, se souhlasem účastníků řízení bez ústního jednání, takto:

I. Ustanovení čl. 4 obecně závazné vyhlášky obce V. ze dne 6. 12. 2001 č. 04/2001 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, se dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů zrušuje.

II. Ve zbývajících částech návrhu zamítá.

Odůvodnění

I.

Návrhem ze dne 3. 7. 2002, podaným ve shodě se zákonem § 64 a násl. zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů; (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), navrhl přednosta Okresního úřadu ve Žďáru nad Sázavou zrušení v záhlaví citované obecně závazné vyhlášky obce V. (dále také jen „vyhláška“), vydané v samostatné působnosti obce, jejíž znění je následující:

„Obecně závazná vyhláška obce V. č. 04/20001 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Zastupitelstvo obce V. vydává dne 6. 12. 2001 podle ustanovení § 15, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, a v souladu

ustanoveními § 10, písm. a) a § 84, odst. 2, písm. i) zákona č. 128/2000 Sb.,
o obcích (obecní zřízení) tuto obecně závaznou vyhláškou.

Čl. 1

Správu poplatku vykonává obecní úřad V. (dále jen „správce poplatku“) a v řízení ve věcech poplatku se postupuje podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, pokud zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, nestanoví jinak.

Čl. 2

Poplatník

Poplatek platí:

- a) fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt. Za domácnost může být poplatek odveden společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem. Tyto osoby jsou povinny správci poplatku oznámit jména a data narození osob, které poplatek odvádějí,
- b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není nahlášená k trvalému pobytu žádná fyzická osoba. Má-li k této stavbě vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu.

Čl. 3

Sazba poplatku

1. Sazba poplatku pro poplatníka podle Čl. 2, písm. a) a b) této vyhlášky činí 467, Kč a je tvořena:

- a) z částky 250,- Kč za kalendářní rok a
- b) z částky 217,- za kalendářní rok. Tato částka je stanovena podle skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu. Skutečné náklady činily 164 796,- Kč a byly rozúčtovány takto:

$$164\,716\text{ Kč} : 760\text{ osob} = 217,-\text{ Kč/osoba}$$

2. V případě změny místa trvalého pobytu nebo změny vlastnictví stavby, která je určena nebo slouží k individuální rekreaci v průběhu kalendářního roku, se uhradí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu nebo vlastnictví stavby v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav na konci tohoto měsíce.

Čl. 4

Osvobození

1. Od poplatku jsou osvobozeni:
  - poplatníci podle čl. 2 odst. a) této vyhlášky, kteří využijí možnosti dle vyhl. č. 03/2001 čl. 4, odst. 9 o systému nakládání s odpady na území obce V. to ve výši 100% při splnění následujících podmínek:
  - uzavřou s obcí V. dohodu na odvoz přiměřeného počtu odpadních nádob (popelnice)
  - prokazatelným způsobem tak budou likvidovat přiměřené množství odpadů
  - dodržují ostatní povinnosti vyplývající z vyhlášky o systému nakládání s odpady na území obce Vír.
  - uzavře dohodu včetně úhrady do konce ledna 2002
  - v případě zjištění nesplnění některých z podmínek, nárok na osvobození zaniká a poplatek bude vyměřen zpětně v plné výši.

2. Vznik nároku na osvobození od placení poplatku je poplatník povinen oznámit ve lhůtě do 15 dnů písemně nebo ústně do protokolu správci poplatku, ode dne, kdy nastala skutečnost zakládající nárok na osvobození. Ve stejné lhůtě je osvobozený poplatník povinen oznámit zánik nároku na osvobození.

Čl. 5

Splatnost

1. Poplatek pro poplatníka podle Čl. 2, písm. a) této vyhlášky je splatný v jedné splátce a to vždy od 15 ledna do 31. ledna příslušného roku.

2. Poplatek pro poplatníka podle Čl. 2, písm. b) této vyhlášky je splatný v jedné splátce a to vždy nejpozději do 31. března příslušného roku.

Čl. 6

Ohlašovací povinnost

Poplatník podle Čl. 2, písm. a) této vyhlášky je povinen ohlásit správci poplatku zánik jeho poplatkové povinnosti v důsledku změny trvalého pobytu v obci a to nejpozději do 10 dnů ode dne, kdy tato změna nastala.

1. Poplatník podle Čl. 2, písm. b) této vyhlášky je povinen ohlásit správci poplatku zánik jeho poplatkové povinnosti v důsledku změny vlastnictví ke stavbě určené nebo sloužící individuální rekreaci.

Čl. 7

Nebude-li poplatek zaplacen včas nebo ve správné výši, vyměří správce poplatku vždy poplatek platebním výměrem a může zvýšit včas nezaplacený poplatek až o 50 %. Vyměřený poplatek se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

Čl. 8

Tomu, kdo nesplní ve lhůtě stanovené touto vyhláškou nebo rozhodnutím povinnost nepeněžitě povahy, může správce poplatku uložit pokutu podle ustanovení §37, zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 9

1. Pokud poplatník nesplní svoji oznamovací (poplatkovou) povinnost určenou touto obecně závaznou vyhláškou, lze dlužný poplatek vyměřit do tří let od konce kalendářního roku, ve kterém oznamovací (poplatková) povinnost vznikla.

2. Promlčecí lhůty jsou posuzovány podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 10

Správce poplatku může na základě žádosti poplatníka v jednotlivých případech snížit nebo prominout, a to z důvodu zmírnění nebo odstranění tvrdosti.

Čl. 11

Tato vyhláška nabývá účinnosti dne 1. 1. 2002.

místostarosta
starosta obce

Vyvěšeno dne: 10 pros 2001
Sejmuto dne:“

Přednosta Okresního úřadu ve Žďáru n. Sázavou ve svém návrhu uvádí, že na základě § 15 odst. 1 písm. h) zákona č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech, ve znění pozdějších předpisů, vydal dne 20. 2. 2002 opatření, kterým podle § 124 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o obcích“) pozastavil výkon vyhlášky pro její nezákonnost. Zastupitelstvo obce na svém zasedání dne 26. 4. 2002 vzalo na vědomí pozastavení vyhlášky. Na dalším zasedání konaném dne 26. 6. 2002 nebylo ve věci vyhlášky konáno. Vzhledem k těmto skutečnostem podává podle čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) návrh na její zrušení.

Navrhovatel ve svém návrhu vychází z toho, že uvedená vyhláška byla vydána zákonným způsobem čl. 104 odst. 3 Ústavy, § 10 písm. a), § 84 odst. 2 písm. i) a § 92 odst. 3 zákona o obcích. Tento právní předpis je tedy platný, a účinnosti nabyl 1. 1. 2002. Dále se v návrhu uvádí, že danou vyhláškou byl zaveden poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, jenž je upraven v § 1 písm. h) a § 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“). Podle § 10b odst. 3 a § 15 zákona o místních poplatcích (pozn.: ve znění účinném do 31. 12. 2002) je vyhláškou stanoveno, kdo je poplatníkem (Čl. 2), jaká je sazba poplatku (Čl. 3) a kdo je od poplatku osvobozen (Čl. 4), když předtím obec V. podle § 17 odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o odpadech“), zavedla s účinností od 1. 1. 2002 obecně závaznou vyhláškou č. 03/2001 (ze dne 6. 12. 2001) systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen „systém nakládání s komunálním odpadem“).

Podle navrhovatele je z těchto skutečností patrné, že obec V. je oprávněna vybírat pouze poplatek za provoz systému nakládání s komunálním odpadem. Uvedený poplatek byl sice zaveden, avšak v Čl. 4 vyhlášky obec stanovila pro část poplatníků jiný způsob placení úhrad na úseku odpadového hospodářství, jehož základem není povinnost stanovená právním předpisem platit poplatek, tj. vyhláškou vydanou v rámci normotvorné činnosti obce v oblasti veřejného práva, ale dohoda uzavřená mezi obcí a částí poplatníků jako dvoustranný právní úkon podle norem soukromého práva. Vyhláška odporuje zákonu o místních poplatcích v tom, že zavádí de facto dva způsoby zpoplatnění, z nichž jeden je upraven v jejím Čl. 4 a představuje nový druh smluvního ujednání o placení úhrady, který nemá oporu v zákoně o místních poplatcích. Je tedy zřejmé, že pokud obec V. upravila obecně závaznou vyhláškou systém nakládání s komunálním odpadem podle zákona o odpadech a zavedla poplatek podle zákona o místních poplatcích obecně závaznou vyhláškou, pak není oprávněna zavést jinou formu úhrady než uvedený poplatek. Není tedy oprávněna zavést ani formu úhrad na základě smlouvy uzavřené mezi obcí a některými poplatníky, ani osvobodit tuto část poplatníků v obecně závazné vyhlášce. Kromě toho právní úprava uzavírání dohod je neurčitá a vykazuje znaky obcházení zákona, zejména zákona o místních poplatcích. Vzhledem k těmto skutečnostem navrhuje přednosta Okresního úřadu ve Žďáru nad Sázavou, aby byla napadená vyhláška zrušena.

II.

Obec V. ve svém vyjádření k návrhu, podepsaném starostkou J. H-vou, uvedla, že napadená vyhláška byla schválena 6. 12. 2001, vyvěšena 10. 12. 2001 a sejmuta 2. 1. 2002, o vyhlášce byli rovněž občané informováni letáčkem doručeným do každé domácnosti v obci. To, co bylo uvedeno, bylo na žádost Ústavního soudu doplněno vyjádřením ze dne 21. 10. 2002, v němž se uvádí, že

zastupitelstvo obce má 15 členů a příslušného zasedání zastupitelstva se zúčastnilo 14 členů, přičemž všichni hlasovali pro přijetí vyhlášky. K meritu věci pak obec V. uvedla, že v obci je zavedeno třídění odpadů s vážením popelnic a že občanům trvale v obci bydlícím bylo umožněno podle obecně závazné vyhlášky č. 03/2001 v tomto systému pokračovat, a tedy i pokračovat v systému placení podle skutečné váhy komunálního odpadu. Zastupitelstvo obce V. - podle svého rozhodnutí, učiněného na veřejném zasedání dne 29. 7. 2002 - na vyhlášce č. 04/20001 nadále trvá.

III.

Ústavní soud si pro účely posouzení daného návrhu vyžádal odborné vyjádření Ministerstva financí. To ve svém dopise ze dne 27. 9. 2002, č.j. 263/93401/2002, uvedlo, že s osvobozením uvedeným v čl. 4 napadené vyhlášky nelze souhlasit, neboť zakládá rozpor se zákonem o odpadech a zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů. Zdůvodňuje to tím, že zákon o odpadech nedefinuje komunální odpad jako majetek fyzické osoby, při jehož likvidaci by obec této fyzické osobě poskytovala službu. Naopak z § 4 zákona o odpadech vyplývá, že v okamžiku, kdy fyzická osoba odloží komunální odpad na místě k tomu určeném, stává se původcem a vlastníkem těchto odpadů obec. Obci pak je, pokud jde o nakládání s komunálním odpadem, stanovena zákonem o odpadech (§ 17 odst. 3 a 4) povinnost určit místo pro odkládání komunálního odpadu fyzickou osobou a povinnost této osoby odložit odpad na určeném místě. Z toho je zřejmé, že obec nemůže vázat osvobození od poplatku za provoz systému nakládání s komunálním odpadem na smluvní ujednání obce s občanem, na jehož základě pak obec vykonává pro fyzickou osobu službu při likvidaci komunálního odpadu. Po nabytí účinnosti zákona o odpadech (tj. 1. 1. 2002) lze stanovit v souladu se zákonem o místních poplatcích poplatkovou povinnost fyzickým osobám pouze obecně závaznou vyhláškou o místním poplatku za provoz systému nakládání s komunálním odpadem. Podle zákona č. 526/1990 Sb., se ceny sjednávají mezi prodávajícím a kupujícím; v daném případě však pro tento akt chybí předmět plnění ze strany obce, tj. služba poskytovaná občanovi v souvislosti s odklizením a likvidací komunálního odpadu.

IV.

Podle čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy rozhoduje Ústavní soud o zrušení jiných právních předpisů, tedy i obecně závazných vyhlášek obcí vydaných v jejich samostatné působnosti, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem nebo zákonem. Vzhledem k § 68 odst. 2 zákona o Ústavním soudu je v tomto řízení Ústavní soud povinen také zkoumat, zda napadený právní předpis byl vydán ústavně předepsaným způsobem.

Obecně závazná vyhláška byla přijata dne 6. 12. 2001 (vyhlášena 10. 12. 2001); na její přijetí a publikaci se vztahoval zákon o obcích. Podle § 35, § 64 odst. 2 písm. i) a § 10 písm. a) zákona o obcích může zastupitelstvo v rámci samostatné působnosti obce vydávat obecně závazné vyhlášky a ukládat povinnosti ve věcech stanovených zvláštním zákonem. Podle ustanovení § 1 a § 13 zákona o místních poplatcích (ve znění účinném do 31. 12. 2002) mohou obce vybrat zákonem taxativně stanovené místní poplatky, jejichž zavedení, jakož i další náležitosti s tímto zavedením spojené stanoví obecně závaznou vyhláškou.

Jak Ústavní soud zjistil ze zápisu z veřejného zasedání obecního zastupitelstva ve Víru, konaného dne 6. 12. 2001, a z příslušné prezenční listiny, projednávání obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích se zúčastnilo 14 z celkem

15 členů zastupitelstva a vyhláška byla schválena všemi hlasy. Vyhláška byla v souladu s § 12 odst. 1 a 2 zákona o obcích vyvěšena na úřední desce od 10. 12. 2001 do 2. 1. 2002. Ústavní soud má tedy za to, že napadená obecně závazná vyhláška byla v oblasti samostatné působnosti obce vydána ústavně předepsaným způsobem a nabyla účinnosti tak, jak je v ní uvedeno. Dopisem ze dne 20. 2. 2002 přednosta Okresního úřadu ve Žďáru nad Sázavou, Ing. K. P., pozastavil výkon předmětné vyhlášky. Zastupitelé obce V. se s tímto rozhodnutím seznámili na zasedání konaném dne 26. 4. 2002. Zastupitelstvo nápravu nezjednálo a neučinilo tak ani na dalším zasedání dne 26. 6. 2002.

Ústavní limity pro vydávání obecně závazných vyhlášek obcí v jejich samostatné působnosti jsou určeny v čl. 104 odst. 3 Ústavy, podle něhož zastupitelstva obcí mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky. Působnost obce v tomto směru vyplývá z § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích, podle něhož se obec při výkonu samostatné působnosti při vydávání obecně závazných vyhlášek řídí jen zákony. Ve svých dřívějších nálezech Ústavní soud několikrát judikoval, že podle čl. 4 odst. 1, čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 4 Ústavy pro oblast působnosti obce vyplývá, že v případech, kdy obec vystupuje jako subjekt určující pro občana povinnosti jednostrannými zákazy a příkazy, tj. jestliže vydává obecně závazné vyhlášky, jejichž obsahem jsou právní povinnosti, může tak činit jen v případě výslovného zákonného zmocnění (náleze ze dne 19. 1. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 5/93, a ze dne 5. 4. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 26/93, publ. in: Ústavní soud České republiky, Sbírka nálezů a usnesení, sv. 1, č. 4 a 12). Přestože tyto nálezy byly učiněny za dřívější právní úpravy [zákon ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), zrušený zákonem č. 128/2000 Sb.], závěry v nich vyslovené si nepochybně zachovávají svoji platnost i v současnosti (viz náleze ze dne 20. 11. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 20/01, č. 8/2002 Sb.).

Po přezkoumání obecně závazné vyhlášky Ústavní soud má za to, že návrh přednosta Okresního úřadu ve Žďáru nad Sázavou je částečně důvodný, pokud jde o čl. 4 napadené vyhlášky. Ústavní soud při posuzování návrhu vycházel v první řadě z toho, že obec je třeba podle § 4 písm. p) zákona o odpadech považovat za původce komunálního odpadu, a to okamžikem, kdy fyzická osoba odpady odloží na místě k tomu určeném (uvedeným okamžikem se obec také stává vlastníkem tohoto odpadu). Vzhledem k tomu na ni dopadají - až na výjimky - všechny povinnosti původce odpadu (§ 17 ve spojení s § 16 zákona o odpadech). Jednou z povinností obce jako původce odpadu je určit místa, kam mohou fyzické osoby odkládat komunální odpad, a zajistit místa, kam mohou fyzické osoby odkládat nebezpečné složky toho odpadu. Vzhledem k určitým specifickým komunálnímu odpadu bylo na základě § 17 odst. 2 zákona o odpadech umožněno obci v samostatné působnosti stanovit obecně závaznou vyhláškou systém nakládání s komunálním odpadem. Fyzické osoby jsou pak podle § 17 odst. 4 zákona o odpadech povinny ukládat odpad na určená místa; vydá-li obec příslušnou vyhlášku o systému nakládání s komunálním odpadem, jsou fyzické osoby povinny tento systém dodržovat.

V případě, že obec využije zákonného zmocnění § 17 odst. 2 zákona o odpadech a obecně závaznou vyhláškou stanoví systém nakládání s komunálním odpadem, je podle § 1 písm. h) a § 10b odst. 1 zákona o místních poplatcích oprávněna obecně závaznou vyhláškou stanovit i poplatek za provoz takového systému. Podle § 15 zákona o místních poplatcích (ve znění účinném do 31. 12. 2002) obec v obecně závazné vyhlášce upraví podrobnosti jeho vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků; obec se v tomto ohledu řídí zákonnou právní úpravou, zejména § 10b zákona o místních poplatcích, které určuje, kdo je poplatníkem a příjemcem daného poplatku a jakým způsobem se stanoví jeho výše.

Podstatou návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce V. č. 04/2001 je nesouhlas s ustanovením Čl. 4, v němž se zakotvuje osvobození od příslušného poplatku, a to v plné výši. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že toto osvobození se vztahuje pouze na osoby, které mají v obci trvalý pobyt, tedy osoby ve smyslu § 10b odst. 1 písm. a) zákona o místních poplatcích, a je dále podmíněno tím, že (kromě jiného) tyto osoby uzavřou s obcí V. úplatnou dohodu o odvozu přiměřeného počtu odpadních nádob (popelnic) do konce ledna 2002, tj. pokud se tyto osoby dobrovolně zapojí do „systému vážení popelnicových nádob“ (Čl. 4 odst. 9 obecně závazné vyhlášky obce V. č. 03/2001).

Podle § 15 zákona o místních poplatcích je obec rovněž oprávněna stanovit osvobození od poplatku, avšak v dané věci vyvstává otázka, zda se u ustanovení Čl. 4 obecně závazné vyhlášky ve skutečnosti o osvobození ve smyslu citovaného ustanovení jedná. Jak Ústavní soud zjistil z informačního listu obce Vír, občané s trvalým pobytem v obci v podstatě mohou volit, zda zaplatí za každého člena domácnosti poplatek v plné výši, tj. 467,- Kč (odvoz popelnic bude proveden 39x za rok), nebo se zapojí do systému vážení odpadů a zálohově si předplatí uložení 700kg, resp. 1 000kg odpadu na skládce za částku 600,- Kč, resp. 815,- Kč ročně (odvoz popelnic bude proveden 26x za rok, resp. 39x za rok).

Z toho je zřejmé, že vedle poplatků, jejichž výše je stanovena podle § 10b odst. 3 zákona o místních poplatcích, se napadenou obecně závaznou vyhláškou namísto placení místního poplatku zakládá pro vymezenou skupinu osob možnost jakéhosi náhradního „plnění“, jež za určitých okolností bude pro tyto osoby - z hlediska finančních nákladů - výhodnější [viz informační list a „Dohoda o výpočtu poplatku za likvidaci komunálního odpadu podle vyhl. č. 04/2001“, podle které „poplatníci“ prohlašují, zda „uplatňují nárok na slevu dle vyhl. č. 04/2001 Čl. 4, odst. 1 písm. a)“]. O osvobození od poplatku, tj. zproštění povinnosti poskytnout peněžní plnění, se tedy stricto sensu nejedná; mohlo by se však jednat o úlevu ve smyslu § 15 zákona o místních poplatcích (ve znění účinném do 31. 12. 2002). Při posuzování této otázky je třeba přihlídnout ke skutečnému smyslu a účelu dané právní úpravy. Tím je, jak lze dovozovat z toho, co bylo uvedeno, jednak poskytnutí „slevy“ určité kategorii poplatníků, přesněji řečeno poskytnutí možnosti těmto poplatníkům využít určitého zvýhodnění, jednak vytvoření paralelního systému krytí nákladů obce při nakládání s komunálním odpadem, tj. úplat na smluvním základě. Proto bylo nezbytné zkoumat, zda je obec oprávněna takovýto systém, byť mimo napadenou vyhlášku, avšak jejím prostřednictvím, budovat.

Obecně závazná vyhláška obce V. hovoří o uzavření dohody fyzické osoby s obcí. Zákon o odpadech je založen na principu, že obec je původcem komunálního odpadu, jenž musí plnit povinnosti stanovené uvedeným zákonem. Fyzické osoby produkující komunální odpad mají pouze povinnost ukládat odpad na určeném místě a eventuálně se řídit obecně závaznou vyhláškou o nakládání s komunálním odpadem. Za účelem pokrytí nákladů, které v důsledku dané činnosti obci vzniknou, je obec oprávněna stanovit obecně závaznou vyhláškou poplatek. Možnost uzavření smluv s fyzickými osobami naopak výslovně umožňovala předchozí právní úprava (zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění účinném do 28. 2. 2000), jež vycházela z principu, že za svoz, třídění a zneškodnění komunálního odpadu fyzické osoby hradí obci cenu stanovenou podle zákona č. 526/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů; rovněž tak v budoucnosti (s účinností od 1. 1. 2003) bude obec podle zákona o odpadech mít právo „vybírat úhradu za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob na základě smlouvy“, jež musí být písemná a obsahovat výši úhrady (zákon o odpadech ve znění zákona č. 275/2001 Sb.). Zákon o odpadech tedy v současné době nepředpokládá, resp. v době přijetí napadené vyhlášky nepředpokládal možnost jiného hrazení nákladů obce

při nakládání s komunálním odpadem než prostřednictvím místního poplatku, a proto ani nepřepokládal uzavírání příslušných smluv s fyzickými osobami (na rozdíl od právnických a fyzických osob oprávněných k podnikání, pokud tyto osoby jako původci produkují odpad podobný komunálnímu, jež mohou na základě smlouvy s obcí využít systému nakládání s komunálním odpadem; § 17 odst. 5 zákona o odpadech).

Vzhledem ke kogentní a komplexní úpravě dané materie v zákoně o odpadech je třeba vycházet ze zásady, že obec není oprávněna postupovat jinak než zákonem výslovně stanoveným postupem. Výše uvedená pravidla tudíž jednoznačně vymezují rámec, v němž se obec při vytváření systému nakládání s komunálním odpadem a na něj navazujícího stanovování poplatku za provoz tohoto systému musí pohybovat. Ústavnímu soudu tedy nezbyvá než konstatovat, že daný postup je contra legem, neboť se obecně závaznou vyhláškou zavádí systém odvozu komunálního odpadu na základě smluvního ujednání a za úplatu, jež podle zákona o odpadech přípustný není. V návaznosti na to se lze ztotožnit s názorem Ministerstva financí, že u předmětných dohod vzniká rozpor se zákonem č. 526/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, protože obec těmto fyzickým osobám žádné plnění podle tohoto zákona neposkytuje.

Posuzuje-li Ústavní soud daný jev z hlediska zákona o místních poplatcích, je třeba uvést, že napadená vyhláška zavádí pro určitou skupinu občanů (poplatníků) možnost volit mezi placením „řádného“ poplatku podle zákona o místních poplatcích nebo placením „ceny služby“ - odvozu odpadu dle uzavřené dohody. Tato cena je ovšem, byť tomu tak není bezprostředně na základě vyhlášky, jednostranně stanovena obcí, kdy smluvní volnost stran je dále limitována ustanoveními čl. 4 vyhlášky (a z pohledu poplatníků v podstatě rovněž ekonomickou výhodností toho kterého způsobu „úhrady“). V podstatě jde o stanovení quasi poplatku pro určitou skupinu poplatníků, přičemž výpočet jeho výše je zcela v rozporu s pravidly zakotvenými v § 10b odst. 3 zákona o místních poplatcích, což nasvědčuje závěru, že čl. 4 napadené vyhlášky vede k obcházení tohoto ustanovení zákona o místních poplatcích. Přitom je třeba si uvědomit, že toto ustanovení zákona o místních poplatcích se snaží vytvořit systém placení místních poplatků, jež by (alespoň do určité míry) spravedlivě rozdělil náklady na provoz systému nakládání s komunálním odpadem, jež mají být hrazeny formou místního poplatku, mezi dvě skupiny poplatníků, tj. fyzické osoby s trvalým bydlištěm v obci na straně jedné, jež poplatek platí „za osobu“, a fyzické osoby - vlastníky nemovitostí určených k individuální rekreaci na straně druhé, jež poplatek platí „za nemovitost“.

S tím bezprostředně souvisí skutečnost, že citované ustanovení vyhlášky zmíněnou rovnováhu mezi oběma kategoriemi poplatníků narušuje, když jednu z nich daným „osvobozením“ zvýhodňuje před druhou, a to za situace, kdy tento postup s ohledem na příslušnou právní úpravu nelze ospravedlnit věcnými důvody (a ostatně žádné takové důvody obcí V. uvedeny nebyly). Podle názoru Ústavního soudu byla obec sice oprávněna podle § 15 zákona o místních poplatcích stanovit úlevy a osvobození od poplatku, avšak vzhledem k citované právní úpravě nemohlo být pro přiznání „osvobození“ od poplatku prvotním (a neopomenutelným) kritériem trvalé bydliště fyzické osoby; pokud by tedy obec chtěla ve vyhlášce zakotvit možnost úlev či osvobození, musela by tak učinit na rovném základě, tj. pro obě skupiny poplatníků (samozřejmě za předpokladu, že by vyhláška nebyla nezákonná z jiných důvodů). Proto Ústavní soud pokládá předmětné ustanovení rovněž za diskriminační a rozporné s čl. 1 Listiny základních práv a svobod, jakož i s § 10b zákona o místních poplatcích.

Ačkoliv návrh přednosty Okresního úřadu ve Žďáru nad Sázavou směřuje ke zrušení napadené vyhlášky jako celku, Ústavní soud nezjistil, že by s výjimkou čl. 4 existoval u ostatních ustanovení rozpor se zákonem, když ani v návrhu

obsažené námitky proti jiným ustanovením nesměřují, a ani neshledal, že by zrušení Čl. 4 mělo vliv na ostatní právní normy ve vyhlášce obsažené. Z uvedených důvodů Ústavní soud návrhu přednosty Okresního úřadu ve Žďáru nad Sázavou vyhověl jen částečně a napadenou obecně závaznou vyhláškou obce V. v rozsahu vyjádřeném ve výroku tohoto nálezu podle § 70 odst. 1 zákona o Ústavním soudu zrušil, zatímco v ostatním návrh zamítl.

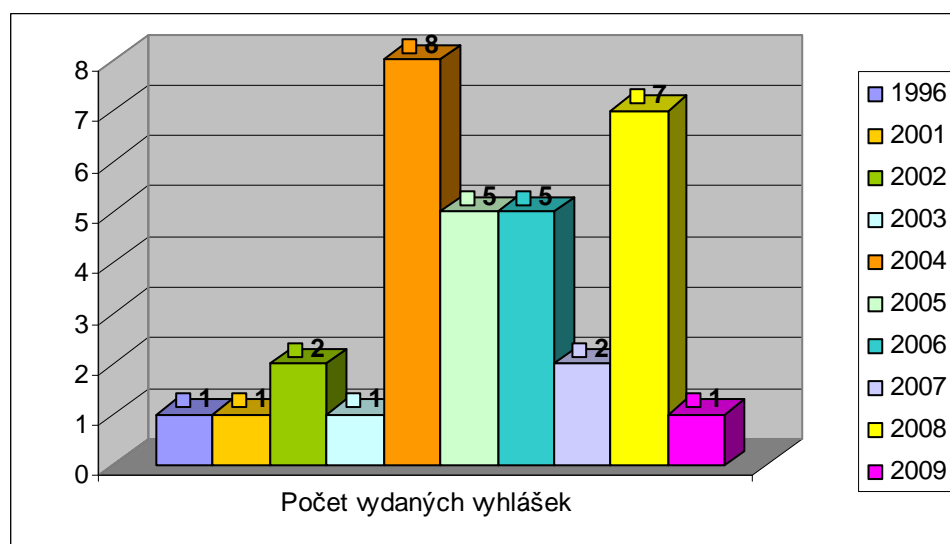
Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 10. prosince 2002

Obecně závazné vyhlášky - město Týn nad Vltavou (stav do 27. 3. 2009)

Rok vydání	Počet vydaných vyhlášek
1996	1
2001	1
2002	2
2003	1
2004	8
2005	5
2006	5
2007	2
2008	7
2009	1

Tabulka č. 2.: Obecně závazné vyhlášky - město Týn nad Vltavou

Graf č. 7.: Obecně závazné vyhlášky - město Týn nad Vltavou

Příloha č. X.

**Obecné závazná vyhláška
města Týn nad Vltavou
č. 4/2008,**

**o místním poplatku
ze psů**

Zastupitelstvo města Týn nad Vltavou vydává dne 3.12. 2008 podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanoveními § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, tuto obecně závaznou vyhlášku.

Čl. 1

Základní ustanovení

- 1) Město Týn nad Vltavou touto obecně závaznou vyhláškou zavádí místní poplatek ze psů (dále jen „poplatek“).
- 2) Správu poplatku provádí pověřený odbor Městského úřadu v Týně nad Vltavou, dále jen „správce poplatku“. Na řízení o poplatku se vztahuje zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, není-li zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, stanoveno jinak.

Čl. 2

Předmět poplatku

Poplatku podléhají psi starší tři měsíců.

Čl. 3

Poplatník

Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Poplatek ze psů platí držitel obci příslušné podle místa trvalého pobytu nebo sídla.

Čl. 4

Oznamovací povinnost

- 1) Poplatník je povinen správci poplatku oznámit písemně nebo ústně do protokolu do 15 dnů vznik své poplatkové povinnosti, tj. dovršení stáří psa tři měsíců nebo započítání držení psa staršího. Stejným způsobem a ve stejné lhůtě je poplatník povinen oznámit zánik své poplatkové povinnosti.
- 2) Povinnost oznámit držení psa má i osoba, která je od placení poplatku podle zákona o místních poplatcích nebo podle této vyhlášky osvobozena. Důvod pro osvobození musí poplatník správci poplatku prokázat.
- 3) Poplatník je rovněž povinen oznámit správci poplatku každou skutečnost, která má vliv na výši jeho poplatkové povinnosti nebo na vznik a zánik osvobození, a to do 15 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala.
- 4) Při plnění oznamovací povinnosti je poplatník, jde-li o fyzickou osobu, povinen sdělit správci poplatku příjmení, jméno, rodné číslo, adresu trvalého pobytu, adresu bydliště, pokud je od adresy trvalého pobytu odlišná, nebo,

jde-li o právnickou osobu, název, sídlo a IČ. Fyzická nebo právnická osoba, která je podnikatelským subjektem, uvede rovněž čísla účtů u peněžních ústavů, na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky z její podnikatelské činnosti.

Čl. 5 Identifikace psů

Správce poplatku vydá poplatníkovi evidenční známku pro psa bez ohledu na to, zda pes poplatku podléhá nebo je od poplatku osvobozen. Tato známka je nepřenosná na jiného psa, i kdyby šlo o psa téhož držitele. Na známce je vyznačeno jméno obce a evidenční číslo psa, pod kterým je veden v registru správce místních poplatků. Evidenční známka prokazuje, že držitel psa splnil svou oznamovací povinnost k místnímu poplatku. Ztrátu nebo odcizení této známky je poplatník povinen správcem poplatku nahlásit nejpozději do 15 dnů.

Čl. 6 Vznik a zánik poplatkové povinnosti

- 1) Poplatková povinnost vzniká v kalendářním měsíci, ve kterém pes dovršil stáří tří měsíců. Poplatek se platí za každý i započatý kalendářní měsíc.
- 2) Zanikne-li poplatková povinnost (např. úhyn psa, jeho ztráta, darování nebo prodej), poplatek se platí i za započatý kalendářní měsíc.
- 3) Zjištěný přeplatek na poplatku ze psů se vrátí na základě žádosti poplatníka, činí-li více než 50,- Kč.

(§ 64, odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů).

Čl. 7 Sazba poplatku

Poplatek činí za kalendářní rok:

- 1) za psa chovaného v bytovém domě
  - a) za prvního psa 1000 Kč,-
  - b) za druhého a každého dalšího psa téhož vlastníka 2000 Kč,-
- 2) za psa chovaného v rodinném domě
  - a) za prvního psa 300 Kč,-
  - b) za druhého a každého dalšího psa téhož vlastníka 600 Kč,-
- 3) za psa chovaného v těchto lokalitách: Břehy, Cihelny, Červený vrch, Čihovice, Hněvkovice – oba břehy, Jarošovice, Koloděje nad Lužnicí, Na Kohoutě, Netěchovice, Nuzice, Předčice, Račina, Semenec, Širočiny, Vesce
  - a) za prvního psa 200 Kč,-

b) za druhého a každého dalšího psa téhož vlastníka	400 Kč,-
4) za psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu anebo poživatelé sirotčího důchodu	
a) za prvního psa	200 Kč,-
b) za druhého a každého dalšího psa téhož vlastníka	300 Kč,-

V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců.

Čl. 8

Splatnost poplatku

- 1) Poplatek je splatný nejpozději do 31.3. příslušného kalendářního roku.
- 2) Vznikne-li poplatková povinnost po termínu splatnosti, je poplatek splatný nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy povinnost poplatek platit vznikla.

Čl. 9

Osvobození od poplatku

- 1) Od poplatku je osvobozen držitel psa, kterým je
  - a) osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod podle zvláštního právního předpisu,
  - b) osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob,
  - c) osoba provozující útulek pro ztracené nebo opuštěné psy,
  - d) osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.
- 2) Osvobození od poplatku ze psa zaniká, zanikne-li důvod osvobození.

Čl. 10

Závěrečná ustanovení

- 1) Nebudou-li poplatky zaplacený (odvedeny) včas nebo ve správné výši, vyměří správce poplatku poplatek platebním výměrem. Včas nezaplacené (neodvedené) poplatky nebo jejich nezaplacenou (neodvedenou) část může správce poplatku zvýšit až na trojnásobek. Vyměřené poplatky se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.
- 2) Pokud poplatník nesplní ve stanovené lhůtě svoji oznamovací povinnost vyplývající z této vyhlášky nebo uloženou rozhodnutím podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, může mu správce poplatku opakovaně uložit pokutu za nepeněžitě plnění ve smyslu ustanovení § 37 a § 37a citovaného zákona.

- 3) Pokud poplatník nesplní svoji poplatkovou povinnost stanovenou touto obecně závaznou vyhláškou, lze dlužné částky vyměřit nebo doměřit do 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém poplatková povinnost vznikla.
- 4) Byl-li před uplynutím této lhůty učiněn úkon směřující k vyměření nebo doměření poplatku, běží tříletá lhůta znovu od konce roku, v němž byl poplatník o tomto úkonu písemně uvědomen. Vyměřit a doměřit poplatek však lze nejpozději do 10 let od konce kalendářního roku, ve kterém poplatková povinnost vznikla.
- 5) Správce poplatku může na žádost poplatníka z důvodu odstranění tvrdosti poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout.

Čl. 11 Přechodné ustanovení

Na právní vztahy vzniklé přede dnem nabytí účinnosti této obecně závazné vyhlášky se vztahují ustanovení dosavadní obecně závazné vyhlášky.

Čl. 12 Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem 1.1.2009.

.....
Mgr. Karel Hájek
starosta

.....
Pavel Tomší
místostarosta

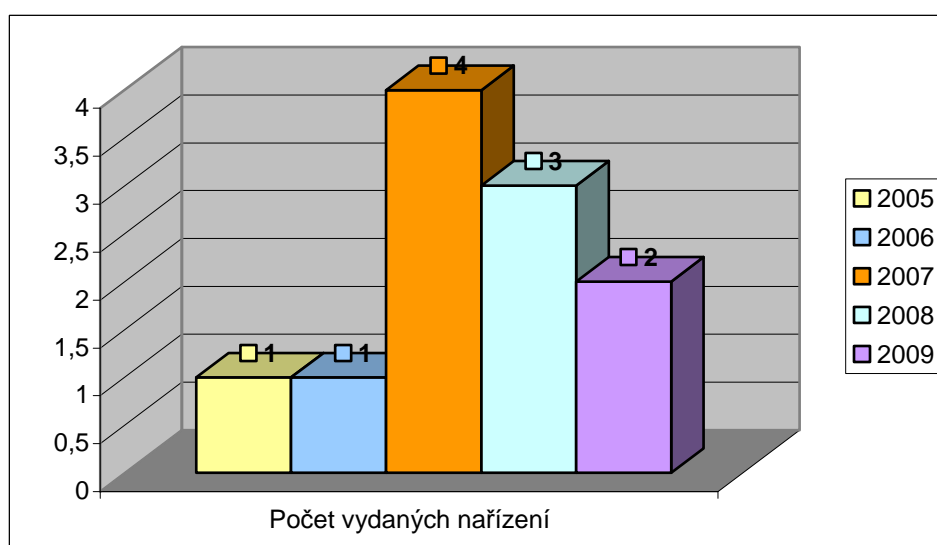
Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

Nařízení - město Týn nad Vltavou (stav do 27. 3. 2009)

Rok vydání	Počet vydaných nařízení
2005	1
2006	1
2007	4
2008	3
2009	2

Tabulka č. 3.: Nařízení – město Týn nad Vltavou

Graf č. 8.: Nařízení – město Týn nad Vltavou

Vybírání místních poplatků - město Týn nad Vltavou

Název místního poplatku	Vybíraná částka
Místní poplatek za provozovaný hrací přístroj	Každý provozovaný hrací přístroj 5000 Kč/3 měsíce
Místní poplatek ze psů	1. Chovaného v bytovém domě: a) za prvního psa 1000 Kč b) za druhého a každého dalšího psa téhož vlastníka 2000 Kč 2. Chovaného v rodinném domě: a) za prvního psa 300 Kč b) za druhého a každého dalšího psa téhož vlastníka 600 Kč
Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	1. Osoba/den v období od 1.6. - 30.9. 10 Kč 2. Osoba/den v období od 1.10. - 31.5. 5 Kč
Místní poplatek ze vstupného	10 % z vybraného vstupného
Místní poplatek z ubytovací kapacity	1. Využité lůžko/den v období od 1.6. - 30.9. 4 Kč 2. Využité lůžko/den v období od 1.10. - 31.5. 2 Kč
Místní poplatek za užívání veřejného prostranství	1. Pro prodejní zařízení: a) zahradnické, vlastní zemědělské výpěstky, rukodělné práce - běžný prodej během roku 30 Kč/m ² /den - v době pouti 50 Kč/m ² /den ostatní sortiment - běžný prodej během roku 50 Kč/m ² /den - v době pouti 100 Kč/m ² /den b) umístění prodejního sortimentu před prodejnou 500 Kč/m ² /rok c) sezonní umístění stolků před provozovnou 5 Kč/m ² /den, 1000 Kč/měsíc 2. Umístění zařízení k poskytování služeb: 10 Kč/m ² /den, 320 Kč/týden 3. Umístění reklamního zařízení:

- a) mobilní reklamy
500 Kč/m²/rok
  - b) umístění zařízení pro
prezentaci 100 Kč/m²/den
4. Umístění stavebního zařízení
a skládek:
- a) dočasné skladování
stavebního materiálu a
movitých věcí 3 Kč/m²/den
  - b) stavebníkům, kterým bylo
vydáno stavební povolení
na stavbu, a v projektové
dokumentaci je veřejné
prostranství určeno k
umístění stavebního zařízení
1 Kč/m²/den

ABSTRAKT

BOŽOVSKÁ, V. *Normotvorná činnost územně samosprávných celků : bakalářská práce.* České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2009. s. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Marie Krybusová.

Klíčová slova: normotvorná činnost, územně samosprávný celek, normativní správní akty, zákon, samospráva, Národní výbor, pravomoc, působnost, místní právní předpisy, obecně závazná vyhláška, nařízení, místní poplatky, Ústavní soud, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, zákon č. 556/1990 Sb., o místních poplatcích.

Bakalářská práce se zabývá problematikou normotvorné činnosti územně samosprávných celků, především současným platným právním postupem při vydávání normativních správních aktů, vydávání obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích a vybírání výše místních poplatků ve městě Týn nad Vltavou.

V první kapitole, která je rozdělena na dvě hlavní období je nastíněna historie vývoje místní normotvorby. První období popisuje normotvorbu obecní, okresní a zemské samosprávy v letech 1918 – 1945. Druhé období je období normotvorby Národních výborů, které probíhalo v letech 1945 – 1989.

Další kapitola se zaměřuje na zákony č. 128/2000 Sb., o obcích a č. 129/2000 Sb., o krajích, kde jsou vysvětleny pojmy: základní územně samosprávný celek, vyšší územně samosprávný celek, pravomoc a působnost obcí, pravomoc a působnost krajů. Podrobně je zde rozebrána problematika působnosti obcí a krajů, která se podle platných zákonů dělí na samostatnou a přenesenou. Důležitým bodem je také dozor nad samostatnou a přenesenou působností obcí a krajů.

Třetí kapitola se zabývá vydáváním normativních správních aktů orgány samosprávy v rámci samostatné a přenesené působnosti. Je zde uvedeno za jakých podmínek a jakého postupu mohou být vydávány místní právní předpisy. Vysvětlení pojmů: obecně závazná vyhláška obce, nařízení obce a jednotlivých místních právních předpisů, které náš zákon upravuje. Tato kapitola se především zaměřuje na místní poplatky, podle zákona č. 556/1990 Sb., o místních poplatcích a na usnesení Ústavního soudu formou nálezů pro jednotlivé místní právní předpisy.

Záměrem poslední kapitoly bylo analyzovat stav vydávání aktů ve městě Týn nad Vltavou. Šlo zejména o průzkum, jaké obecně závazné vyhlášky a nařízení město

vydalo a v jaké výši vybírá místní poplatky. Konkrétní obecně závazné vyhlášky, nařízení, místní poplatky a jejich výše jsou také vyjádřeny formou tabulek a grafů. V závěru práce jsou zjištěné nedostatky normotvorné činnosti města Týn nad Vltavou a návrhy na jejich zlepšení.

ABSTRACT

BOŽOVSKÁ, V. *Regulatory activity of local government units : bachelor thesis.*
České Budějovice: The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2009. s.
Supervisor: JUDr. Marie Krybusová.

Key words: regulatory activity, local government unit, normative acts of administration, law, government, the National Committee, the power, scope, local laws, generally binding decree, regulation, local taxes, the Constitutional Court, Act No. 128/2000 Coll., the municipalities, the Act No. 129/2000 Coll., the regions, Act No. 556/1990 Coll., on local charges.

Bachelor's thesis deals with regulatory activities of local government units, particularly the current applicable laws and regulatory procedures when issuing administrative acts, the issue generally binding decrees on local charges and levying the amount of local taxes in the town of Týn nad Vltavou.

In the first chapter, which is divided into two main periods of development is outlined the history of local normotvorby. The first term describes normotvorbu municipal, county and Provincial governments in the years 1918 - 1945. The second period is the period normotvorby National Committee, which ran from 1945 to 1989.

Another chapter focuses on the law No. 128/2000 Coll., The municipalities and No. 129/2000 Coll., The region where the concepts are explained: the basic local government unit, the higher local government unit, the power and scope of the municipalities, the power and the region. In detail, there is the issue of reader of municipalities and counties, which under the applicable laws divided into separate and delegated. An important point is the surveillance the separate and devolved to regions and municipalities.

The third chapter deals with the issue of normative administrative acts of self-government bodies under the separate and delegated powers. It is shown under what conditions and what the procedure can be issued to local law.

Explanation of terms: generally binding decree municipalities, as municipalities and various local law, which our law provides. This chapter primarily focuses on local charges, in accordance with Act No. 556/1990 Coll. On local charges and that the Constitutional Court by means of the findings for each local legislation.

The aim of the last chapter was to analyze the issue of state acts in the city Týn nad Vltavou. This was particularly the exploration of the generally binding decrees and regulations issued by the city and the amount of local taxes collected. Concrete generally binding decrees, regulations, local taxes and their rates are also expressed in the form of tables and graphs. At the end of the work are detected regulatory activity city Týn nad Vltavou and suggestions for their improvement.